

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΘΕΜΑ

**ΤΡΑΠΕΖΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ Η
ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ**

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ :

ΜΑΥΡΙΔΗΣ ΣΑΒΒΑΣ

ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ:

ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΡΕΜΠΕΤΣΙΩΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ

Θεσσαλονίκη 2010

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	4
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	6

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ.

1.1 Η ιστορική εξέλιξη του Ελληνικού Τραπεζικού συστήματος.....	7
---	---

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΟΙ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΩΣ ΧΡΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟΣ ΘΕΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.

2.1 Οι εμπορικές τράπεζες.....	11
2.1.1 Τα κυριότερα χαρακτηριστικά του εμπορικού τραπεζικού συστήματος.....	11
2.1.2 Τα χαρακτηριστικά των κανονισμών που επιδρούν στις αποφάσεις των εμπορικών τραπεζών.....	14
2.1.3 Οι στόχοι των εμπορικών τραπεζών.....	15
2.2 Ο εγχώριος τραπεζικός τομέας (Ελληνικές τράπεζες).....	16
2.3 Ο εγχώριος τραπεζικός τομέας (Ξένες τράπεζες στην Ελλάδα).....	23

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

3.1 Αρχή της ρευστότητας.....	26
3.2 Αρχή της αποδοτικότητας.....	27
3.3 Αρχή της ασφάλειας.....	27

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΜΟΡΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ

4.1 Χρηματοδότηση εμπορικών επιχειρήσεων.....	29
4.2 Χρηματοδότηση της βιομηχανίας.....	33
4.3 Χρηματοδότηση της βιοτεχνίας.....	37
4.4 Χρηματοδότηση της Ναυτιλίας.....	41
4.5 Χρηματοδότηση του Τουρισμού.....	42
4.6 Χρηματοδότηση του Τύπου.....	42
4.7 Χρηματοδότηση Κατασκευών.....	42
4.8 Χρηματοδότηση εξορυκτικών επιχειρήσεων.....	42
4.9 Χρηματοδότηση επιχειρήσεων πετρελαιοειδών και υγραερίων.....	42
4.10 Χρηματοδότηση αλλοδαπών επιχειρήσεων.....	43
4.11 Χρηματοδότηση μεταφορικών εταιρειών.....	43
4.11.1 Χρηματοδότηση επιχειρήσεων που εκτελούν μεταφορές με φορτηγά.....	43
4.11.2 Χρηματοδότηση ιδιωτών και επαγγελματιών για έκτακτες οικονομικές Ανάγκες.....	43

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ

5.1 Βιωσιμότητα	47
5.1.1 Φορέας	48
5.1.2 Περιουσιακή και κεφαλαιακή διάρθρωση	49
5.1.3 Οργάνωση – Στελέχωση	50
5.1.4 Παραγωγή – Πώληση	50
5.1.5 Αποδοτικότητα – Κύκλος Εργασιών	51
5.2 Δυνατότητα ομαλής ρευστοποίησης της χρηματοδότησης.....	51
5.3 Αποδοτικότητα.....	52
5.4 Εξασφαλίσεις.....	52

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΤΡΟΠΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

6.1 Τραπεζικός Δανεισμός	53
6.1.1 Δάνεια για κεφάλαια κίνησης	53
6.1.2 Δάνεια για επαγγελματική στέγη	53
6.1.3 Δάνεια για αγορά πάγιου εξοπλισμού	53
6.2 Ταμείο Εγγυοδοτήσεων	54
6.3 Κεφάλαια Επιχειρηματικών Συμμετοχών (Venture Capital)	55
6.4 Πρακτόρευση Απαιτήσεων	55
6.5 Ιδιώτες Επενδυτές (Business Angels)	56
6.6 Θερμοκοιτίδες Επιχειρήσεων (Business Incubators).....	56
6.7 Χρηματοδοτική Μίσθωση (Leasing)	58
6.8 Νέα Χρηματιστηριακή Αγορά	59

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΕΙΔΗ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ

7.1 Δάνεια Κεφαλαίου Κίνησης	60
7.1.1 Μορφές κεφαλαίου κίνησης	60
7.1.2 Πιστωτικές διευκολύνσεις	62
7.1.3 Δικαιολογητικά	63
7.2 Δάνεια Πάγιων Εγκαταστάσεων και Εξοπλισμού	63
7.2.1 Επέκταση των κτιριακών εγκαταστάσεων	64
7.2.2 Προμήθεια μηχανολογικού εξοπλισμού	64
7.2.3 Δικαιολογητικά	65
7.3 Δάνεια Επαγγελματικής Στέγης	65
7.3.1 Ανέγερση κτιριακών εγκαταστάσεων	65
7.3.2 Δικαιολογητικά	66

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8
ΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ALPHA BANK	67
ATE BANK	67
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	68
EFG EUROBANK	69
ΕΜΠΟΡΙΚΗ BANK	70
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	70
ΑΤΤΙΚΑ BANK	71
CITIBANK	71
ASPIS BANK	71
GENIKI BANK	71
MARFIN EGNATIA BANK	72
MILLENNIUM BANK	72
HSBC BANK	72
FB BANK	72
PROBANK	72
ΕΠΙΛΟΓΟΣ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	73
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	72
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	92

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην παρούσα πτυχιακή εργασία, εξετάζεται η αποτελεσματικότητα των εμπορικών τραπεζών ως προς το δανεισμό των επιχειρήσεων στην Ελλάδα και τη σημασία τους στην λειτουργία αυτών τόσο στις βραχυπρόθεσμες όσο και στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις τους, καθώς επίσης επισημαίνεται και ο ρόλος που παίζουν σαν κινητήρια δύναμη στον σύγχρονο επιχειρηματικό κόσμο.

Στο πρώτο κεφάλαιο, γίνεται μια ιστορική αναδρομή στην εξέλιξη του τραπεζικού συστήματος της χώρας μας.

Στο δεύτερο κεφάλαιο, αναλύεται ο ρόλος των εμπορικών τραπεζών, τα γενικότερα χαρακτηριστικά τους, οι στόχοι τους και οι κανονισμοί που επιδρούν στις αποφάσεις τους. Ακόμη παρουσιάζονται οι κυριότερες εμπορικές τράπεζες που δρουν στην Ελλάδα και όλη η πορεία τους τα τελευταία έτη.

Στο τρίτο κεφάλαιο γίνεται μια μικρή αναφορά ως προς τις βασικές αρχές λειτουργίας που θα πρέπει να έχει κάθε τράπεζα.

Στο τέταρτο κεφάλαιο τονίζονται οι διάφορες μορφές χρηματοδότησης των τραπεζών σε σχέση με τον κάθε κλάδο δραστηριότητας των επιχειρήσεων ξεχωριστά.

Στη συνέχεια, στο πέμπτο κεφάλαιο παρουσιάζονται τα κριτήρια που θα πρέπει να πληροί μια επιχείρηση ώστε να μπορεί να χρηματοδοτηθεί από την εκάστοτε τράπεζα.

Το έκτο κεφάλαιο αναλύει τους τρόπους με τους οποίους μία τράπεζα μπορεί να χρηματοδοτήσει τις επιχειρήσεις και γίνεται μία εκτενή αναφορά πάνω σ' αυτό.

Λίγο πριν το τέλος στο έβδομο κεφάλαιο αναλύονται τα είδη των χορηγήσεων προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, δηλαδή τα διάφορα δάνεια που χρησιμοποιούν οι επιχειρηματίες για να καλύψουν οποιοσδήποτε ανάγκες τους

Και τέλος, στο όγδοο κεφάλαιο δίνεται έμφαση στα επιχειρηματικά προϊόντα των τραπεζών στην Ελλάδα και γίνεται ανάλυση της κάθε τράπεζας και του κάθε προϊόντος της ξεχωριστά.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην παρούσα πτυχιακή εργασία επιχειρούμε να αναλύσουμε την αποτελεσματικότητα των επιχειρηματικών δανείων στην λειτουργία των επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα , οι περισσότερες τράπεζες στην χώρα μας , ελληνικές και ξένες , προωθούν διάφορων ειδών επαγγελματικά δάνεια στις περισσότερες επιχειρήσεις της ελληνικής επικράτειας. Από το πλήθος των επιχειρήσεων που αποφασίζουν να χρηματοδοτηθούν από τις εκαστοτε τράπεζες , το μεγαλύτερο ποσοστό αποτελούν οι μικρομεσαίες οι οποίες είναι αυτές που αποτελούν την ραχοκοκαλιά της ελληνικής οικονομίας.

Σκοπός της παρούσης εργασίας είναι να αποδειχθεί ότι ο τραπεζικός δανεισμός παίζει πρωτεύοντα ρόλο στην σωστή λειτουργία των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην Ελλάδα. Τα τραπεζικά δάνεια αποτελούν για τις επιχειρήσεις το Α και το Ω για την ομαλή λειτουργία του οικονομικού τους προγραμματισμού.

Τον τελευταίο καιρό η χώρα μας βρίσκεται σε μια δίνη οικονομικής κρίσης και προσπαθεί να ξεπεράσει αυτό το μείζον οικονομικό πρόβλημα που την ταλανίζει τα δυο τελευταία έτη. Τα δυο αυτά δύσκολα έτη της έξαρσης της οικονομικής κρίσης η τραπεζική χρηματοδότηση αποτέλεσε για τις επιχειρήσεις (κυρίως τις μικρομεσαίες) “ Φιλί Ζωής “ όσον αφορά την βιωσιμότητα τους.

Στην συνέχεια θα αναπτύξουμε την πελατειακή σχέση ανάμεσα σε τράπεζα και σε επιχείρηση και θα ακολουθήσουμε μια πορεία η οποία θα μας αποκαλύψει πως ξυπνά το αίσθημα της επιβίωσης μέσω των δανείων και πως εν τέλει οι τράπεζες μπορούν να ικανοποιήσουν αυτές τους τις αποφάσεις. Συγκεκριμένα , η σχέση αυτή γεννάει τα ακόλουθα ερωτήματα :

- Ποιους όρους πρέπει να πληρούν οι επιχειρήσεις ;
- Ποιες οι προϋπόθεσης τους ;
- Ποια η μορφή και το μέγεθος τους ;
- Ποια η φερεγγυότητα τους ;
- Ποια η συμφωνία τους με την τράπεζα όσον αφορά το τρόπο αποπληρωμής και το χρόνο απόσβεσης του δανείου ;

Τέλος ,στην ελληνική επικράτεια δραστηριοποιούνται πλήθος τραπεζών οι οποίες λόγο του μεγάλου ανταγωνισμού που υπάρχει μεταξύ τους προσπαθούν να δημιουργήσουν ειδοποιούς

διάφορες οι οποίες θα κάνουν την κάθε τράπεζα μοναδική για κάθε επιχείρηση. Έτσι επικεντρώνονται στο να απαντήσουν στα παρακάτω ερωτήματα για να κερδίσουν τον πελάτη-επιχείρηση :

- Ποια τα διαφορετικά τους προϊόντα ;
- Ποιες οι διάφορες κατηγορίες των προϊόντων ;
- Ποια τα επιτόκια των προϊόντων αυτών ;
- Ποια τα δικαιολογητικά που απαιτούνται ;
- Ποιοι οι διάφοροι τρόποι χρηματοδότησης των πελατών ;

Στόχος της εργασίας αυτής είναι η όσο το δυνατόν πληρέστερη απάντηση στην πληθώρα ερωτημάτων που τέθηκαν παραπάνω κάτι το οποίο μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσω ενδεδειγμένης έρευνας , επιστημονικών άρθρων , σεμιναρίων , διαδικτυακών τόπων καθώς επίσης και συνεντεύξεις με αρμοδία πρόσωπα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1:

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ .

1.1 Η ιστορική εξέλιξη του Ελληνικού Τραπεζικού συστήματος

Οι πρώτες βάσεις του τραπεζικού συστήματος τέθηκαν επί Ιωάννη Καποδίστρια με την ίδρυση της πρώτης ελληνικής τράπεζας το 1828 με την επωνυμία «Εθνική Χρηματιστηριακή Τράπεζα» και λειτουργούσε υπό την μορφή Κρατικής Τράπεζας. Η κυριότερη εργασία της ήταν η έκδοση έντοκων ομολόγων έναντι των παρεχόμενων κεφαλαίων προς την Τράπεζα. Καμία άλλη τραπεζική συναλλαγή δεν περιλαμβανόταν στις δραστηριότητες της και δεν είχε δικαίωμα έκδοσης τραπεζογραμματίων. Υπό αυτές τις συνθήκες, η «Εθνική Χρηματιστηριακή Τράπεζα» διέκοψε τη λειτουργία της το 1835.

Έτσι, στην ουσία η αφετηρία του τραπεζικού συστήματος και η άσκηση της τραπεζικής πίστωσης τοποθετείται στη έτος 1839 με την ίδρυση της Ιονικής Τράπεζας, όταν τα Ιόνια νησιά ήταν ακόμη υπό την Αγγλική κυριαρχία. Η Ιονική Τράπεζα συνέχισε τη λειτουργία της και μετά την απελευθέρωση των Ιονίων νησιών και την προσάρτηση τους στην Ελλάδα το 1864, και της παραχωρήθηκε το εκδοτικό προνόμιο που διατήρησε μέχρι το 1920.

Άλλες τράπεζες που λειτουργούσαν εκείνη την εποχή και είχαν επίσης το εκδοτικό προνόμιο ήταν, η Τράπεζα Ήπειρο-θεσσαλίας που ιδρύθηκε το 1881 με έδρα το Βόλο και είχε πέντε υποκαταστήματα και η Τράπεζα Κρήτης η οποία είχε ιδρυθεί το 1889 με έδρα τα Χανιά και της είχε παραχωρηθεί το δικαίωμα έκδοσης χαρτονομισμάτων στην Κρήτη.

Το έτος 1841 χρονολογείται η ίδρυση της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, η οποία αποτελεί σταθμό στην ιστορική εξέλιξη του τραπεζικού συστήματος στην Ελλάδα. Αποτελεί την αφετηρία της καλά οργανωμένης πίστης σε διάφορους τομείς της οικονομικής δραστηριότητας, γιατί παράλληλα με το εκδοτικό προνόμιο που κατείχε,

δρούσε και ως εμπορική τράπεζα μιας και ήταν ο κύριος τροφοδότης κεφαλαίων για τις ελληνικές επιχειρήσεις.

Μια δεύτερη αξιόλογη τράπεζα που ιδρύθηκε το 1893 ήταν η Τράπεζα Αθηνών, η οποία ήταν καθαρά εμπορική τράπεζα και μέχρι τη συγχώνευση της με την Εθνική Τράπεζα (1953) συνέβαλλε σημαντικά στη γόνιμη συμπαράσταση και ικανοποίηση των αναγκών των παραγωγικών κλάδων της χώρας.

Κατά την μεταπελευθερωτική περίοδο και μέχρι το 1900 ιδρύθηκαν αρκετές τράπεζες, οι οποίες λειτουργούσαν είτε υπό την μορφή εμπορικών τραπεζών ή τραπεζών ναυτιλιακής πίστεως ή πιστωτικών συνεταιρισμών ή βιομηχανικής πίστεως. Οι τράπεζες αυτές σε μεγάλο ποσοστό αποδείχθηκαν ανίκανες να αντεπεξέλθουν στις αντίξοες συνθήκες των πολεμικών περιπετειών του 1897 και διέκοψαν τη λειτουργία τους πλην της Εθνικής Τράπεζας, της Ιονικής, της Τράπεζας Αθηνών και της Τράπεζας Κρήτης.

Επιπλέον, η ίδρυση μεγάλου πλήθους τραπεζών σημειώθηκε και στις αρχές του 20^{ου} αιώνα, μερικές από αυτές είναι:

- Τράπεζα Μυτιλήνης (1901)
- Λαϊκή Τράπεζα Δομοκού (1902)
- Τράπεζα Ανατολής (1904)
- Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδος (1907)
- Τράπεζα Πειραιώς (1916)

Αυτή η έξαρση των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων είναι αποτέλεσμα των ευνοϊκών συνθηκών που δημιουργήθηκαν στην Ελλάδα μετά την επιτυχή έκβαση των Βαλκανικών πολέμων. Με τον διπλασιασμό του πληθυσμού, γεννήθηκαν αυξημένες ανάγκες επενδυτικής δραστηριότητας και άνοδος των εμπορικών συναλλαγών με αποτέλεσμα να είναι επιτακτική η ανάγκη για εξεύρεση κεφαλαίων και παροχής πιστωτικών διευκολύνσεων.

Υπολογίζεται ότι το 1927 οι Τράπεζες που υπήρχαν στην Ελλάδα έφταναν τις 38, αριθμός δυσανάλογος με τη πυκνότητα του πληθυσμού.

Την περίοδο αυτή έχουμε και τις πρώτες συγχωνεύσεις τραπεζών, όπως για παράδειγμα η Τράπεζα Αξιών συγχωνεύεται με την Τράπεζα Βιομηχανίας, η Γενική Τράπεζα της Ελλάδος με την Λαϊκή Τράπεζα κ.α.

Οι μετέπειτα κρίσεις που ακολούθησαν καθώς και ο αριθμός των τραπεζών που ήταν δυσανάλογα μεγάλος σε σχέση με τις ανάγκες της αγοράς, ανάγκασαν πολλές τράπεζες να ανακόψουν την λειτουργία τους δημιουργώντας σημαντικές ζημιές στους καταθέτες.

Μέχρι την εποχή εκείνη το Ελληνικό Τραπεζικό σύστημα έπασχε διότι δεν υπήρχε κανένας κεντρικός οργανισμός με ρόλο ρυθμιστή της πίστωσης και της κυκλοφορίας του νομίσματος.

Πλέον υπήρχαν περισσότερα του ενός πιστωτικά ιδρύματα που είχαν το εκδοτικό προνόμιο, πράγμα που παρεμπόδιζε τον έλεγχο και την ενιαία άσκηση νομισματικής πολιτικής. Γενικότερα βασίλευε μία αναρχία σχετικά με την κατανομή των πιστώσεων προς τους διάφορους κλάδους της εθνικής οικονομίας με αποτέλεσμα να μην μπορεί το κράτος να ακολουθήσει μία ενιαία οικονομική πολιτική ικανή να πειθαρχήσει την κατεύθυνση των πιστώσεων, βάσει προδιαγεγραμμένου σχεδίου και των αναγκών της οικονομίας.

Η ανάγκη για εφαρμογή ριζοσπαστικών μέτρων και οργάνωσης του τραπεζικού συστήματος της χώρας συνέπεσε με την επικείμενη ένταξη της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Οι αλλαγές αυτές εκτός των άλλων περιλάμβαναν τον σαφή διαχωρισμό των εμπορικών τραπεζών και των άλλων εξειδικευμένων τραπεζών/ την ίδρυση της Τράπεζας της Ελλάδος το 1928 δίνοντας της το μοναδικό πλεονέκτημα να έχει αποκλειστικά το εκδοτικό προνόμιο και αναθέτοντας της τη σταθεροποίηση του νομίσματος. Αυτή ήταν και η αρχή ενός έντονου κρατικού παρεμβατισμού στα πιστωτικά ιδρύματα της χώρας.(Λεωνίδου Σαρ. Λώλου 1965)

Ο ρόλος των τραπεζών στην χρηματοδότηση της οικονομίας ήταν πάντα καθοριστικός και αναγκαίος μιας και μέχρι πριν λίγα χρόνια κρατούσε το μονοπώλιο του δανεισμού. Ακόμη και σήμερα ενώ υπάρχουν αρκετές εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης όπως το Leasing/ το Factoring κ.α./ η κύρια πηγή εξωτερικού δανεισμού εξακολουθεί να είναι

οι τράπεζες.

Με την ένταξη της χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση ο κρατικός παρεμβατισμός έχει μειωθεί σημαντικά/ οι θεσμικές αλλαγές που είχαν κριθεί αναγκαίες έχουν επέλθει ο ανταγωνισμός μεταξύ των πιστωτικών ιδρυμάτων είναι εντονότερος τα τραπεζικά προϊόντα καλύπτουν ένα μεγάλο φάσμα των αναγκών της αγοράς. Παρόλο όμως που τα πράγματα δείχνουν ευοίωνα, είναι πολλά αυτά που πρέπει να γίνουν για την αποτελεσματικότερη λειτουργία των ελληνικών τραπεζών ως χρηματοδοτικούς οργανισμούς για την ανάπτυξη της οικονομία μας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2:

ΟΙ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΩΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΘΕΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.

2.1 Οι εμπορικές τράπεζες

Οι εμπορικές τράπεζες αποτελούν τα σημαντικότερα χρηματοδοτικά ιδρύματα, καθώς κυριαρχούν στο χρηματοδοτικό σύστημα κάθε χώρας και ιδιαίτερα αναπτυσσόμενης. Διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην οικονομία της χώρας αφού επιδρούν τόσο στην εξέλιξη των νομισματικών της μεγεθών όσο και στην αναπτυξιακή της διαδικασία ιδιαίτερα στις αναπτυσσόμενες χώρες όπου αποτελούν συχνά το μοναδικό μηχανισμό συγκέντρωσης αποταμιευτικών πόρων και διανομής τους στις ελλειμματικές μονάδες.

Παρακάτω, θα αναφέρουμε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των εμπορικών τραπεζών ως χρηματοδοτικών ιδρυμάτων, τα χαρακτηριστικά των κανονισμών που επιδρούν στις αποφάσεις των τραπεζών καθώς και τους στόχους των εμπορικών τραπεζών.

2.1.1 Τα κυριότερα χαρακτηριστικά του εμπορικού τραπεζικού συστήματος

Οι εμπορικές τράπεζες, βρίσκονται στο κέντρο του νομισματικού συστήματος αφού έχουν την ικανότητα να μεταβάλλουν την προσφορά χρήματος μιας χώρας και έτσι να επιδρούν στην αγοραστική δύναμη του κοινού. Αυτό το χαρακτηριστικό είναι που κάνει τις τράπεζες να ξεχωρίζουν από τα άλλα χρηματοδοτικά ιδρύματα. Επιπλέον, με το να δέχονται, καταθέσεις, να δανείζουν, και να επενδύονται κεφάλαια, κάνουν δυνατή την πλήρη χρήση των πόρων μιας χώρας. Αν και οι τράπεζες δεν δημιουργούν νέο πλούτο, οι δραστηριότητες που αναλαμβάνουν όπως ο δανεισμός και οι επενδύσεις διευκολύνουν την οικονομική διαδικασία της παραγωγής, της διανομής και της κατανάλωσης. Οι εμπορικές τράπεζες παρέχουν μια ευρεία σειρά χρηματοδοτικών υπηρεσιών συμπεριλαμβανομένων των τραπεζικών επιταγών, χρηματικών εντολών, πώλησης χρεογράφων για τους πελάτες τους, έκδοσης πιστωτικών επιστολών και άλλων.

Οι τράπεζες σχετικά με την οργάνωση τους θα μπορούσαν να ταξινομηθούν σε ανεξάρτητες τραπεζικές μονάδες, τράπεζες με υποκαταστήματα, ομάδες τραπεζών και

αλυσίδες τραπεζών.

Ανεξάρτητη τραπεζική μονάδα (unit banking) υπάρχει όταν οι τραπεζικές υπηρεσίες προσφέρονται από μία τραπεζική επιχείρηση. Τράπεζα υποκαταστημάτων (branch banking) υπάρχει όταν μία μόνο τραπεζική επιχείρηση λειτουργεί σε δύο ή περισσότερα μέρη. Τα υποκαταστήματα ελέγχονται από ένα μέρος που συνήθως αναφέρεται σαν κεντρικό γραφείο.

Ομάδα τραπεζών (group banking) υπάρχει όταν ένα σημαντικό μέρος του κεφαλαίου δύο ή περισσότερων τραπεζών διακρατείται από μία εταιρεία που διακρατεί μεγάλο αριθμό μετοχών άλλων εταιρειών (holding company). Κάτω από το συνδυασμό αυτό οι τράπεζες μπορούν να είναι είτε στη μορφή των ανεξάρτητων μονάδων είτε σ' αυτή των υποκαταστημάτων, ή να αποτελούν συνδυασμό και των δύο.

Αλυσίδα τραπεζών (chain banking) ονομάζουμε όταν αναφερόμαστε στην κατάσταση όπου δύο ή περισσότερες τράπεζες ελέγχονται από έναν ή περισσότερους ιδιώτες.

Ο τραπεζικός ισολογισμός αποτελείται κυρίως από χρηματικές απαιτήσεις, είτε απαιτήσεις της τράπεζας προς άλλους οργανισμούς ή ιδιώτες, είτε απαιτήσεις αυτών των οργανισμών και ιδιωτών προς τα τραπεζικά διαθέσιμα.

Οι εμπορικές τράπεζες διαχωρίζουν τις διάφορες κατηγορίες ενεργητικού και παθητικού ανάλογα μετά χαρακτηριστικά διαφόρων κλάδων. Έτσι, στην πλευρά του ενεργητικού, θα μπορούσαν να αναφερθούν τα ρευστά διαθέσιμα, τα χρεόγραφα, τα δάνεια, τα κυβερνητικά κεφάλαια και άλλες ειδικές υπηρεσίες, και τα πάγια ενεργητικά διαθέσιμα της τράπεζας. Αναλυτικότερα, τα ρευστά διαθέσιμα αποτελούνται από καταθέσεις σε τράπεζες, χαρτονομίσματα και αποθέματα στην κεντρική τράπεζα, τα χρεόγραφα σε διάφορα είδη ομολογιών και άλλες απαιτήσεις. Τα δάνεια υποδιαιρούνται σε εμπορικά, βιομηχανικά, καταναλωτικά, κτηματικά και άλλα. Στην πλευρά του παθητικού θα μπορούσε να αναφερθεί κανείς στις καταθέσεις των μονάδων στις τράπεζες και στο μετοχικό κεφάλαιο.

Θα μπορούσαν να υποδιαιρεθούν οι πρώτες σε καταθέσεις ιδιωτών, επιχειρήσεων, ξένων ιδιωτών, και κυβερνήσεων ενώ το κεφάλαιο της τράπεζας θα μπορούσε να

υποδιαιρεθεί σε προνομιούχες μετοχές, κοινές μετοχές, καθώς και σε άλλα είδη.

Η διάρθρωση του ενεργητικού και του παθητικού, δηλαδή τα στοιχεία που θα αποτελέσουν το καθένα από αυτά, αποτελεί μία από τις σημαντικότερες αποφάσεις που θα πρέπει να πάρουν οι διαχειριστές μιας εμπορικής τράπεζας, μιας και επηρεάζει το εισόδημα της τράπεζας.

Γενικά, η λειτουργία της τράπεζας πρέπει να προσδιορίσει την πελατειακή της βάση- με ποιους θα ήθελε να συνεργαστεί τόσο σαν δανειστής όσο και σαν δανειζόμενος. Επίσης, μέρος των τραπεζικών λειτουργιών αποτελούν ζητήματα όπως η διάρθρωση του ισολογισμού, αποφάσεις σχετικά με το είδος του προϊόντος, η πολιτική τιμών, ο αριθμός των υποκαταστημάτων, το προσωπικό και άλλα ζητήματα.

Ακόμα ένας σημαντικός παράγοντας που επηρεάζει την λειτουργία της τράπεζας αναφέρεται στο ότι οι τράπεζες λειτουργούν κάτω από συνθήκες αβεβαιότητας δεδομένης της ατέλειας που επικρατεί στις αγορές χρήματος και κεφαλαίου.

Υπάρχουν δύο είδη αβεβαιότητας:

- Πρώτο, οι τράπεζες δεν γνωρίζουν με βεβαιότητα τα ακριβή ποσά ζήτησης και προσφοράς που θα δημιουργηθούν για δεδομένα επιτόκια στην αγορά.
- Δεύτερο, οι τράπεζες δεν γνωρίζουν με βεβαιότητα τις ελαστικότητες των καμπυλών ζήτησης και προσφοράς που υπάρχουν στην αγορά που λειτουργούν.

Η αβεβαιότητα εισάγεται στις διάφορες αναλύσεις με την έννοια ότι δεν είναι ακριβώς γνωστός ο βαθμός απόδοσης από τα διάφορα στοιχεία ενεργητικού ή παθητικού που διακρατούνται από μία επιχείρηση. (Π. Αλεξάκης - Π. Πετράκης 1993)

2.1.2 Τα χαρακτηριστικά των κανονισμών που επιδρούν στις αποφάσεις των εμπορικών τραπεζών.

Η ικανότητα των εμπορικών τραπεζών να επηρεάζουν την ανάπτυξη του σημαντικότερου συστατικού μέρους της προσφοράς χρήματος, τις καταθέσεις, αποτελεί το πρώτο από τα χαρακτηριστικά των εμπορικών τραπεζών. Το δεύτερο χαρακτηριστικό σχετίζεται με το ρόλο που διαδραματίζουν στη χρηματοδότηση της οικονομικής

ανάπτυξης. Το τελευταίο γίνεται εμφανή στις αναπτυσσόμενες χώρες κυρίως, όπου απουσιάζουν διάφορα μέσα άντλησης κεφαλαίου μετοχικό, κεφαλαιαγορά και οι εμπορικές τράπεζες αποτελούν το μοναδικό μέσο συλλογής αποταμιεύσεων και παροχής κεφαλαίων.

Η ικανότητα λοιπόν των εμπορικών τραπεζών να επιδρούν τόσο στην προσφορά χρήματος όσο και στην χρηματοδότηση της ανάπτυξης, επιβάλλει την δημιουργία κανονισμών και ελέγχων από τις εθνικές νομισματικές αρχές. Οι αρχές με τους κανονισμούς αυτούς επιδιώκουν να εξασφαλισθεί ο επιθυμητός ρυθμός ανάπτυξης της προσφοράς χρήματος, και η διοχέτευση των αποταμιευτικών πόρων σε δραστηριότητες που προάγουν την οικονομική ανάπτυξη. Το πρώτο είδος ελέγχων εφαρμόζεται σε όλες τις χώρες - αναπτυγμένες και αναπτυσσόμενες- ενώ το δεύτερο επικρατεί συνήθως στις αναπτυσσόμενες χώρες όπου παρατηρείται ελλειπής ανάπτυξη του χρηματοδοτικού τους συστήματος. Η Ελλάδα συγκαταλέγεται στις αναπτυσσόμενες χώρες.

Η εισαγωγή αυτών των ελέγχων και κανονισμών απέτρεψαν τις εμπορικές τράπεζες να προβούν σε αυθαίρετες και απαγορευτικές για την οικονομία συμπεριφορές όπως να επεκτείνουν τις πιστώσεις τους σε επίπεδα που θα δημιουργούσαν σημαντικές πληθωριστικές πιέσεις ή να χρηματοδοτήσουν δραστηριότητες οι οποίες, ενώ θα τους αποφέρουν υψηλές αποδόσεις, δεν θα συνεισφέρουν στον επιθυμητό βαθμό στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας.

Τέλος, θα πρέπει να αναφερθούν και κάποιοι επιπλέον λόγοι που δικαιολογούν την πρόθεση των νομισματικών αρχών να επιβάλλουν διάφορους κανονισμούς στις εμπορικές τράπεζες. Ένας σημαντικός λόγος αναφέρεται στον περιορισμό της συγκέντρωσης πλούτου και τις συνέπειες που θα έχει η συγκέντρωση αυτή σε ότι αφορά την επέκταση των τραπεζικών ιδρυμάτων σε άλλες δραστηριότητες και τις δυσμενείς επιδράσεις που θα επιφέρει μία τέτοια κατάσταση στην ορθή κατανομή των πόρων. Ένας ακόμη λόγος αφορά την αποφυγή συχνών τραπεζικών αποτυχιών. Εξαιτίας του ομογενούς χαρακτήρα του τραπεζικού συστήματος και των συχνών ισχυρών διατραπεζικών σχέσεων και του γεγονότος ότι επηρεάζεται από τον πιστωτικό κύκλο υπάρχει πάντα η περίπτωση όταν μια τράπεζα αποτύχει, μπορεί να συμπαρασύρει και άλλες τράπεζες και αυτή η ανησυχία οδηγεί προς τη δημιουργία κανονισμών. (Π. Αλεξάκης - Π. Πετράκης «Εμπορικές και αναπτυξιακές τράπεζες» Εκδόσεις Παπαζήση σελ. 33-

47)

2.1.3 Οι στόχοι των εμπορικών τραπεζών

Μία εμπορική τράπεζα δεν διαφέρει τόσο από έναν κερδοσκοπικό οργανισμό. Λογικό λοιπόν είναι, ο κύριος στόχος μιας τράπεζας να είναι η δημιουργία κέρδους. Μία επιδίωξη που μεταφράζεται σε μία προσπάθεια για τη μεγιστοποίηση της τιμής του μετοχικού κεφαλαίου της τράπεζας, που αντιπροσωπεύει τον πλούτο των ιδιοκτητών.

Ωστόσο, η μεγιστοποίηση του πλούτου ίσως δεν είναι ο μοναδικός στόχος μιας εμπορικής τράπεζας και αυτό υφίσταται γιατί η τράπεζα δρα κυρίως σε ατελείς αγορές όπου απαιτείται η αναφορά και σε εναλλακτικούς στόχους.

Ωστόσο, η μεγιστοποίηση του πλούτου υποτίθεται ότι είναι ο κύριος στόχος για τους ακόλουθους λόγους:

Πρώτο, σε ότι αφορά τη χρηματοδοτική διαχείριση των τραπεζών πρέπει να υποθεθεί ότι η τράπεζες χρησιμοποιούν την αποτελεσματικότερη συνάρτηση παραγωγής που υπάρχει, έτσι ώστε το λειτουργικό κόστος να βρίσκεται στο χαμηλότερο επίπεδο για ένα δεδομένο επίπεδο προϊόντος.

Δεύτερο, πολλοί στόχοι δεν μπορούν να ποσοτικοποιηθούν όπως το όνομα και η δύναμη παρόλο που σχετίζονται με τον πλούτο.

Τρίτο, ο βαθμός αποστροφής του κινδύνου ποικίλλει ανάμεσα στις τράπεζες, αλλά υποτίθεται ότι είναι σταθερός για μία συγκεκριμένη τράπεζα.

Επιπρόσθετα, η μεγιστοποίηση των κερδών εξασφαλίζει την βιωσιμότητα της επιχείρησης που θα μπορούσε να αποτελεί έναν ακόμη στόχο για την τράπεζα. (Π. Αλεξιάκης - Π. Πετράκης 1993)

2.2 Ο εγγώριος τραπεζικός τομέας (Ελληνικές τράπεζες)

Το ελληνικό τραπεζικό σύστημα μέχρι και τη δεκαετία του 1920, λειτουργούσε υπό

καθεστώς σχεδόν πλήρους ανταγωνισμού. Λόγω όμως των γενικότερων πολιτικοοικονομικών συνθηκών που ταλάνιζαν την χώρα αλλά και της χρεοκοπίας του κράτους που ακολούθησε, ο ολοένα εντεινόμενος κρατικός παρεμβατισμός θα συνέτεινε ουσιαστικά στην απώλεια του ανταγωνισμού.

Από εκείνη την περίοδο μέχρι και πριν λίγα χρόνια, το τραπεζικό σύστημα μόνο ανταγωνιστικό δεν μπορούσε να χαρακτηριστεί. Όμως μια σειρά από ραγδαίες εξελίξεις που έλαβαν χώρα τα τελευταία έτη, συνετέλεσε στην επικράτηση των ιδιαίτερων συνθηκών που παρατηρούμε σήμερα. Οι εξαγορές και οι συγχωνεύσεις, ο έλεγχος που ασκείται στο τραπεζικό σύστημα, η απελευθέρωση των αγορών χρήματος και κεφαλαίου, η υιοθέτηση του ενιαίου νομίσματος είναι μόλις μερικές από τις εξελίξεις που ουσιαστικό πλαισιώνουν το χώρο που κινούνται οι τράπεζες, οι οποίες πλέον προσπαθούν να εισέλθουν σε μια φάση ωριμότητας. Μόνο έτσι θα δημιουργήσουν εκείνες τις συνθήκες που θα τους επιτρέψουν καταρχήν να επιβιώσουν και έπειτα να ανταγωνιστούν τα χρηματοοικονομικά ιδρύματα της ενιαίας Ευρώπης.

Οι μεγαλύτερες εμπορικές τράπεζες που δραστηριοποιούνται στη χώρα μας είναι συνολικά πέντε στον αριθμό και συνοπτικά είναι οι εξής:

1.Εθνική Τράπεζα Ελλάδος Η Εθνική Τράπεζα ιδρύθηκε το 1841 και εισήχθη στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών το 1880. Μέχρι την ίδρυση της Τράπεζας της Ελλάδος το 1928, η Τράπεζα είχε το εκδοτικό προνόμιο στην Ελλάδα και ήταν υπεύθυνη για την έκδοση του νομίσματος. Το 1953 η Τράπεζα συγχωνεύτηκε με την «Τράπεζα Αθηνών» που είχε ιδρυθεί το 1893.(Στοιχεία από την ιστοσελίδα: www.ethniki.gr) Παρά το γεγονός ότι έχασε μερίδια αγοράς σε μια εποχή υψηλών περιθωρίων κέρδους, σήμερα διαθέτει το μεγαλύτερο αριθμό πελατών από τα υπόλοιπα τραπεζικά ιδρύματα. Είναι μέλος του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων και σκοπό έχει τη συγκρότηση και διαχείριση ενός κεφαλαίου για κάλυψη των πιστωτικών κινδύνων των μελών του. (Γεώργιος Μ. Κορρές - Διονύσιος Π. Χιόνης «Ελληνική Οικονομία» Εκδόσεις ΑΘ. ΣΤΑΜΟΥΛΗ Αθήνα 2003 σελ. 220-223)

2.Εμπορική Τράπεζα: Η Εμπορική Τράπεζα ιδρύθηκε το 1907 από τον Γρ. Εμπεδοκλή και έδρα της είναι η Αθήνα. Το 1957 εξαγόρασε την Ιονική και Λαϊκή Τράπεζα, ενώ από το 1976 η πλειονότητα των μετοχών της ανήκει σε νομικά πρόσωπα ελεγχόμενα από το κράτος.(Στοιχεία από την ιστοσελίδα: www.emporiki.gr)

Σκοπός της Εμπορικής Τράπεζας είναι η άσκηση όλων των τραπεζικών εργασιών, η χορήγηση δανείων σε ιδιώτες και η χρηματοδότηση βιομηχανικών και βιοτεχνικών επιχειρήσεων. (Γεώργιος Μ. Κορρές - Διονύσιος Π. Χιόνης «Ελληνική Οικονομία» Εκδόσεις ΑΘ. ΣΤΑΜΟΥΛΗ Αθήνα 2003 σελ. 220-223)

3.Alpha Bank : Η Alpha Bank ιδρύθηκε το 1879 από τον Ιωάννη Φ. Κωστόπουλο, όταν δημιούργησε μια μικρή εμπορική επιχείρηση στην Καλαμάτα. Το 1924 η έδρα της μεταφέρθηκε στην Αθήνα, και η Τράπεζα ονομάστηκε "Τράπεζα Ελληνικής Εμπορικής Πίστεως", Το 1947 η επωνυμία άλλαξε σε "Τράπεζα Εμπορικής Πίστεως7" και τέλος το Μάρτιο του 1994 σε Alpha Τράπεζα Πίστεως. Η Τράπεζα γνώρισε μεγάλη ανάπτυξη τις τελευταίες δεκαετίες. Πέρα από την προσφορά απλών τραπεζικών υπηρεσιών και προϊόντων εξελίχθηκε σε έναν ολοκληρωμένο Όμιλο παροχής οικονομικών υπηρεσιών. Το 1999 πραγματοποιήθηκε η εξαγορά του 51% των μετοχών της Ιονικής Τράπεζας από την Εμπορική Τράπεζα και η νέα διευρυμένη Τράπεζα που προέκυψε από την συγχώνευση ονομάζεται Alpha Bank. Σήμερα η Alpha Bank είναι η δεύτερη σε μέγεθος Τράπεζα στην Ελλάδα.(Στοιχεία από την ιστοσελίδα: www.alpha.gr)

Στο κεφάλαιο συμμετέχουν η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης, ο Διεθνής Χρηματοδοτικός οργανισμός (IFC) και το 25% των Ελλήνων βιομηχάνων. Το υπόλοιπο καλύπτεται από ευρωπαϊκές τράπεζες επενδύσεων. (Γεώργιος Μ. Κορρές - Διονύσιος Π. Χιόνης «Ελληνική Οικονομία» Εκδόσεις ΑΘ. ΣΤΑΜΟΥΛΗ Αθήνα 2003 σελ. 220-223)

4.Τράπεζα Πειραιώς: Από μια μικρή τράπεζα του δημοσίου τομέα, η Τράπεζα Πειραιώς αποτελεί σήμερα μια σύγχρονη ιδιωτική τράπεζα επικεφαλής ενός ομίλου θυγατρικών εταιρειών.

Η Τράπεζα παρακολουθεί τις εξελίξεις των οικονομικών των Βαλκανικών Χωρών ώστε να διαμορφώνει σαφείς στόχους για την μετέπειτα εξέλιξη της. (Γεώργιος Μ. Κορρές - Διονύσιος Π. Χιόνης «Ελληνική Οικονομία» Εκδόσεις ΑΘ. ΣΤΑΜΟΥΛΗ Αθήνα 2003 σελ. 220-223)

5.EFG Eurobank Ergasias: Η Τράπεζα EFG Eurobank Ergasias ιδρύθηκε το 1990 με αρχική επωνυμία «Ευρωεπενδυτική Τράπεζα» με ειδίκευση στους τομείς της επενδυτικής τραπεζικής και του private banking. Το 1999 προχωράει σε συγχώνευση με

την Τράπεζα Κρήτης και με την Τράπεζα Εργασίας και το 2000 αποκτά τη σημερινή της ονομασία. Με την απελευθέρωση της αγοράς λιανικής τραπεζικής στην Ελλάδα, η Τράπεζα επαναπροσδιόρισε τους στρατηγικούς της στόχους. Έκτοτε η EFG Eurobank Ergasias έχει ακολουθήσει μια ανοδική πορεία, μέσα από δυναμική οργανική ανάπτυξη, αλλά και μέσα από εξαγορές και συγχωνεύσεις, καταλαμβάνοντας σήμερα ηγετική θέση στους ταχύτερα αναπτυσσόμενους και προσοδοφόρους τομείς της αγοράς. (Στοιχεία από την ιστοσελίδα: www.eurobank.gr)

Πέρα από τις 5 μεγαλύτερες τράπεζες παρουσιάζεται στην επόμενη σελίδα ένας συγκεντρωτικός πίνακας όλων των τραπεζών που λειτουργούν αυτή την στιγμή στην χώρα μας.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ	ΑΙΟΛΟΥ 86-10232-ΑΘΗΝΑ	www.nbg.gr
ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ	ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 11-10559-ΑΘΗΝΑ	www.emporiki.gr
ΑΛΦΑ ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΕ	ΣΤΑΔΙΟΥ 40-10252-ΑΘΗΝΑ	www.alpha.gr
ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ	ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ 109-111-11526-ΑΘΗΝΑ	www.geniki.gr
ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΤΤΙΚΗΣ ΑΕ	ΟΜΗΡΟΥ 23-10672-ΑΘΗΝΑ	www.bankofattika.gr
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΑΕ	ΑΜΕΡΙΚΗΣ 4-10564-ΑΘΗΝΑ	www.piraeusbank.gr
ΤΡΑΠΕΖΑ Ε.Φ.Γ EUROBANK-ERGASIAS Α.Ε	ΟΘΩΝΟΣ 8-10557-ΑΘΗΝΑ	www.eurobank.gr
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 23 10564-ΑΘΗΝΑ	www.atebank.gr
MARFIN ΕΓΝΑΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΕ	ΔΑΝΑΙΔΩΝ 4-54626-ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	www.marfinbank.gr
ASPIS BANK ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΟΘΩΝΟΣ 4-10557-ΑΘΗΝΑ	www.aspisbank.gr
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ	ΚΗΦΙΣΙΑΣ 24B-15125-ΑΘΗΝΑ	
ΤΡΑΠΕΖΑ MILLENNIUM BANK ΑΕ	Λ.ΣΥΓΓΡΟΥ 182 17671-ΑΘΗΝΑ	www.millenniumbank.gr
PROTON ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΕ	ΕΛΣΙΝ 13 & ΑΜΑΛ.20 11523-ΑΘΗΝΑ	www.proton.gr
ΤΡΑΠΕΖΑ PROBANK ΑΕ	Λ. ΑΓ.ΒΑΡΒΑΡΑΣ 4 17563 Π.ΦΑΛΗΡΟ	www.probank.gr
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΕ	Λ.ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ 290-15562-ΑΘΗΝΑ	www.panelliniabank.gr
FBB ΠΡΩΤΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΕ	ΜΙΧΑΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ 91-11528-ΑΘΗΝΑ	www.FBB.gr
ΑEGEAN BALTIC BANK ΑΕ	ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ 28-14562-ΑΘΗΝΑ	
ΕΜΠΟΡΙΚΗ CREDICOM ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΕ	Λ.ΣΥΓΓΡΟΥ 187-17121-ΑΘΗΝΑ	www.credicom.gr
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΑΤΕ	ΠΕΖΜΑΖΟΓΛΟΥ 2-6-10175-ΑΘΗΝΑ	www.ttbank.gr

Πίνακας 1

Πηγή(<http://www.larissa-chamber.gr/index.php>)

Συνεταιριστικές Τράπεζες ΣΥΝ.ΠΕ.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΛΑΜΙΑΣ	ΑΘ.ΔΙΑΚΟΥ 1 -35100 ΛΑΜΙΑ	www.lamiabank.gr
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΗΠΕΙΡΟΥ	ΑΒΕΡΩΦ 12-45221- ΙΩΑΝΝΙΝΑ	www.ioanninabank.gr
ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	ΕΦΕΣΟΥ & Λ.ΙΚΑΡΟΥ 71306- ΗΡΑΚΛΕΙΟ	www.pancretabank.gr
ΑΧΑΪΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	ΜΙΧΑΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ 66- 26221 ΠΑΤΡΑ	
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΧΑΝΙΩΝ	ΕΛ.ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 34-73132- ΧΑΝΙΑ	www.chaniabank.gr
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	ΕΘΝ.ΑΝΤΙΣΤΑΣΕΩΣ 51 85100-ΡΟΔΟΣ	www.bankdodecanese.gr
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ Ν.ΕΒΡΟΥ	Λ.ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ 158-68100- ΑΛΕΞ/ΛΗ	
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΜΙΑΟΥΛΗ 3-42100-ΤΡΙΚΑΛΑ	www.bankofthessaly.gr
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ Ν.ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΥ 1 43100 ΚΑΡΔΙΤΣΑ	www.bankofkarditsa.gr
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΥΒΟΙΑΣ	ΕΛ.ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 12 34100- ΧΑΛΚΙΔΑ	
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	ΕΡΜΟΥ 3-20100-ΚΟΡΙΝΘΟΣ	
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΙΕΡΙΑΣ	ΕΘΝ.ΑΝΤΙΣΤΑΣΕΩΣ 5 60100- ΚΑΤΕΡΙΝΗ	www.pieriabank.gr
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΡΑΜΑΣ	Λ.ΛΑΜΠΡΙΑΝΙΔΗ 40-66100- ΔΡΑΜΑ	
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΛΕΣΒΟΥ-ΛΗΜΝΟΥ	Π.ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗ 75 81100- ΜΥΤΙΛΗΝΗ	www.lesvos-bank.gr
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ Δ.ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	ΤΣΟΝΤΖΑ 3-5 50100- ΚΟΖΑΝΗ	
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΣΕΡΡΩΝ	29ΗΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 10-62123 ΣΕΡΡΕΣ	www.syntraser.gr

Πίνακας 2

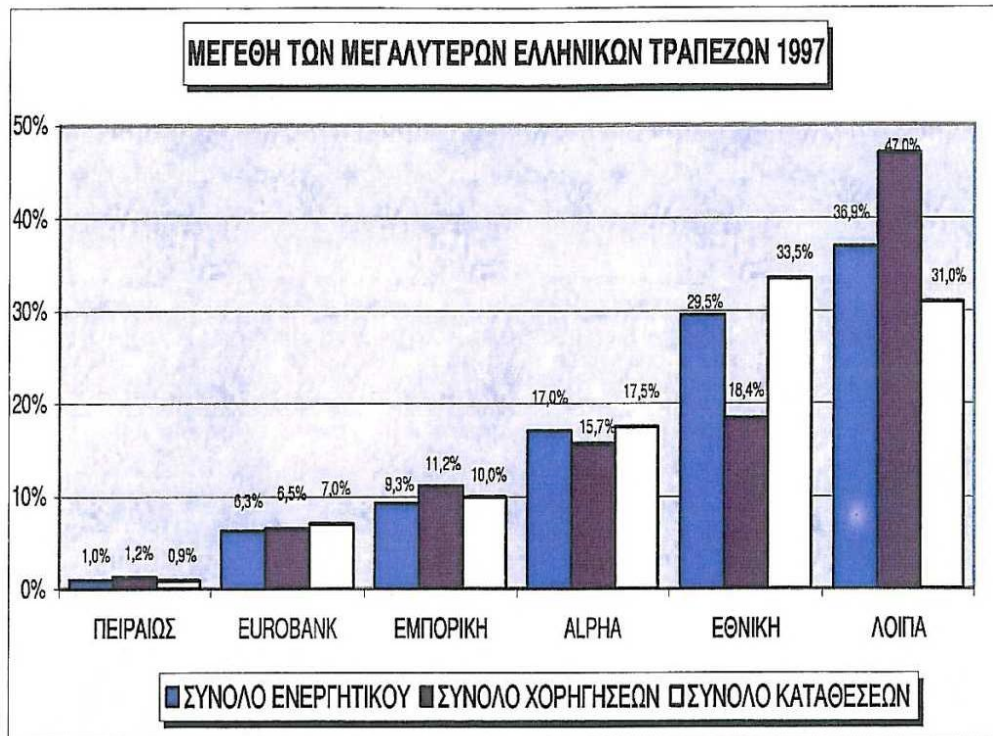
Πηγή (<http://www.larissa-chamber.gr/index.php>)

Τα ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα σε μια προσπάθεια να εκμεταλλευτούν τις σύγχρονες εξελίξεις που συντελούνται τόσο στο διεθνή όσο και στον εγχώριο χρηματοοικονομικό τομέα, προέβησαν όπως φάνηκε παραπάνω και στην ιστορική εξέλιξη κάθε τράπεζας, σε μία σειρά από εξαγορές και συγχωνεύσεις, με σκοπό την ενίσχυση της θέσης τους και τη δημιουργία νέων ισχυρών ομίλων που θα τους βοηθήσουν να αντεπεξέλθουν στο ολοένα και πιο ανταγωνιστικό διεθνές περιβάλλον.

Βασικός στόχος καταρχήν, ήταν η αύξηση του μεριδίου αγοράς τόσο στο σύνολο των τραπεζικών εργασιών, όσο και στους επιμέρους τομείς. Εύλογη ήταν επομένως η τάση των εξαγορών και των συγχωνεύσεων την οποία ακολούθησαν οι περισσότερες τράπεζες της χώρας. Το μόνο μεγάλο πιστωτικό ίδρυμα που παρέμεινε αμέτοχο σε αντίστοιχες κινήσεις ήταν η Εμπορική Τράπεζα. Όλες οι υπόλοιπες προχώρησαν κατά την τελευταία πενταετία σε απορροφήσεις μικρότερων πιστωτικών ιδρυμάτων.

Στο διάγραμμα 1 εμφανίζεται ο βαθμός συγκέντρωσης του ελληνικού τραπεζικού συστήματος όπως διαμορφώθηκε το 1997, έτος που ουσιαστικά προηγείται του πρώτου κύκλου εξαγορών και συγχωνεύσεων στη χώρα μας.

Στο διάγραμμα παρουσιάζονται τα μερίδια αγοράς των πέντε μεγαλύτερων εμπορικών τραπεζών, που περιλαμβάνουν το μέγεθος του ενεργητικού, το σύνολο των καταθέσεων και το σύνολο των χορηγήσεων.

Διάγραμμα 1

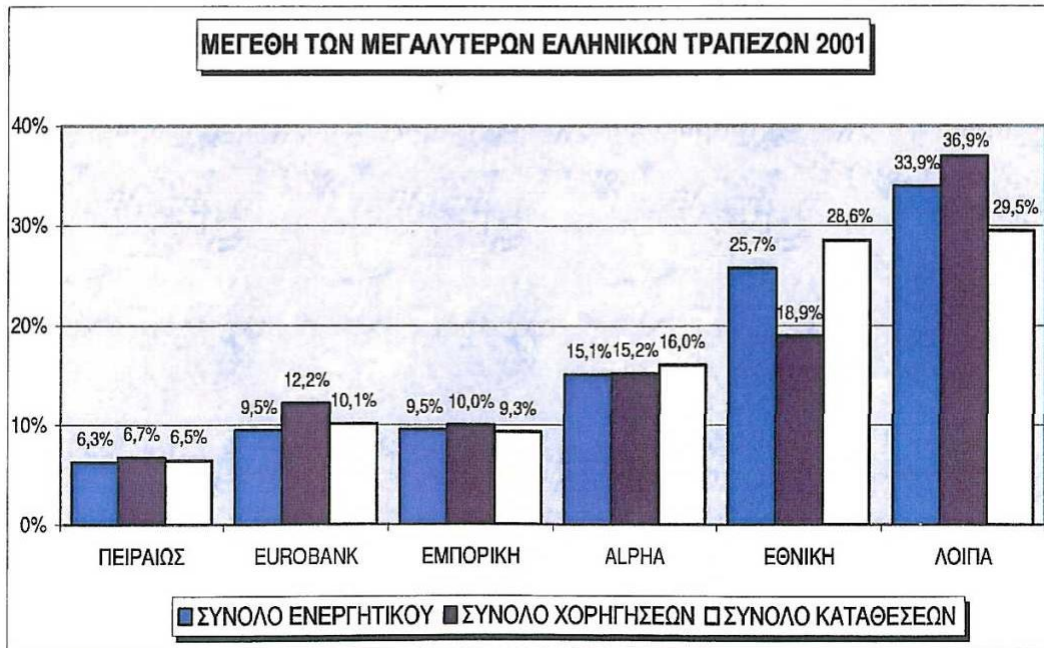
Πηγή: Ένωση Ελληνικών Τραπεζών, 1997 οι Τράπεζες στην Ελλάδα.

Σημείωση: Η Alpha Bank περιλαμβάνει τα μεγέθη της πρώην Ιονικής Τράπεζας και η Eurobank περιλαμβάνει τα μεγέθη της πρώην Τράπεζας Εργασίας.

Ενώ το 1997 η Eurobank, χωρίς την Τράπεζα Εργασίας συμπεριλαμβάνεται ουσιαστικά στις "Λοιπές τράπεζες" ,μετά την επικείμενη συγχώνευση το 2001 αποτελεί το τρίτο στην τάξη πιστωτικό ίδρυμα της χώρας.

Η άλλη μεγάλη ιδιωτική τράπεζα της χώρας, η Alpha Bank, το 1999 προχώρησε στην πρώτη και μοναδική έως τώρα, μεγάλη εξαγορά τραπεζικού ιδρύματος που μέχρι τότε βρισκόταν υπό το ιδιοκτησιακό καθεστώς του δημοσίου. Πρόκειται για την Ιονική Τράπεζα η οποία αποτελούσε μια υπολογίσιμη δύναμη στον ελληνικό χρηματοπιστωτικό τομέα. Η απορρόφηση της ήταν άμεση και έκανε την Alpha Bank τη δεύτερη μεγαλύτερη τράπεζα μετά την Εθνική. Η Εθνική προχώρησε και αυτή σε συγχωνεύσεις με άλλες μικρότερες τράπεζες, οι οποίες ουσιαστικά ανήκαν και αυτές στο δημόσιο.

Τέλος, μια ακόμη τράπεζα που ακολούθησε την πρακτική των εξαγορών και των συγχωνεύσεων ήταν η Τράπεζα Πειραιώς με την απορρόφηση της Τράπεζας Χίου και της Τράπεζας Μακεδονίας Θράκης, που είχαν στην ιδιοκτησία τους σημαντικό δίκτυο καταστημάτων σε όλη την επικράτεια.

Διάγραμμα 2

Πηγή: Alpha Bank, Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών

Μετά το πέρας του πρώτου γύρου των εξαγορών και των συγχωνεύσεων που έλαβαν χώρα την πενταετία 1997-2001, η συγκέντρωση του τραπεζικού συστήματος διαμορφώθηκε όπως φαίνεται στο Διάγραμμα 2, το οποίο περιλαμβάνει και πάλι τα μερίδια αγοράς των πέντε μεγαλύτερων ελληνικών εμπορικών τραπεζών όσον αφορά το μέγεθος του ενεργητικού, το σύνολο των καταθέσεων και το σύνολο των χορηγήσεων.

2.3 Ο εγγώριος τραπεζικός τομέας (Ξένες τράπεζες στην Ελλάδα)

Το 1964 άρχισε η συστηματική εγκατάσταση στην Ελλάδα υποκαταστημάτων ξένων τραπεζών με πρώτη τη Citibank ενώ υπήρχε ήδη η American Express από το 1920.

Ακολούθησαν πολλές άλλες τράπεζες από διάφορες χώρες που, εκτός από τις ναυτιλιακές εργασίες που ανέλαβαν σχεδόν ολοκληρωτικά, συγκέντρωσαν περίπου το 15% των τραπεζικών εργασιών.

Οι ξένες τράπεζες, ιδιαίτερα οι Αμερικανικές υπήρξαν προπομποί των ξένων επενδύσεων ώστε οι να μην υπάρχει ανάγκη ή οποιαδήποτε εξάρτηση από τις ντόπιες τράπεζες. Έτσι ήταν φυσικό να απευθύνονται κύρια στη κάλυψη των αναγκών των πολυεθνικών πελατών των και επιλεγμένων μεγάλων Ελληνικών εταιρειών ενώ αρκετές από αυτές έχουν αναπτύξει μακροχρόνιες συνεργασίες με Έλληνες εφοπλιστές και καλύπτουν το μεγαλύτερο μέρος των αναγκών για ναυτιλιακές χρηματοδοτήσεις. Αρκετά συχνά, οι τράπεζες αυτές παρέχουν και σημαντικές μακροχρόνιες πιστώσεις σε συνάλλαγμα στο Ελληνικό Δημόσιο και τους Οργανισμούς του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Κατά κανόνα, οι υπηρεσίες των ξένων τραπεζών στην Ελλάδα προς τη πελατεία τους είναι υψηλού επιπέδου αλλά και αντίστοιχα υψηλού κόστους. Διαθέτουν εξαιρετική οργάνωση, προσεκτικά επιλεγμένο προσωπικό που λειτουργεί σε πολυτελείς χώρους όπου δεν απαντάται το φαινόμενο της "ουράς" των πελατών του Ελληνικού τραπεζικού συστήματος.

Το κυρίαρχο χαρακτηριστικό της λειτουργίας των ξένων τραπεζών είναι η προσήλωση στην αρχή της αυστηρής επιλογής πελατείας και το γεγονός ότι έχουν πολύ μικρό αριθμό καταστημάτων, κύρια στην Αθήνα και Πειραιά. Συνήθως βάζουν ελάχιστα όρια μεγεθών συνεργασίας και πολλές άλλες προϋποθέσεις για να αποτρέψουν τον κατακλυσμό τους από μικροσυναλλαγές και πελάτες που δεν πληρούν τα πολλαπλά τους κριτήρια επιλογής αλλά και θα αντιδρούσαν στο πανάκριβο τιμολόγιο εργασιών που δεν θα δεχόταν εύκολα ο μέσος Έλληνας συναλλασσόμενος. Για την έγκριση δανείων, εφαρμόζουν κριτήρια υψηλών απαιτήσεων που περιλαμβάνουν πολύ καλούς ισολογισμούς, κερδοφορία, άριστη οργάνωση και διοίκηση από επαγγελματικά στελέχη μεγάλων δυνατοτήτων και άλλα ποιοτικά στοιχεία. Πρόσφατα όμως, πολλές από αυτές έχουν κάνει σημαντικά ανοίγματα προς την καταναλωτική πίστη, χαμηλώνοντας τα όρια σημαντικά. Συμπερασματικά, οι τράπεζες αυτές είναι εδώ περισσότερο για να “πάρουν” παρά για να απευθύνουν τις εργασίες τους στο σύνολο της αγοράς, χωρίς να προσφέρουν ουσιαστικά στη γενική αναπτυξιακή προσπάθεια.

Μπορούμε όμως να αναγνωρίσουμε ότι η λειτουργία ξένων τραπεζών στην Ελλάδα συνέβαλε ουσιαστικά στην επιμόρφωση τραπεζικών στελεχών στον διεθνή τρόπο εργασιών καθώς και στην εισαγωγή προηγμένων μεθόδων και διαδικασιών, πολλές από τις οποίες αφομοίωσαν και

οι Ελληνικές τράπεζες. Παράλληλα, είχαν μία αποφασιστική επίδραση στην εισαγωγή και καθιέρωση της έννοιας της «αποδοτικότητας της συνεργασίας» με κάθε πελάτη και της γνώσης του λειτουργικού κόστους, πράγματα εντελώς άγνωστα στις Ελληνικές τράπεζες.

Ο πίνακας που ακολουθεί δείχνει τις ξένες τράπεζες που λειτουργούν στην Ελλάδα και τον αριθμό των υποκαταστημάτων που διαθέτουν συνολικά στην χώρα μας.

ΤΡΑΠΕΖΕΣ	Υποκαταστήματα
CITIBANK (ΗΠΑ)	21
NATIONAL WESTMINSTER BANK (ΑΓΓΛΙΑ)	5
BANK OF AMERICA (ΗΠΑ)	1
BANQUE NATIONAL DE PARIS (ΓΑΛΛΙΑ)	6
BARCLAYS BANK (ΑΓΓΛΙΑ)	9
MIDLAND BANK (ΑΓΓΛΙΑ)	4
ABN AMRO BANK (ΟΛΛΑΝΔΙΑ)	9
AMERICAN EXPRESS (ΗΠΑ)	7
THE ROYAL BANK OF SCOTLAND (ΑΓΓΛΙΑ)	1
CREDIT COMMERCIAL DE FRANCE (ΓΑΛΛΙΑ)	2
ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ	6
BAYERISCHE VEREINSBANK (ΓΕΡΜΑΝΙΑ)	1
THE BANK OF NOVA SCOTIA (ΑΓΓΛΙΑ)	5
SOCIETE GENERALE (ΓΑΛΛΙΑ)	3
BANQUE PARIBAS (ΓΑΛΛΙΑ)	1
ANZ GRINDLAYS BANK (ΗΠΑ)	2
THE CHASE MANHATTAN BANK (ΗΠΑ)	2
ARAB BANK (ΣΑΟΥΔ. ΑΡΑΒΙΑ)	1
ISTITUTO BANCARIO SAN PAOLO DI TORINO	1
BANK SADERAT IRAN	1
ING BANK	1

Πίνακας 3

Πηγή: (http://portal.kathimerini.gr/4dcgi/w_articles)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3:

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

3.1 Αρχή της ρευστότητας

Η Τράπεζα είναι ταυτόχρονα δέκτης και πηγή δυο αντίθετων ρευμάτων **εισροής** και **εκροής** χρήματος τα οποία θα πρέπει να εξισορροπηθούν.

Έτσι το πρόβλημα της ρευστότητας τίθεται στις εξής βάσεις:

- να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις των καταθετών (σκεφθείτε τι μπορεί να συμβεί αν όλοι οι καταθέτες ζητήσουν ταυτόχρονα να αποσύρουν τις καταθέσεις)
- να ικανοποιεί τα αιτήματα των πελατών της για τη χορήγηση δανείου.

Ο δείκτης της ρευστότητας είναι ως γνωστό ο εξής:

βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις

= όσο μεγαλύτερο το αποτέλεσμα, τόσο καλύτερος ο δέκτης

βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Η ταμιακή ρευστότητα έχει σχέση με τα διαθέσιμα που τηρεί η Τράπεζα στα ταμεία της μετρητά, άμεσο ρευστοποιήσιμοι τίτλοι). Το ύψος των ταμιακών διαθέσιμων εξαρτάται από τους εξής παράγοντες:

- i. Πολιτική και νομισματική σταθερότητα (η αστάθεια, οι φήμες π.χ για υποτίμηση και βεβαίως η ίδια η υποτίμηση, τα διάφορα παρεμβατικό μέτρα κτλ δημιουργούν στον καταναλωτή τέτοια ψυχολογία που τον αναγκάζουν να τηρεί ρευστό, το οποίο βεβαίως αποσύρει συνήθως από τις τραπεζικές του καταθέσεις).
- ii. Κρατική παρέμβαση (επιτόκια , δεσμεύσεις κτλ) η οποία πάντως τείνει να περιορισθεί σημαντικό.
- iii. Το μέγεθος και η φήμη της Τράπεζας.

- iv. Η πιστωτική πολιτική της Τράπεζας (τακτική χρηματοδοτήσεων κτλ).
- v. Το μεταβατικό κεφάλαιο (ΔΕΗ -ΟΤΕ-ΙΚΑ μισθοδοσίες τρίτων εμβάσματα κτλ)

Αυτονόητο ότι όσο πιο χαμηλά είναι τα ταμιακό διαθέσιμα, τόσο πιο αποδοτικά είναι τα κεφάλαια (επειδή υποτίθεται ότι το μεγαλύτερο μέρος των διαθέσιμων είναι τοποθετημένο σε αποδοτικές επενδύσεις).

Για να μπορούν όμως να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα για τη ρευστότητα θα πρέπει να μην αρκестούμε στην στατική ρευστότητα, που είναι το προαναφερθέν κλάσμα (βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις / βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις), αλλά να διερευνήσουμε και τη ληκτότητα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων. "

Σ' αυτή την περίπτωση μιλάμε για δυναμική ρευστότητα.

Έτσι αν έχουμε: Βραχ/σμες απαιτήσεις = 120
 Βραχ/σμες υποχρεώσεις = 60

τότε ο δείκτης ρευστότητας είναι $120/60 = 2$ άρα φαινομενικό είναι καλός.

Όμως αν οι απαιτήσεις λήγουν σε 5 μήνες και οι υποχρεώσεις σε 4 μήνες, τότε τον 4ο μήνα δεν θα έχουμε μετρητό για να πληρώσουμε αφού θα εισπράξουμε τον 5^ο μήνα .

Πρόκειται για απλοποιημένο παράδειγμα, που δείχνει όμως σαφέστατα ότι μόνον η δυναμική ρευστότητα απεικονίζει πλήρως την πραγματικότητα.

3.2 Αρχή της αποδοτικότητας

Στηρίζεται στον θεμελιώδη κανόνα της οικονομίας ότι προσπαθούμε να επιτύχουμε το μέγιστο δυνατό κέρδος με την κατά το δυνατό μικρότερη θυσία.

Κέρδη

Βαθμός αποδοτικότητας = -----

απασχολούμενα κεφάλαια (ίδια και ξένα)

Επηρεάζεται από:

- Το ύψος των επιτοκίων (χορηγήσεων - καταθέσεων)
- Τις προμήθειες που εισπράττονται από τις λοιπές (πλην χορηγήσεων) Τραπεζικές εργασίες (οι εκπτώσεις στις προμήθειες που παρέχονται επηρεάζουν δυσμενώς την αποδοτικότητα).
- Την υποχρεωτική ρευστότητα και τις υποχρεωτικές επενδύσεις που επιβάλλει το κράτος.
- Τις υποχρεωτικές καταθέσεις (έντοκες και άτοκες) στην Τράπεζα της Ελλάδος. (Μια άτοκη δέσμευση 10% στις καταθέσεις αυξάνει το κόστος καταθέσεων Ταμ/ριου από 15% σε 16,66%).

3.3 Αρχή της ασφάλειας

Επιβάλλεται για τον περιορισμό των κινδύνων και για την αποφυγή μεγάλου ρίσκου. Αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της Τραπεζικής τεχνικής στον τομέα των χορηγήσεων, χωρίς όμως να σημαίνει, όπως στη συνέχεια αναφέρεται, ότι η λήψη εξασφαλίσεων είναι το παν στις χρημ/σεις. (Έντυπο σεμιναρίου τμήματος χορηγήσεων υπαλλήλων Εθνικής τράπεζας της Ελλάδος 2002)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΜΟΡΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ

Στη χώρα μας αρμόδιο όργανο για την παρέμβαση και διαμόρφωση του χρηματοδοτικού πλαισίου μέσα στο οποίο κινείται υποχρεωτικά το τραπεζικό- πιστωτικό σύστημα είναι σήμερα η «Επιτροπή Νομισμάτων και Πιστωτικών θεμάτων» της Τράπεζας της Ελλάδας, η πρόην «Νομισματική Επιτροπή».

Για την παράβαση των αποφάσεων της επιτροπής αυτής, που λαμβάνονται με γνώμονα τη γενικότερη κάθε φορά κυβερνητική οικονομική πολιτική, προβλέπονται και επιβάλλονται σημαντικές κυρώσεις και σε βάρος των πιστωτικών ιδρυμάτων αλλά και των πιστούχων- πελατών τους.

Για μια γενικότερη κατάταξη των βασικών μορφών χρηματοδοτήσεων που ισχύουν σήμερα ή ίσχυαν στο πρόσφατο παρελθόν, γιατί υπάρχουν συνεχείς μεταβολές των μορφών χρηματοδότησης ανάλογα με την οικονομική και πιστωτική πολιτική και τις πραγματικές ανάγκες της οικονομίας, θα χρησιμοποιήσουμε σαν γενικό κριτήριο κατάταξης τον κλάδο δραστηριότητας και σαν ειδικά κριτήρια ταξινόμησης των χορηγήσεων τη διάρκεια του δανείου, το σκοπό του δανείου, την εξασφάλιση του δανείου και το επιτόκιο του δανείου. (Λαζαρίδη Γ. Γιάννη 1996).

Έτσι σε σχέση με τον **κλάδο δραστηριότητας** διακρίνουμε τις χρηματοδοτήσεις σε εκείνες που χορηγούνται:

- i. στο εμπόριο
- ii. τη βιομηχανία
- iii. τη βιοτεχνία
- iv. τον τουρισμό
- v. την γεωργία
- vi. τη ναυτιλία

- vii. τους επαγγελματίες
- viii. σε άλλους κλάδους με δραστηριότητες περιορισμένης έκτασης
- ix. σε ιδιώτες.

Σε σχέση με τη **διάρκεια των χορηγήσεων** έχουμε:

- i. τα βραχυπρόθεσμα δάνεια
- ii. τα μεσοπρόθεσμα δάνεια
- iii. τα μακροπρόθεσμα δάνεια.

Σε σχέση με το σκοπό έχουμε **δάνεια**:

- i. για κεφάλαιο κινήσεως
- ii. για πάγιες εγκαταστάσεις
- iii. για μηχανολογικό εξοπλισμό
- iv. για κτιριακές εγκαταστάσεις
- v. για συμμετοχές στο κεφάλαιο άλλων επιχειρήσεων.

Σε σχέση με το **επιτόκιο**:

- i. σε χαμηλότερες χρηματοδοτήσεις
- ii. σε υψηλότοκες χρηματοδοτήσεις
- iii. σε επιδοτούμενα επιτόκια.

Σε σχέση με τις **παρεχόμενες εγγυήσεις εξασφάλισης**:

- i. σε χρηματοδοτήσεις ακάλυπτες από ρευστοποιήσιμα στοιχεία
- ii. σε χορηγήσεις καλυμμένες με ρευστοποιήσιμα στοιχεία
- iii. σε χορηγήσεις καλυμμένες με εμπράγματα εξασφαλίσεις (υποθήκες, προσημειώσεις, ενεχυριάσεις, κλπ.)
- iv. σε χορηγήσεις καλυμμένες με ενοχικές εξασφαλίσεις (τριτεγγυήσεις, υπογραφή ή μεταβίβαση αξιόγραφων)
- v. σε χορηγήσεις εγγυημένες από το δημόσιο μέχρι ορισμένου ποσού
- vi. σε συνδυασμό των παραπάνω εξασφαλίσεων κλπ.

4.1 Χρηματοδότηση εμπορικών επιχειρήσεων

A. Βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση

Η χρηματοδότηση των εμπορικών επιχειρήσεων είναι κατά κανόνα βραχυπρόθεσμη.

Η βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση των εμπορικών επιχειρήσεων απαντάται με τις εξής κυριότερες μορφές και περιπτώσεις:

➤ *Με προεξόφληση εμπορικών συναλλαγματικών*

Οι συναλλαγματικές πρέπει να προέρχονται από εμπορικές συναλλαγές και η διάρκειά τους να μην υπερβαίνει τους 5-7 μήνες (ανάλογα με τις αποφάσεις της Επιτροπής Νομισματικών και Πιστωτικών θεμάτων). Στην περίπτωση αυτή πρέπει να εξετάζεται η εμπορικότητα των χρηματοδοτούμενων συναλλαγματικών (συναλλαγματικές που καλύπτουν νόμιμες προθεσμίες κλπ.). Επιβάλλεται επίσης ο έλεγχος φερεγγυότητας των ενεχόμενων στις συναλλαγματικές που προσκομίζονται στις τράπεζες για προεξόφληση και να έχουν ευρεία κατανομή κινδύνων.

➤ *Με ανοιχτό αλληλόχρεο λογαριασμό «εγγυημένο με δικαιογράφα» (συνήθως με ενέχυρο συναλλαγματικές)*

Προϋπόθεση και στη μορφή αυτή χρηματοδότησης είναι η προέλευση των συναλλαγματικών, οι οποίες πρέπει να προέρχονται από εμπορικές συναλλαγές.

➤ *Κάλυψη έκτακτων αναγκών*

- i. Βάση τζίρου. Αφορά εμπορικές επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Δ' κατηγορίας και το ύψος τους φτάνει το 10-15% του κύκλου εργασιών (τζίρου) του προηγούμενου έτους και με ανώτατο όριο 2.200€ (7.500.000δρχ.). Ο τζίρος θα αφορά χρηματοδοτούμενα είδη και θα διαπιστώνεται από επίσημα στοιχεία. Ο σκοπός της μορφής αυτής χρηματοδότησης είναι αποκλειστικά η κάλυψη έκτακτων αναγκών και η διάρκειά της φθάνει μέχρι τους 5 μήνες.
- ii. Αντικατάσταση παρεχόμενων πιστώσεων προς την πελατεία σε ανοιχτό λογαριασμό. Τα υπάρχοντα χρεωστικά υπόλοιπα θα διαπιστώνονται από επίσημα στοιχεία και θα προέρχονται οπωσδήποτε από πωλήσεις χρηματοδοτούμενων ειδών.

➤ *Για την αγορά με μετρητά προϊόντων από την εγχώρια βιομηχανία ή βιοτεχνία (χρηματοδότηση χονδρεμπορίου).*

Η χρηματοδότηση απαιτεί την προσκόμιση από τη χρηματοδοτούμενη επιχείρηση στις τράπεζες των εξοφλούμενων τιμολογίων στα οποία θα αναγράφεται η προέλευση των προϊόντων.

➤ *Χρηματοδότηση των πωλήσεων με πίστωση.*

Αφορά τις χονδρικές πωλήσεις εμπορών οι οποίες γίνονται με πίστωση. Η διάρκεια περιορίζεται στους 3-7 μήνες.

➤ *Χορήγηση χωρίς δικαιολογητικά.*

Πρόκειται για μικρού ύψους δανειοδοτήσεις σε εμπόρους, διάρκειας μέχρι ενός έτους για ανάγκες κεφαλαίου κινήσεως χωρίς δικαιολογητικά μέχρι το ποσό των 5600€ (2.000.000 δρχ.), με την προϋπόθεση ότι οι ίδιοι οι χρηματοδοτούμενοι δεν έχουν λάβει δάνειο εκτάκτων αναγκών (βάσει τζίρου). Η χορήγηση μπορεί να παραταθεί για ένα μόνο εξάμηνο αφού καταβληθεί το 50% του δανείου.

➤ *Χρηματοδότηση για πώληση ειδών διάρκειας.*

Προϋποθέσεις για τη χρηματοδότηση αυτή είναι ότι οι συναλλαγματικές που προσκομίζονται στις τράπεζες πρέπει να προέρχονται από πώληση ειδών διάρκειας και ότι σε κάθε πώληση του είδους αυτού το 20% της αξίας πρέπει να εξοφλείται από τον αγοραστή. Επίσης η πώληση πρέπει να αφορά καινούργια και όχι μεταχειρισμένα είδη διάρκειας (οικιακές συσκευές, τροχόσπιτα, βιβλία, γεωργικά μηχανήματα, δίκυκλα ή τρίκυκλα οχήματα κλπ.). Τα είδη διάρκειας και οι επιτρεπόμενες προθεσμίες πωλήσεώς τους με πίστωση προβλέπονται από τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις της Τράπεζας της Ελλάδος.

➤ *Προκαταβολές έναντι φορτωτικών εγγράφων.*

Το ύψος της χορήγησης της μορφής αυτής φτάνει το 85% της τιμολογιακής αξίας των εμπορευμάτων και οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται είναι ότι τα εμπορεύματα πρέπει να είναι προπληρωμένα από τους αγοραστές.

➤ *Χρηματοδότηση παντοπωλείων συνεταιριστικών ενώσεων.*

Το ύψος της μπορεί να φτάσει ως το ποσοστό 10% του ετήσιου κύκλου εργασιών και είναι 12μήνες. Δικαιούχοι είναι οι παντοπωλιακές ενώσεις που αποτελούνται από 20 τουλάχιστον επαγγελματίες παντοπώλες.

➤ Χρηματοδότηση εισαγωγικού εμπορίου.

Η χρηματοδότηση πρέπει να καλύπτει αποκλειστικά χρηματοδοτούμενα είδη προέλευσης εξωτερικού.

➤ Χρηματοδότηση καπνεμπορίου.

Διενεργείται αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση της αγοράς και συγκέντρωσης καπνού από τους παραγωγούς καθώς και την εξαγωγή αυτού.

➤ Χρηματοδότηση εξαγωγικού εμπορίου.

Για τη χρηματοδότηση του εξαγωγικού εμπορίου, λόγω της εθνικής σημασίας του αλλά και για την καταβολή της διαφοράς τόκων προς τις εξαγωγικές επιχειρήσεις, υπάρχουν πολλές ειδικές ρυθμίσεις που καθορίστηκαν από τις νομισματικές αρχές. Εκείνο που αξίζει να αναφερθεί είναι ότι το ειδικό επιτόκιο για τις εξαγωγές είναι κατά 4-5 μονάδες μειωμένο από το γενικό επιτόκιο που ισχύει (επίσης ότι οι εξαγωγές επιδοτούνται σε ποσοστό 20-28%)

➤ Χρηματοδότηση εμπορικών επιχειρήσεων για φασόν.

Οι εμπορικές τράπεζες μπορούν να χρηματοδοτήσουν εμπορικές επιχειρήσεις, οι οποίες δίνουν σε βιομηχανίες ή βιοτεχνικές μονάδες πρώτες ύλες για την παραγωγή, για λογαριασμό τους, προϊόντων με αμοιβή παροχής υπηρεσιών (φασόν). Η χρηματοδότηση αυτή γίνεται και με προεξόφληση συναλλαγματικών που προέρχεται από τη διάθεση των προϊόντων τους που παράγονται με τον τρόπο αυτό.

➤ Χρηματοδότηση λιανικού εμπορίου

Η οποία γίνεται από τις εμπορικές τράπεζες, καλύπτεται και από τις παραπάνω γενικές κατηγορίες για αγορές με μετρητά χρηματοδοτούμενων ντόπιων ή μη ειδών και με την προεξόφληση συναλλαγματικών από την πώληση ειδών διάρκειας. Η διάρκεια αυτών των πιστώσεων είναι 5-8% μήνες.

➤ Διάφορες άλλες πιστώσεις,

Είτε περιορισμένης έκτασης είτε συνδυασμού δύο ή περισσότερων από τις παραπάνω περιπτώσεις. Θα πρέπει επίσης να σημειώσουμε ότι οι κατηγορίες αυτές είναι ενδεικτικές και ότι συνεχώς μεταβάλλονται, νέες προστίθενται και πολλές παλιές ατονούν, καταργούνται ή τροποποιούνται.

B. Μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση

Η μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση των εμπορικών επιχειρήσεων απαντάται μόνο με τη μορφή χρηματοδοτήσεων για πάγιες εγκαταστάσεις, δηλαδή μόνο με την ανέγερση ή αγορά επαγγελματικής στέγης και την προμήθεια εξοπλισμού, με την προϋπόθεση ότι τα περιουσιακά αυτά στοιχεία θα εξυπηρετήσουν λειτουργικές ανάγκες της εμπορικής επιχείρησης. Αυτό επιτράπη το 1972 για πρώτη φορά στην Ελλάδα με απόφαση της τότε Νομισματικής Επιτροπής, όπου ορίζονται τα εξής:

- i. Η διάρκεια των δανείων είναι δεκαετής. Η επιχείρηση που θα συνάψει το δάνειο υποχρεούται να μην αγοράζει είδη εξωτερικού πέραν του $\frac{1}{4}$ των συνολικών αγορών της, καθώς και να μην εκμισθώσει ή παραχωρήσει τη χρήση του εξοπλισμού σε τρίτο, πριν εξοφληθεί το δάνειο.
- ii. Το ύψος του δανείου για τις κτιριακές εγκαταστάσεις μπορεί να φθάσει το 70% της συνολικής τους δαπάνης, ενώ το αντίστοιχο για τον εξοπλισμό το 50% της συνολικής του δαπάνης.
- iii. Η δανειοδότηση γίνεται μόνο προς επιχειρήσεις σύγχρονης τεχνολογίας και πλήρως ανταγωνίσιμου εξοπλισμού.
- iv. Οι δανειοδοτούμενες επιχειρήσεις υποχρεούνται να συνάψου ποινική ρήτρα υπέρ του Δημοσίου, η οποία καταπίπτει υπέρ αυτού, εφόσον δεν τηρηθούν οι σχετικοί όροι.
- v. Το δάνειο σε περίπτωση παραβίασης των όρων καθίσταται από δεκαετές ληξιπρόθεσμο και αμέσως απαιτητό, και υπόκειται σε τόκους υπερημερίας.
- vi. Η εξόφληση των δανείων πραγματοποιείται με ίσες εξαμηνιαίες ή ετήσιες τοκοχρεολυτικές δόσεις, από τις οποίες η πρώτη πρέπει να καταβληθεί μέσα σε ένα χρόνο από την έναρξη λειτουργίας των εγκαταστάσεων και η τελευταία το βραδύτερο μέσα σε δέκα χρόνια από τη σύναψη του δανείου.

- vii. Για να τύχει μια παραγωγική επένδυση των κινήτρων των ισχυόντων σήμερα αναπτυξιακών νόμων (Ν. 1262/82), είναι ανάγκη οι ενδιαφερόμενοι να υποβάλλουν αίτηση. Η αίτηση αυτή είναι ανεξάρτητη από εκείνη που θα υποβληθεί στις τράπεζες για την λήψη του δανείου. Οι εξασφαλίσεις των παραπάνω δανείων είναι πάντοτε εμπράγματα

4.2 Χρηματοδότηση της βιομηχανίας

A. Βραχυπρόθεσμες βιομηχανικές χρηματοδοτήσεις

Οι βραχυπρόθεσμες πιστώσεις που δίνονται στις βιομηχανικές επιχειρήσεις καλύπτουν τις ανάγκες σε κεφάλαια κινήσεως και τις αδυναμίες τους στο κύκλωμα της παραγωγής. Οι πιστοδοτήσεις αυτές χορηγούνται με τις εξής μορφές:

- με προεξοφλήσεις συναλλαγματικών

Οι συναλλαγματικές πρέπει απαραίτητα να προέρχονται από χονδρική πώληση των προϊόντων της βιομηχανίας στους εμπόρους ή άλλες βιομηχανίες ή βιοτεχνίες. Η διάρκειά τους δεν μπορεί να υπερβαίνει συνήθως τους 6 με 7 μήνες. Η πιστοδότηση γίνεται για το 100% της αξίας των συναλλαγματικών που προσκομίζονται δε οι τόκοι και τα έξοδα της τράπεζας.

- με ενέχυρα συναλλαγματικές

Ο ενδιαφερόμενος πιστούχος εκχωρεί (με οπισθογράφηση) τις συναλλαγματικές αποδοχής πελατών του στην τράπεζα. Στην περίπτωση αυτή η τράπεζα πιστοδοτεί την επιχείρηση με το 75-90% της ονομαστικής αξίας των συναλλαγματικών που ενεχυριάζει, ανάλογα με την κρίση της (φερεγγυότητα πιστούχου, διαμαρτυρήσεις συναλλαγματικών στο παρελθόν από τους ίδιους αποδέκτες, διασπορά κινδύνων-χαρτοφυλακίου). Όταν οι συναλλαγματικές πληρωθούν και εισπραχθεί η αξία τους από την τράπεζα, επιστρέφεται το υπόλοιπο στον πιστούχο, αφού παρακρατηθούν οι τόκοι, η προμήθεια και τα λοιπά έξοδα από την τράπεζα.

- με ενέχυρο εμπορεύματα

Η τράπεζα σταθμίζει τις βραχυπρόθεσμες ανάγκες της βιομηχανικής

επιχείρησης σε κεφάλαια, με βάση την κατανάλωση πρώτων υλών ή την παραγωγή προϊόντων κατά τη διάρκεια της προηγούμενης χρήσης (διαχειριστικής περιόδου) πριν από την εξέταση του ανάλογου αιτήματος δανειοδότησης. Πριν από τη χορήγηση του δανείου η τράπεζα ερευνά ακόμη, εάν τα προσφερόμενα για ενέχυρο εμπορεύματα έχουν εξοφληθεί, για να αποκλειστεί η περίπτωση κατά την οποία αυτά, ενώ θα οφείλονται στους προμηθευτές, ταυτόχρονα θα διαθέτονται στην τράπεζα σαν ενέχυρο για να αναχρηματοδοτηθούν. Το δάνειο χορηγείται με ενέχυρο πρώτες ύλες ή έτοιμα προϊόντα, τα οποία η τράπεζα ασφαλίζει σε αποθήκες της εμπιστοσύνης της (ΠΑΕΓΑΕ, Προνομιούχος Ανώνυμος Εταιρία Γενικών Αποθηκών Ελλάδος) ή σε αποθήκες του πιστούχου με λήψη των κλειδιών στην κατοχή της. Η τράπεζα κατέχει την κυριότητα των εμπορευμάτων και έναντι της αξίας παραχωρεί δάνειο. Η ενεχυρίαση γίνεται βάσει των τίτλων των Γενικών Αποθηκών, του αποθετηρίου και ενεχυρόγραφου.

➤ με ανοιχτό λογαριασμό

Το όριο των παραπάνω λογαριασμών είναι προκαθορισμένο και ανάλογο με τις οικονομικές δυνατότητες και τις ανάγκες της επιχείρησης. Κύριο χαρακτηριστικό αυτής της μορφής χρηματοδότησης είναι ότι το υπόλοιπο του λογαριασμού πρέπει να μεταβάλλεται κατά τακτά χρονικά διαστήματα, γεγονός που επιβάλλει τη διαρκή απόδοση και ανάληψη μέρους ή ολόκληρου του ορίου του λογαριασμού. Παράλληλα η τράπεζα κατά την κρίση της δίνει ή όχι την ευχέρεια στον πιστούχο να κινεί το λογαριασμό του με επιταγές.

i. δάνειο για κεφάλαιο κινήσεως

Το δάνειο αυτό δίνεται στις βιομηχανίες για να μπορέσουν να δημιουργήσουν αποθέματα πρώτων υλών, έτοιμων προϊόντων ή να προετοιμάσουν ορισμένες παραγγελίες τους. Η διάρκειά του φθάνει μέχρι και 12 μήνες. Η τράπεζα, πριν προχωρήσει στη χορήγηση του δανείου, σταθμίζει τις ανάγκες της πιστούχου βιομηχανίας και ζητά να προσκομιστούν οι συμβάσεις με βάση τις οποίες έχουν αναληφθεί να εκτελεστούν οι υπό χρηματοδότηση παραγγελίες. Η χρηματοδότηση γίνεται σε ανοιχτό λογαριασμό αυξομειούμενου υπολοίπου. Επιβάλλεται η διαρκής ανακύκλωση των λογαριασμών. Μπορεί όμως να γίνουν και εφάπαξ χρηματοδοτήσεις για κεφάλαιο κινήσεως, τακτής προθεσμίας και συνήθως μεσοπρόθεσμης διάρκειας.

ii. χρηματοδότηση εξαγωγών

Στην περίπτωση που η επιχείρηση επιτύχει προπώληση εμπορευμάτων, έχει δικαίωμα να

ζητήσει τραπεζικό δάνειο για κεφάλαιο κινήσεως, το οποίο θα προορίζεται για την παραγωγή των προϊόντων και την προετοιμασία της παραγγελίας. Με τη μορφή αυτή εξασφαλίζεται παράλληλα η επιστροφή μέρους των τόκων που καταβλήθηκαν, η χορήγηση κρατικών οικονομικών ενισχύσεων και πιστωτικών διευκολύνσεων εξαιτίας της σημαντικότητας που αποδίδεται στην εξαγωγική δραστηριότητα.

- iii. διάφορες άλλες περιπτώσεις χρηματοδότησης βραχυχρόνιας διάρκειας, ιδιαίτερα με τα τελευταία μέτρα ενίσχυσης της βιομηχανίας και του καθορισμού των τραπεζικών κριτηρίων βιομηχανικών χορηγήσεων.

B. Μακροπρόθεσμες βιομηχανικές χρηματοδοτήσεις

Τα δάνεια της μορφής αυτής μπορούν να αφορούν την κάλυψη των αναγκών της βιομηχανικής επιχείρησης σε κεφάλαια κινήσεως μονιμότερου χαρακτήρα και κυρίως των αναγκών σε πάγιες εγκαταστάσεις. Ιδιαίτερα για κάθε μια κατηγορία των δανείων αυτών παρατηρούμε τα εξής:

➤ κεφάλαια κινήσεως μονιμότερου χαρακτήρα

Είναι δάνεια διάρκειας 3-4 χρόνων (μεσοπρόθεσμα κατά μία άποψη), που προορίζονται να καλύψουν ανάγκες που δεν είναι δυνατόν να εξυπηρετηθούν με βραχυπρόθεσμες πιστώσεις. Η παραμονή τους στο παραγωγικό συναλλακτικό κύκλωμα της επιχείρησης για μεγάλο χρονικό διάστημα και το γεγονός ότι προορίζονται να εξοφληθούν από τα ετήσια περισσεύματα της εκμετάλλευσης, δίνουν στην επιχείρηση τα χρονικά περιθώρια για την εξυγίανση και ανάπτυξή της. Τα δάνεια αυτά εξοφλούνται με εξαμηνιαίες ή ετήσιες δόσεις και εξασφαλίζονται συνήθως από τις τράπεζες με εμπράγματα ασφάλειες.

➤ πάγιες εγκαταστάσεις

Πρόκειται για δάνεια για την ίδρυση νέων εργοστασίων, την επέκταση ή τον εκσυγχρονισμό των παλαιών και για την αγορά μηχανημάτων. Το ύψος των δανείων φτάνει μέχρι 70% της συνολικής δαπάνης της επένδυσης, στην οποία περιλαμβάνεται και η αξία του οικοπέδου, το κόστος της οποίας, κατά πάγια τακτική, ελέγχεται από τις Τεχνικές Υπηρεσίες των Τραπεζών. Η χορήγηση των ποσών γίνεται τμηματικά, ανάλογα με την πρόοδο των

εργασιών του έργου και αφού ο επενδυτής έχει διαθέσει τη συμμετοχή του. Για την περίπτωση μεταχειρισμένου μηχανολογικού εξοπλισμού και εγκαταστάσεων οι τράπεζες χορηγούν δάνεια μέχρι του 50% της αξίας τους. Η εξόφληση γίνεται με ίσες εξαμηνιαίες ή ετήσιες δόσεις, με έναρξη ένα χρόνο (περίοδο χάριτος) από τη λειτουργία των εγκαταστάσεων. Η διάρκεια του δανείου μπορεί να φτάσει τα 15 χρόνια (στην πράξη 10-12 χρόνια) και οι εξασφαλίσεις που παίρνουν οι Τράπεζες είναι πάντοτε εμπράγματα.

Χορηγούνται επίσης μακροπρόθεσμα δάνεια για να καλυφθούν δαπάνες που αφορούν μετεγκατάσταση βιομηχανιών σε άλλες περιοχές καθώς επίσης και για την αγορά εξοπλισμού βιολογικού καθαρισμού και επίσης πάσης φύσεως εξοπλισμού αποφυγής μολύνσεως του περιβάλλοντος. Τα δάνεια για τις πάγιες εγκαταστάσεις στη βιομηχανία γίνονται σήμερα πάντοτε σε συνδυασμό με τα αναπτυξιακά κίνητρα που παρέχουν οι ισχύοντες αναπτυξιακοί νόμοι (grants). Οι σχετικές όμως αιτήσεις και η υποβολή των τεχνοοικονομικών μελετών γίνεται χωριστά στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και είναι ανεξάρτητες από αυτές που υποβάλλονται στις τράπεζες για συμπληρωματικές χρηματοδοτήσεις.

4.3 Χρηματοδότηση της βιοτεχνίας

A. Βραχυπρόθεσμες χρηματοδοτήσεις

Οι βραχυπρόθεσμες χρηματοδοτήσεις προς τη βιοτεχνία είναι παρόμοιες με τις αντίστοιχες της βιομηχανίας σε ό,τι αφορά το ύψος, τη μορφή και τη διάρκεια των παρεχόμενων δανείων. Ανεξάρτητα πάντως με τα παραπάνω και αποκλειστικά για τη βιοτεχνία προβλέπεται η χρηματοδότησή της με σημαντικά ευνοϊκότερους όρους, από ό,τι στις υπόλοιπες επιχειρηματικές δραστηριότητες.

Συγκεκριμένα, με βάση την απόφαση 197/78 της τότε Νομισματικής Επιτροπής, οι τράπεζες χρηματοδοτούν τις βιοτεχνικές επιχειρήσεις με μειωμένο επιτόκιο κατά 4-5 ποσοστιαίες μονάδες (συνολική σήμερα επιβάρυνση 14% το χρόνο), ενώ παράλληλα το Δημόσιο εγγυάται στις τράπεζες υπέρ του οφειλέτη με την παρακάτω κλιμακωτή διαβάθμιση:

- i. για δάνειο μέχρι 8800€ (3.000.000δρχ.) εγγύηση του Δημοσίου 100%
- ii. για δάνειο μέχρι 17600€ (6.000.000δρχ.) εγγύηση του Δημοσίου 80% , για το τμήμα

πάνω από 8800€.

- iii. για δάνειο μέχρι 176000€ (60.000.000δρχ) εγγύηση του Δημοσίου 60%, για το τμήμα πάνω από 17600€.

Η βιοτεχνία χρηματοδοτείται από τα ειδικά κεφάλαια σύμφωνα με την 197/78 ANE, με την προϋπόθεση ότι η συνολική κατά βιοτεχνική επιχείρηση χρηματοδότηση από το τραπεζικό σύστημα δεν θα υπερβαίνει το ποσό των 234776€ (80.000.000δρχ.), εξαιρούνται οι χρηματοδοτήσεις με βάση εμπορικές συναλλαγματικές ή γραμμάτια και εξαγωγών. Οι κυριότεροι βιομηχανικοί κλάδοι που χρηματοδοτούνται με τους παραπάνω ευνοϊκούς όρους είναι οι εξής:

- ειδών διατροφής
- παραγωγής ποτών
- υφαντικών ειδών
- ειδών υπόδησης – ένδυσης
- επεξεργασίας ξύλου
- κατασκευής επίπλων και ειδών επίπλωσης
- κατασκευής ειδών από χαρτί
- γραφικών τεχνών
- δέρματος και γουναρικών
- προϊόντων από ελαστικό και πλαστική ύλη
- παραγωγής χημικών προϊόντων
- οικοδομικών υλικών
- κατασκευής μεταλλικών προϊόντων
- κατασκευής μηχανών και συσκευών
- κατασκευής ηλεκτρικών μηχανών και συσκευών
- κατασκευής μεταφορικών μέσων και ναυπήγησης μικρών σκαφών.

Η χρηματοδότηση των παραπάνω κλάδων βιοτεχνικών επιχειρήσεων, βραχυπρόθεσμης μορφής, αφορά τα δάνεια κεφαλαίου κινήσεως, τα οποία παρέχονται με τραπεζικά κριτήρια και διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες ως εξής:

- i. Κεφάλαιο κινήσεως μονιμότερου χαρακτήρα

Τα δάνεια αυτά προορίζονται για τη δημιουργία αποθεμάτων πρώτων υλών και έτοιμων προϊόντων στις βιοτεχνίες εκείνες, στις οποίες ο κύκλος παραγωγής και η διάθεση των

προϊόντων δεν εξελίσσονται σε σύντομο χρονικό διάστημα και συνεπώς η αποθεματοποίηση κρίνεται σκόπιμη. Το ύψος των δανείων αυτών φτάνει μέχρι το 30% του ετήσιου κύκλου εργασιών του προηγούμενου έτους. Ο χρηματοδοτούμενος δεσμεύεται να προσκομίσει τιμολόγια αγοράς πρώτων υλών, συνολικού ποσού ανάλογου με το δάνειο που έλαβε. Ο χρόνος εξυπηρέτησης του δανείου φτάνει τα 3 χρόνια και η εξόφληση γίνεται με ίσες τριμηνιαίες δόσεις που αρχίζουν έξι μήνες από τη χορήγηση. Η κατηγορία αυτή θα μπορούσε να ταξινομηθεί στα μακροχρόνια δάνεια, ανάλογα με τη διάρκεια της χορήγησης του κεφαλαίου κινήσεως.

ii. Βραχυπρόθεσμο κεφάλαιο κινήσεως

Η διάρκειά του φτάνει τα 2 χρόνια και προορίζεται για κάλυψη των αναγκών της βιοτεχνίας στην ολοκλήρωση του ετήσιου παραγωγικού προγράμματος. Και στη μορφή αυτή χρηματοδότησης δημιουργείται δέσμευση για προσκόμιση τιμολογίων και η εξόφληση των δανείων γίνεται με ίσες μηνιαίες δόσεις.

iii. Κεφάλαιο κινήσεως για προετοιμασία παραγγελιών

Με την προσκόμιση συμφωνητικού κλεισίματος παραγγελίας ή άλλων δικαιολογητικών, οι τράπεζες χρηματοδοτούν την επιχείρηση με ποσό μέχρι 80% της αξίας της παραγγελίας. Η διάρκεια ανάλογα με τους όρους εκτέλεσης της παραγγελίας φτάνει μέχρι 18 μήνες.

Θα πρέπει επίσης να σημειώσουμε ότι για ορισμένες άλλες μορφές βιοτεχνικών επιχειρήσεων, όπως: εξαγωγικές, κοινοπρακτικά οργανωμένες, συγχωνευόμενες, βιοτεχνίες εκμεταλλεύσεως ερευνητικών εργασιών και εφευρέσεων, κλάδου παιδικών παιχνιδιών και αμαξών, ισχύουν αυξημένα ποσοστά εγγυήσεως.

Πρόσφατα καθορίστηκαν με πράξη του διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος τα κριτήρια για τον χαρακτηρισμό μεταποιητικών επιχειρήσεων και μικρομεσαίων, ώστε να δικαιούνται χρηματοδότησεως από τα ειδικά κεφάλαια της 197/78 αποφάσεως της νομισματικής επιτροπής. Σύμφωνα με την πράξη αυτή, για να δικαιούται μια βιοτεχνική επιχείρηση χρηματοδότηση από τα ειδικά κεφάλαια, πρέπει να πληρούνται αθροιστικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις: Η μέση ετήσια απασχόληση τα τρία τελευταία χρόνια δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 50 άτομα. Ο μέσος ετήσιος τζίρος τα τρία τελευταία χρόνια δεν πρέπει να ήταν ανώτερος των 52800€ (180.000.000δρχ.) και τα 30000€ (10.000.000δρχ.) ανά απασχολούμενο.

Στις παραπάνω προϋποθέσεις δεν υπάγονται ορισμένες επιχειρήσεις που περιγράφονται στην πράξη λόγω ιδιομορφίας της παραγωγικής διαδικασίας τους. Η συνδρομή των παραπάνω προϋποθέσεων για τον χαρακτηρισμό επιχειρήσεων σαν μικρομεσαίων θα ελέγχεται από τη χρηματοδοτούσα τράπεζα. Σε περίπτωση που επιχειρήσεις υποβάλλουν ανακριβή στοιχεία, θα τους επιβάλλονται αυστηρές διοικητικές κυρώσεις. Στην πράξη ορίζεται ότι το ποσό των βραχυπρόθεσμων χρηματοδοτήσεων των νεοϊδρυόμενων μεταποιητικών επιχειρήσεων για κεφάλαιο κινήσεως δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 30000€(10.000.000δρχ.).

B. Μακροχρόνιες χρηματοδοτήσεις

Και εδώ το χρηματοδοτικό πλαίσιο είναι ανάλογο με εκείνο που ισχύει στη βιομηχανία. Η διαφορά έγκειται στη χορηγούμενη εγγύηση του Δημοσίου και στο σημαντικά χαμηλότερο επιτόκιο, που αναφέρθηκαν ήδη παραπάνω στα βραχυπρόθεσμα δάνεια.

Η ευαισθησία της πολιτείας στο θέμα της στήριξης της βιοτεχνίας, σαν κλάδου σημαντικού για την οικονομία της χώρας, και η άντληση των κονδυλίων που χορηγούνται σε αυτήν από ειδικά δεσμευμένα κεφάλαια των τραπεζών, επέβαλαν την ανάγκη ελέγχου των σχετικών δανείων, που κατά πάγια τακτική χορηγούνται με τη μεσολάβηση και έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος (Υποεπιτροπή Βιοτεχνικών Πιστώσεων).

i. Πάγιες εγκαταστάσεις

Χορηγούνται για την ανέγερση κτιριακών εγκαταστάσεων, αγορά έτοιμου εργαστηρίου και αγορά μηχανολογικού εξοπλισμού. Για την αγορά έτοιμου εργαστηρίου υπάρχει περιορισμός στο ύψος του χορηγούμενου δανείου (περίπου 23500€). Ως προς τη διάρκεια εξόφλησης, τις εξασφαλίσεις που παίρνουν οι Τράπεζες και το ποσοστό του δανείου επί της συνολικής δαπάνης της επένδυσης, ισχύει ό,τι και στη βιομηχανία.

Για τα κτίρια η χορήγηση φτάνει το 70% της συνολικής δαπάνης και η διάρκεια εξόφλησης μέχρι 15 χρόνια. Για μηχανολογικό εξοπλισμό και εργαλεία η χρηματοδότηση φτάνει το 70% της συνολικής δαπάνης με μέγιστο χρόνο εξόφλησης 7 χρόνια.

ii. Δάνεια για δαπάνες οργάνωσης

Χορηγούνται σε βιοτεχνίες που λειτουργούν σε συνεταιριστική βάση για την αντιμετώπιση των δαπανών μελέτης οργάνωσης της παραγωγής και διάθεσης των προϊόντων τους.

Η διάρκεια του δανείου φτάνει τα 5 χρόνια και η εξόφληση γίνεται με ίσες εξαμηνιαίες δόσεις, που η πρώτη καταβάλλεται σε ένα χρόνο από τη χορήγηση. Βιοτεχνικά δάνεια ειδικών περιπτώσεων και ενίσχυσης κυρίως κοινοπρακτικών και συνεταιριστικών οργανώσεων παρέχονται επίσης από τον Εθνικό Οργανισμό Μικρομεσαίων Μεταποιητικών Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας (ΕΟΜΜΕΧ). Σχηματισμός Ειδικού Κεφαλαίου. Υποχρεωτική κατάθεση από τις εμπορικές τράπεζες σε ειδικό λογαριασμό στην Τράπεζα της Ελλάδος του 10% (παλαιότερα 7%) της συνολικής αύξησης των σε αυτές πάσης φύσεως καταθέσεων σε €, ιδιωτών, δημοσίων επιχειρήσεων και δημοσίων οργανισμών.

4.4 Χρηματοδότηση της Ναυτιλίας

Οι κυριότερες μορφές ναυτιλιακών χρηματοδοτήσεων είναι:

- Ναυτιλιακές επιχειρήσεις
- i. για κεφάλαιο κινήσεως. Χορηγείται σε ελληνικές ναυτιλιακές επιχειρήσεις, ανεξάρτητα από την εθνικότητα του πλοιοκτήτη και τη σημαία του πλοίου.
- ii. δάνεια για κατασκευή σκαφών σε ελληνικά ναυπηγεία. Διάρκεια δανείου 9 χρόνια.
- iii. δάνεια για μετασκευή σκαφών σε ελληνικά ναυπηγεία. Διάρκεια δανείου 7 χρόνια.
- iv. δάνεια για επισκευή σκαφών σε ελληνικά ναυπηγεία. Διάρκεια δανείου 4 χρόνια.

- Ναυπηγικές βιομηχανίες

Προχρηματοδότηση για την κατασκευή ή μετασκευή κάθε λογής σκάφους που προορίζεται για το εξωτερικό. Εξόφληση σε 18 μήνες με εισαγωγή του αντίστοιχου συναλλάγματος.

- Διάφορες άλλες περιπτώσεις.

4.5 Χρηματοδότηση του Τουρισμού

Οι σπουδαιότερες περιπτώσεις είναι:

- i. για κεφάλαιο κινήσεως. Το κράτος εγγυάται στις χορηγούσες τράπεζες τμήμα των δανείων (10%).
- ii. για πάγιες εγκαταστάσεις. Με βάση τραπεζικά κριτήρια υπάρχουν περιπτώσεις έργων που λαμβάνουν ειδική κρατική ενίσχυση. Τα δάνεια αυτά επίσης γίνονται σε

συνδυασμό με τα διάφορα κίνητρα επενδύσεων των διαφόρων αναπτυξιακών νόμων.

- iii. δάνεια για ενοικιαζόμενα δωμάτια και τουριστικά καταλύματα.
- iv. δάνεια για τη χρηματοδότηση τουριστικών λεωφορείων, διάρκειας 3 ετών.
- v. διάφορες άλλες περιπτώσεις.

4.6 Χρηματοδότηση του Τύπου

Οι κυριότερες περιπτώσεις είναι:

- i. για εισαγωγή δημοσιογραφικού χάρτου.
- ii. για κεφάλαιο κινήσεως.
- iii. για πάγιες εγκαταστάσεις.
- iv. προεξόφληση συναλλαγματικών διαφημιζόμενων πελατών εφημερίδων.

4.7 Χρηματοδότηση Κατασκευών

Η χρηματοδότηση των κατασκευών έχει ανασταλεί στα τελευταία 10-15 χρόνια. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η χορήγηση νέων οικοδομικών δανείων για την ανέγερση, επέκταση, συμπλήρωση και εξοπλισμό κτιρίων που προορίζονται για ιδιωτικές κλινικές, στέγαση δημοσίων υπηρεσιών, ιδιωτικά εκπαιδευτήρια, νηπιαγωγεία, παιδικούς σταθμούς, κέντρα περίθαλψης ηλικιωμένων ή άλλων ατόμων με ειδικές ανάγκες, όπως άτομα που πάσχουν από κινητική αναπηρία, σπαστικά άτομα και κέντρα απροσάρμοστων παιδιών.

4.8 Χρηματοδότηση εξορυκτικών επιχειρήσεων

- i. για κεφάλαιο κινήσεως.
- ii. για πάγιες εγκαταστάσεις και για την κάλυψη δαπανών μετεγκατάστασης. Ειδικότερα οι μεταλλευτικές επιχειρήσεις χρηματοδοτούνται για την εξόρυξη του μεταλλεύματος σαν εξαγωγικές επιχειρήσεις, επειδή κάθε πώληση του μεταλλεύματος θεωρείται πως έγινε προς το εξωτερικό.
- iii. διάφορες άλλες περιπτώσεις.

4.9 Χρηματοδότηση επιχειρήσεων πετρελαιοειδών και υγραερίων

- i. για την αγορά προϊόντων «μετρητοίς» από τα διυλιστήρια.

- ii. για τις πωλήσεις «επί πιστώσει» προς άλλες επιχειρήσεις εκτός πρατηρίων.
- iii. για κεφάλαιο κινήσεως.
- iv. δάνεια με ενέχυρο αποθέματα πετρελαιοειδών. (Χρηματοδότηση τροφοδοτών πλοίων και αεροσκαφών)
- v. με προεξόφληση συναλλαγματικών επτάμηνης διάρκειας, με εξαγωγικό επιτόκιο, εφόσον εκτελούν δρομολόγια εξωτερικού.
- vi. χορηγήσεις μέσω ανοιχτού λογαριασμού, με το ίδιο επιτόκιο όπως παραπάνω.

4.10 Χρηματοδότηση αλλοδαπών επιχειρήσεων

Το δάνειο χορηγείται σε συνάλλαγμα από τα ίδια διαθέσιμα των τραπεζών. Η δανειακή σύμβαση καταρτίζεται σε συνάλλαγμα. Οι όροι του δανείου καθορίζονται ελεύθερα κατά την κρίση των τραπεζών, βάσει όσων ισχύουν στη διεθνή αγορά χρήματος. Η εξόφληση γίνεται επίσης σε συνάλλαγμα από τα συναλλαγματικά διαθέσιμα των επιχειρήσεων. (Τσακλάγκανος Α., 1996)

4.11 Χρηματοδότηση μεταφορικών εταιρειών

4.11.1 Χρηματοδότηση επιχειρήσεων που εκτελούν μεταφορές με φορτηγά

- i. για κεφάλαιο κινήσεως: το 10% του επίσημου κύκλου εργασιών.
- ii. για πάγιες εγκαταστάσεις (σταθμοί, συνεργεία). Εξόφληση σε 7 χρόνια.
- iii. για τροχαίο υλικό. Εξόφληση σε 4 χρόνια.

Στις δύο τελευταίες περιπτώσεις το χορηγούμενο δάνειο καλύπτει μέχρι το 70% της δαπάνης.

4.11.2 Χρηματοδότηση ιδιωτών και επαγγελματιών για έκτακτες οικονομικές ανάγκες

Οι ιδιώτες καταναλωτές μπορούν να πάρουν δάνεια από τις εμπορικές τράπεζες είτε με τη μορφή δανείων καταναλωτικής πίστης προσκομίζοντας τα σχετικά τιμολόγια αγοράς προϊόντων με σύμβαση απλού δανεισμού είτε για κάλυψη άλλων έκτακτων αναγκών. Οι όροι αυτής της χρηματοδότησης είναι:

- i. το ύψος της χρηματοδότησης ορίζεται σε ποσοστό 80% της αξίας του αγοραζόμενου είδους με ανώτατο ποσό δανείου 345€.

- ii. η εξόφληση των δανείων αυτών μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσα σε 2 χρόνια με ίσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη πρέπει να καταβληθεί μετά 1 μήνα από τη χορήγηση του δανείου.
- iii. η χρηματοδότηση γίνεται με την ακόλουθη διαδικασία: η τράπεζα μετά την είσπραξη από τον αγοραστή της προκαταβολής του 20% της αξίας του αγοραζόμενου είδους, θα εκδώσει για λογαριασμό του πωλητή εμπόρου εντολή πληρωμής ή διατακτική για το 100% της αξίας του είδους που πρέπει να περιγράφεται σαφώς στην εντολή αυτή. Κατά την είσπραξη της αξίας των πωληθέντων ειδών ο πωλητής πρέπει να βεβαιώνει ότι πουλήθηκαν από αυτόν τα περιγραφόμενα στη διατακτική είδη και να μνημονεύσει τον αριθμό και την ημερομηνία του τιμολογίου ή δελτίου λιανικής πώλησης. Η εξασφάλιση που ζητά η τράπεζα είναι συνήθως ενοχική (τριτεγγύηση).

A. Βραχυχρόνια ιδιωτικά δάνεια

- με τη μορφή των πιστωτικών δελτίων (κάρτες), με τα οποία τόσο η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος όσο και οι άλλες τράπεζες και οργανισμοί εφοδιάζουν τους ενδιαφερόμενους πελάτες τους (π.χ. εθνοκάρτα, εμποροκάρτα, American Express, Dinners Club, κλπ.).
- προσωπικά δάνεια. Το ύψος του δανείου φτάνει τα 600€ (200.000δρχ.). Ο χρηματοδοτούμενος δεν πρέπει να χρηματοδοτείται από την ίδια ή άλλη τράπεζα, με άλλη ιδιότητα. Τα δάνεια πρέπει να εξοφλούνται μέσα σε 12 μήνες, αλλά μπορεί να παραταθούν για ένα ακόμα εξάμηνο, αν καταβληθεί το 50% του οφειλόμενου ποσού. Το επιτόκιο είναι υψηλό και κυμαίνεται από 21,5% έως 25%.
- δάνειο με ενέχυρο χρεόγραφο. Το ανώτατο ποσό του δανείου (όριο) είναι 11750€ (4.000.000δρχ.) και το μεγαλύτερο ποσοστό επί της χρηματιστηριακής αξίας των χρεογράφων είναι 50%. Ειδικά για τα κρατικά ομόλογα, το ποσοστό μπορεί να φτάνει το 70%. Η διάρκειά τους είναι συνήθως εξάμηνη(Τσακλάγκανος Α., 1996)

B. Μεσοπρόθεσμα ιδιωτικά δάνεια

- δάνεια σε καθηγητές και άλλα μέλη του διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού (ΔΕΠ) των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων (ΑΕΙ). Τα δάνεια

αυτά είναι διετούς διάρκειας, μπορούν να ορίζονται για την κάλυψη δαπανών έκδοσης διδακτικών συγγραμμάτων για δωρεάν διανομή.

- χρηματοδότηση μηχανικών και εργολάβων. Οι όροι και η διαδικασία είναι πολύπλοκη. Πάντως η χρηματοδότηση γίνεται με ανοιχτό λογαριασμό, που δεν μπορεί να υπερβαίνει το 20% της αξίας του έργου.
- δάνεια σε αναπήρους πολέμου για την αγορά επαγγελματικών αυτοκινήτων. Τα δάνεια αυτά είναι τετραετή και φτάνουν το ανώτατο όριο των 1760€ (600.000δρχ.).

Γ. Μακροχρόνια ιδιωτικά δάνεια

- δάνεια για συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο των επιχειρήσεων. Για τα δάνεια αυτά, τα οποία δεν μπορούν να υπερβαίνουν σε ύψος το αντίστοιχο ποσό της ίδιας συμμετοχής στην επιχείρηση, οι εμπορικές τράπεζες κάνουν χρηματοδότηση πάνω από τις ίδιες προϋποθέσεις και όρους με την χρηματοδότηση της βιομηχανίας για πάγιες εγκαταστάσεις (συνήθως 10ετή διάρκεια).
- μακροχρόνια δάνεια, εξαετούς διάρκειας, χορηγούν οι εμπορικές τράπεζες σε νεοδιοριζόμενους χρηματιστές, με περίοδο χάριτος δύο χρόνια, ώστε να καλύψουν το μισό της εισφοράς του στο Συνεγγυητικό Κεφάλαιο Ασφάλειας Χρηματιστηριακών Συναλλαγών.
- δάνεια σε ηλεκτρολόγους – μηχανολόγους. Χορηγούνται σε ηλεκτρολόγους– μηχανολόγους δάνεια από τις εμπορικές τράπεζες μέχρι 8800€(3000000δρχ.) για τη δημιουργία παραγωγικών επιχειρήσεων που θα είναι σχετικές με την ειδικότητά τους. Όταν πρόκειται για πάγιες εγκαταστάσεις και εξοπλισμό, το ύψος του δανείου δεν μπορεί να υπερβαίνει σε ποσοστό 70% της αξίας των εγκαταστάσεων. Η διάρκεια είναι 15 χρόνια. Επίσης χορηγείται δάνειο για κεφάλαιο κινήσεως που φτάνει μέχρι 5870€ (2000000δρχ.) . Τα ποσά αυτά μεταβάλλονται συχνά. Το επιτόκιο είναι 14%.
- δάνεια σε γιατρούς, δικηγόρους, μηχανικούς. Τα δάνεια αυτά χορηγούνται για

την απόκτηση και εξοπλισμό επαγγελματικής στέγης. Το ύψος του δανείου μπορεί να καλύπτει ποσοστό 50% της σχετικής δαπάνης απόκτησης του ακινήτου, χωρίς να ξεπερνά το ποσό των 7340€ (2500000δρχ.). Επίσης μπορεί να καλύπτει το 80% της δαπάνης αγοράς του αναγκαίου εξοπλισμού των ιατρείων, γραφείων κτλ. Χωρίς να ξεπερνά τα 8800€. Η διάρκειά τους είναι 10 χρόνια και το επιτόκιο έχει οριστεί σε 18,5%.(Τσακλάγκανος Α., 1996)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ

Γενική αρχή

Κάθε χρηματοδότηση θα πρέπει να στηρίζει υγιείς επιχειρηματικές δραστηριότητες_και να καλύπτει πραγματικές ανάγκες, ώστε να αποφεύγεται η διαρροή κεφαλαίων σε μη παραγωγικούς σκοπούς.

Κατά συνέπεια προϋπόθεση για τη διενέργεια κάθε χρηματοδότησης αποτελεί η έρευνα του σκοπού για τον οποίο ζητείται (απόρριψη αιτημάτων που δεν υπάγονται σε επιτρεπόμενες μορφές). Εφόσον ελεγχθεί ο σκοπός, προχωρούμε στη συνέχεια στην εξέταση των άλλων κριτηρίων.

Θα πρέπει να εξετάσουμε:

- τη **ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ** της επιχείρησης,
- τη δυνατότητα **ΟΜΑΛΗΣ ΡΕΥΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ** της χρηματοδότησης,
- την **ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ** της χρηματοδότησης,
- τον τρόπο με τον οποίο **ΕΞΑΣΦΑΛΙΖΕΤΑΙ** η χρηματοδότηση.

Η Βαρύτητα του κάθε κριτηρίου, η σημασία του και η θέση που παίρνει ανάμεσα στα υπόλοιπα, είναι δυνατό να ποικίλουν ανάλογα με τα ειδικότερα χαρακτηριστικά της συγκεκριμένης χρηματοδότησης (τη μορφή, τη διάρκεια της, κ.λ.π.). Βέβαια, κανένα από τα κριτήρια δεν αγνοείται αλλά συνεκτιμούνται.

5.1 Βιωσιμότητα

Η διερεύνηση της βιωσιμότητας της επιχείρησης, έχει ιδιαίτερη βαρύτητα κατά την εξέταση της χρηματοδότησης, και αποτελεί πιο ουσιαστικό στοιχείο. Η βιωσιμότητα θα πρέπει να εξετάζεται από την πλευρά των δυνατοτήτων της επιχείρησης να αντιμετωπίζει με επιτυχία τα τυχόν προβλήματα οργάνωσης και λειτουργίας της, να παρακολουθεί τις εξελίξεις που σημειώνονται στο στάδιο και στα πλαίσια της οικονομίας, μέσα στην οποία χαράζει και αναπτύσσει τη δραστηριότητά της. Βασικό στοιχείο προσδιορισμού της βιωσιμότητας είναι οι προοπτικές που εμφανίζει η επιχείρηση για να είναι ανταγωνιστική σε μονιμότερη βάση. Με την έννοια αυτή το κριτήριο βιωσιμότητας πρέπει να αποτελεί και το πιο θετικό στοιχείο στις χρηματοδοτικές αποφάσεις της τράπεζας.

Σχετικά με τις επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα στη λειτουργία τους, μια θετική απόφαση θα πρέπει να στηρίζεται πάνω σε επιχειρηματικά προγράμματα που θα στοχεύουν να επιλύουν τα προβλήματα τους με τελικό σκοπό να καταστούν βιώσιμες.

Αν αντίθετα υπάρχουν στοιχεία που θέτουν σε αμφισβήτηση τη βιωσιμότητα της επιχείρησης, και οφείλονται όχι σε οικονομικές αλλά σε άλλες αδυναμίες όπως διοικητικές, οργανωτικές, που δεν πρόκειται να λυθούν με τυχόν χρηματοδότηση, θα πρέπει να εξετάζονται ιδιαίτερα και να αποτελούν αρνητικό παράγοντα στο να ληφθεί τελική απόφαση, εφόσον διαπιστώνεται αδυναμία ή απροθυμία για τη διευθέτησή τους.

Σε παρόμοιες περιπτώσεις, η ύπαρξη των αναγκαίων τεκμηριωμένων στοιχείων στη διάθεση της τράπεζας της δίνει την ευχέρεια να παίξει και το ρόλο του συμβούλου της επιχείρησης. Σχετικά με το στοιχείο βιωσιμότητα και τη χρησιμοποίηση του σαν βασικό κριτήριο στις χρηματοδοτικές αποφάσεις, σημειώνονται τα ακόλουθα:

- i. Πρέπει να διερευνάται οπωσδήποτε και να παίρνει προέχουσα θέση κατά την εξέταση αιτημάτων νέων επιχειρηματικών μονάδων καθώς και κατά την επέκταση της

χρηματοδότησης, ιδιαίτερα όταν πρόκειται για χορήγηση μεσομακροπρόθεσμων πιστώσεων.

- ii. Πρέπει να αποτελεί αντικείμενο συνεχούς παρακολούθησης για την πραγματοποίηση χορηγήσεων μέσα σε ήδη εγκεκριμένα όρια, προκειμένου να εξετάζεται η σκοπιμότητα να συνεχιστεί η χρησιμοποίηση αυτών των ορίων και να προλαμβάνονται ανεπιθύμητες εξελίξεις των πιστώσεων μας.
- iii. Για μεγάλες επιχειρηματικές μονάδες είναι σκόπιμη η επανεξέταση της σε τακτά χρονικά διαστήματα.

ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ της έννοιας βιωσιμότητα:

- Φορέας
- Περιουσιακή και κεφαλαιακή διάρθρωση
- Οργάνωση - Στελέχωση
- Παραγωγή - Πώληση
- Αποδοτικότητα - Κύκλος εργασιών

5.1.1 Φορέας

Το πρώτο στοιχείο που θα πρέπει να εξεταστεί είναι ο φορέας της επιχείρησης. Η επίδραση του φορέα ποικίλει ανάλογα με το είδος και το μέγεθος της επιχείρησης. Στις Μ.Μ.Ε. που είναι κυρίως οι ατομικές και οι Ο.Ε. και συνήθως οι Ε.Π.Ε. ο φορέας είναι καθοριστικός παράγοντας για τον τρόπο λειτουργίας τους. Είναι εκείνος που διαθέτει τα οποία κεφαλαία του και κατά συνέπεια αυτός έχει τον κίνδυνο και την αποφασιστική αρμοδιότητα για την πορεία της επιχείρησης.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίνεται στην Ε.Π.Ε, όπου η ίδρυση και η λειτουργία της με πολύ περιορισμένα κεφάλαια μπορεί να σημαίνει επιφυλακτικότητα και αυτών των ίδιων των μετόχων. Όσο μεγαλώνει η επιχείρηση η επίδραση του φορέα αμβλύνει γιατί ο κίνδυνος επιμερίζεται και η λήψη αποφάσεων είναι συλλογική (Α.Ε.) Επειδή όμως στην Ελλάδα οι περισσότερες από τις Α.Ε. προέρχονται και εξακολουθούν να είναι οικογενειακές

επιχειρήσεις, θα πρέπει και εδώ να εξετάζεται η ποιότητα του φορέα. Γι' αυτό και θα πρέπει να γίνεται έλεγχος της μετοχικής σύνδεσής τους. Σε έναν φορέα εξετάζονται :

➤ **Ικανότητα-πείρα**

Η ενεργητικότητα του φορέα σε συνδυασμό με την ευρηματικότητα και την πείρα του εξασφαλίζουν την προσαρμοστικότητα της επιχειρηματικής δραστηριότητας προς τις ανάγκες της αγοράς.

➤ **Ηγετικές ικανότητες**

Όσο πιο μεγάλη είναι η επιχείρηση, τόσο πιο αναγκαίο είναι να διαπιστωθεί αν υπάρχει το στοιχείο αυτό. Ο φορέας μπαίνοντας επικεφαλής μιας ομάδας ανθρώπων με κοινό στόχο να επιτύχουν τη μεγιστοποίηση της ωφέλειας τους, θα πρέπει να δημιουργεί τις κατάλληλες σχέσεις για την ανάπτυξη και διατήρηση κλίματος αμοιβαίας εμπιστοσύνης που θα εξασφαλίζει την ομαλή λειτουργία της επιχείρησης.

➤ **Γνώση του αντικειμένου**

Στις Μ.Μ.Ε. και στις εμπορικές κρίνεται σημαντικό ο φορέας να γνωρίζει καλά το αντικείμενο της, γιατί έτσι θα μπορεί να ελέγχει άμεσα την παραγωγική διαδικασία, την πλήρη αξιοποίηση του μηχανολογικού εξοπλισμού και την ποιότητα του παραγόμενου προϊόντος.

➤ **Συνέπεια**

Είναι πολύ σημαντικό στοιχείο να γνωρίζουμε ότι από χαρακτήρα ο επιχειρηματίας έχει σαν αρχή να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του και μάλιστα μέσα στις προθεσμίες που συμφωνήθηκαν. Σημαίνει ότι προγραμματίζει –σταθμίζει τις ανάγκες του και τις δυνατότητες του και ύστερα δημιουργεί υποχρεώσεις που μπορούν να πληρωθούν.

➤ **Ήθος και τρόπος διαβίωσης**

Τυχερά παιχνίδια- ο πολυτελής τρόπος διαβίωσης, πέρα από τις λογικές απαιτήσεις και τις δυνατότητες του, αποτελούν αρνητικά στοιχεία ανεξάρτητα από τις υπόλοιπες ικανότητες του.

➤ **Διαδοχή**

Επειδή η δυναμική παρουσία της επιχείρησης εξαρτάται από τον φορέα, το θέμα της ύπαρξης διαδόχου εξίσου ικανού πρέπει να αποτελεί αντικείμενο έρευνας. Επίσης, ερευνάται η ηλικία του φορέα, περιπτώσεις κάποιου σοβαρού προβλήματος υγείας, κ.τ.λ.

5.1.2 Περιουσιακή και κεφαλαιακή διάρθρωση

Είναι γνωστό ότι τα κεφάλαια διακρίνονται σε μακράς διάρκειας (πάγια) και βραχείας διάρκειας (κυκλοφοριακά). Η αξία των πάγιων θα πρέπει να καλύπτεται από κεφάλαια μακράς διάρκειας και όχι με βραχυπρόθεσμες πιστώσεις που δεν είναι βέβαιο ότι θα μπορέσουν να ανανεωθούν. Όχι μόνο τα πάγια αλλά και μέρος του κυκλοφοριακού ενεργητικού ενδείκνυται να καλύπτονται από κεφάλαια μακράς διάρκειας και αυτό γιατί: Η επιχείρηση είναι υποχρεωμένη να διατηρεί ένα ελάχιστο όριο αποθεμάτων πρώτων υλών και έτοιμων προϊόντων, Στις βιομηχανικές κυρίως επιχειρήσεις ο κύκλος δέσμευσης των κεφαλαίων σε κυκλοφοριακά ενεργητικά εξαρτάται από τη διάρκεια της παραγωγικής διαδικασίας και των πιστώσεων προς την πελατεία.

- Σε επιχειρήσεις με έντονο εποχιακό χαρακτήρα η διάρκεια δέσμευσης των κεφαλαίων παρατείνεται σημαντικά.
- Μεταξύ του κυκλοφορούντος ενεργητικού ενδέχεται να περιβάλλονται στοιχεία βραδύτατης κυκλοφορίας, όπως υπόλοιπα προϊόντων παλαιού τύπου με μικρή ζήτηση, που δεσμεύουν κεφάλαια για χρονικό διάστημα που υπερβαίνει κατά πολύ το όριο της βραχυπρόθεσμης χρηματοδότησης.

Πάντως το ποσοστό κάλυψης με κεφάλαια μακράς διάρκειας αποτελεί πραγματικό θέμα που εξαρτάται από τη φύση της επιχείρησης, τη σύνδεση του κυκλοφορούντος ενεργητικού, των γενικών οικονομικών συνθηκών και κυρίως της πολιτικής της επιχείρησης. Αντίθετη τακτική, δηλαδή, κάλυψη των ανωτέρω παγίων και μέρος του κυκλοφοριακού με κεφάλαια βραχείας εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους για τη λειτουργία της επιχείρησης, γιατί σε περίπτωση που δεν ανανεωθούν οι περιπτώσεις θα αντιμετωπίσει άμεσα προβλήματα ρευστότητας.

Θα μπορούσε να ειπωθεί ότι θεωρείται εξασφαλισμένη η ρευστότητα της επιχείρησης, όταν οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις δεν υπερβαίνουν το άθροισμα των χρεωστών και των διαθέσιμων της, τα δε αποθέματα χρησιμοποιούνται με κεφάλαια μακράς διάρκειας. Από

πλευράς προέλευσης των κεφαλαίων τα πάγια και τα υπόλοιπα μακράς διάρκειας στοιχεία του ενεργητικού θα πρέπει να καλύπτονται από ίδια κεφάλαια της επιχείρησης.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΑΓΙΩΝ

Σε περίπτωση που η επιχείρηση έχει προσφύγει σε ξένα μακροπρόθεσμα κεφάλαια θα πρέπει να εξεταστεί αν εξασφαλίζεται η ρευστότητα της και εάν είναι δυνατή η ομαλή εξυπηρέτηση του δανείου από τα κέρδη που προκύπτουν από την επένδυση. Ο τόκος των μακροπρόθεσμων δανείων αποτελεί σταθερή δαπάνη που επηρεάζει τη ρευστότητα της επιχείρησης.

Η σταθερότητα του κύκλου εργασιών είναι ένα θετικό στοιχείο, εάν υπάρχει μακροπρόθεσμος δανεισμός. Αν εξεταστεί η επιχείρηση από την πλευρά της συνολικής αξίας των πάγιων επενδύσεων, διακρίνεται σε εντάσεως πάγιων και μη. Άλλες χαρακτηρίζονται από υψηλό βαθμό παγιοποιήσεων ενώ άλλες από μικρότερο η και καθόλου (εμπορικές- μεσολαβητικές). Οι πρώτες έχουν ανάγκη από σημαντικό ύψους πάγιες χρηματοδοτήσεις αλλά και βραχυπρόθεσμες, ενώ οι δεύτερες συνήθως μόνο από βραχυπρόθεσμες πιστώσεις. Ένα άλλο στοιχείο που πρέπει να εξεταστεί είναι η πολιτική αποθεμάτων που τηρεί η επιχείρηση. Η διατήρηση αποθεμάτων έχει συνέπεια στη δέσμευση διαθέσιμων και τον περιορισμό της ρευστότητας.

5.1.3 Οργάνωση – Στελέχωση

Ανεξάρτητα από το μέγεθος της κάθε επιχείρηση οφείλει να έχει οργανώσει τον τρόπο λειτουργίας της, έτσι που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της. Στις περισσότερες επιχειρήσεις δεν υπάρχει πρόγραμμα δράσεως και η αντιμετώπιση κάθε προβλήματος γίνεται την τελευταία στιγμή. Στις μεγαλύτερες βέβαια επιχειρήσεις που έχουν οργανωμένες υπηρεσίες, η ύπαρξη προγραμμάτων δράσης, η ομαλή συνεργασία και η επικοινωνία μεταξύ τους είναι δείκτης ορθής λειτουργίας. Σημαντικό επίσης στοιχείο είναι η στελέχωση της επιχείρησης.

5.1.4 Παραγωγή – Πώληση

Εξετάζεται η κατάσταση, η επάρκεια και η ποιότητα των μηχανημάτων της επιχείρησης.

Επίσης, πρέπει να εξετάζεται ο βαθμός απασχόλησης του υφιστάμενου μηχανολογικού εξοπλισμού. Γιατί η απασχόληση επιβαρύνει το κόστος παραγωγής, λόγω των δαπανών απόσβεσης, τόκων δανείων, κ.τ.λ.

Επίσης, θα πρέπει να εξεταστεί πως έχει εξασφαλιστεί η διάθεση των προϊόντων της. Η ύπαρξη μελετών και έρευνας αγοράς, βοηθούν στην πρόβλεψη για τις δυνατότητες πωλήσεων. Τα προϊόντα που παράγει ή εμπορεύεται μια επιχείρηση απευθύνονται σε μια συγκεκριμένη αγορά. Η επιτυχία των εργασιών είναι ανάλογη με την υποδοχή και αποδοχή των προϊόντων στην αγορά, η οποία πάλι εξαρτάται από την έκτασή της και τις συνθήκες που διαμορφώνουν τη ζήτηση. Δηλαδή, εξαρτάται αν η αγορά είναι κορεσμένη ή όχι από το συγκεκριμένο είδος, εάν υπάρχουν ποιοτικά καλύτερα ίδια προϊόντα. Εξαρτάται, παράλληλα, και η όλη πορεία του κλάδου. Επιπλέον, θα πρέπει να γνωρίζουμε στοιχεία για τα προϊόντας όπως π.χ. ποιότητα, υποδοχή στην αγορά, πλήθος ανταγωνιστικών προϊόντων, κόστος προϊόντων. Η ταχύτητα των προϊόντων επηρεάζει την απόδοση των κεφαλαίων που επενδύονται.

5.1.5 Αποδοτικότητα – Κύκλος Εργασιών

Βασικό χαρακτηριστικό γνώρισμα της επιχείρησης είναι η επιδίωξη του κέρδους, το μέγεθος του οποίου αποτελεί και το κριτήριο της αποτελεσματικότητας της. Για να κριθεί η αποτελεσματικότητα που έχει που έχει επιτευχθεί, πρέπει να συσχετισθούν τα κέρδη που πραγματοποιήθηκαν προς τα αντίστοιχα κεφάλια που απασχολήθηκαν. Το αποτέλεσμα δείχνει τον βαθμό αποδοτικότητας των κεφαλαίων που έχουν διατεθεί.

Ένα άλλο στοιχείο που πρέπει να προσέχουμε ιδιαίτερα είναι η εξέλιξη του κύκλου εργασιών. Έντονες διακυμάνσεις ή στασιμότητα πρέπει να μας προβληματίζουν και να αποτελούν αντικείμενο έρευνας.

5.2 Δυνατότητα ομαλής ρευστοποίησης της χρηματοδότησης

Εξετάζονται οι δυνατότητες που παρουσιάζει η επιχείρηση από τη γενικότερη οικονομική της συγκρότηση και κυρίως οι συνθήκες ρευστότητας της ώστε να προβλέπεται η απρόσκοπτη εξυπηρέτηση της χορηγούμενης πίστωσης.

Θα πρέπει να εξεταστούν επίσης:

- Το ύψος των ετήσιων περισσευμάτων εκμετάλλευσης σε σχέση με τις τακτής λήξης υποχρεώσεις.
- Οι προοπτικές αύξησης των πωλήσεων, ώστε να αξιοποιηθεί παραγωγικά η παρεχόμενη πίστωση, που θα επιτρέψει στη συνέχεια την ομαλή ρευστοποίηση.
- Η αποδοτικότητα της νέας επένδυσης αν πρόκειται για χρηματοδότηση επενδυτικών προγραμμάτων.
- Ο χρόνος έναρξης της απόδοσης της νέας επένδυσης σε συνδυασμό με την έναρξη ρευστοποίησης της χρηματοδότησης (για το καθορισμό του χρόνου έναρξης των δόσεων).
- Η διάρκεια της χρηματοδότησης σαν στοιχείο που θα επιδράσει στις μελλοντικές συνθήκες ρευστότητας της επιχείρησης.

5.3 Αποδοτικότητα

Η αποδοτικότητα των χορηγούμενων κεφαλαίων πρέπει να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη. Η αποδοτικότητα των χορηγούμενων κεφαλαίων βελτιώνεται με:

- Τη σύντμηση της διάρκειας των χορηγήσεων
- Την υψηλότερη απόδοση από τόκους, η οποία προκύπτει από ορισμένες κατηγορίες χορηγήσεων
- Την προσέλκυση παραγωγικών εργασιών και τη διεύρυνση της συνεργασίας με τον πελάτη σε όλους τους τομείς των παραγωγικών εργασιών.

Το ποσοστό των παραγωγικών εργασιών που αναθέτει ο πελάτης στην τράπεζα μας δεν θα πρέπει σε καμία περίπτωση να υπολείπεται από το ποσοστό συμμετοχής της στις τραπεζικές πιστώσεις.

5.4 Εξασφαλίσεις

Ως εξασφαλίσεις νοούνται οι κάθε μορφής ενοχικές ή εμπράγματες σχέσεις μεταξύ πελάτη και τράπεζας. Έχουν καθαρά εγγυητικό χαρακτήρα για το καλό τέλος των χρηματοδοτήσεων και χρησιμοποιούνται κατ'ανάγκη για την είσπραξη των απαιτήσεων της τράπεζας. Ιδιαίτερη κατηγορία εξασφαλίσεων αποτελούν οι εκχωρούμενες από τον πελάτη κάθε μορφής

γεγενημένες απαιτήσεις του κατά τρίτων (π.χ. συναλλαγματικές, φορτωτικά, απαιτήσεις κατά του Δημοσίου), οι οποίες όταν προεξοφλούνται έχουν ταυτόχρονα και τον χαρακτήρα του μέσου-πηγής ρευστοποίησης της αντίστοιχης οφειλής.

Οι εξασφαλίσεις βρίσκονται σε άμεση εξάρτηση με τη βιωσιμότητα της επιχείρησης και τις δυνατότητες ρευστοποίησης της οφειλής. Η λήψη ασφαλειών πρέπει να επιδιώκεται εφόσον αντιμετωπίζεται σαν ενισχυτικός παράγοντας για τη χρηματοδότηση. Δεν είναι σκόπιμο να αποξενώνεται η τράπεζα από εξασφαλίσεις που μπορεί να μας παράσχει ο πελάτης, που έτσι δείχνει ως ένα σημείο και τη δική του εμπιστοσύνη στις επιχειρηματικές δραστηριότητες του. Αυτή βέβαια η τακτική δεν θα πρέπει να οδηγεί σε υπερβολές.

Η παροχή θετικών και μάλιστα εμπράγματων εξασφαλίσεων είναι ενδεδειγμένη για την κάλυψη μεσομακροπρόθεσμων χορηγήσεων. Η λήψη εμπράγματων εξασφαλίσεων επί εγκαταστάσεων των οποίων την κατασκευή ή αγορά χρηματοδοτεί η τράπεζα, πρέπει να θεωρείται δεδομένη, μιας και πρόκειται για μακροπρόθεσμη χορήγηση και δεν είναι δυνατό να προβλεφθούν οι συνθήκες ρευστότητας και λειτουργίας της επιχείρησης για το απώτερο μέλλον. Μεταξύ εμπράγματων εξασφαλίσεων επί ακινήτων και ρευστοποιημένων εξασφαλίσεων πρέπει να προτιμώνται οι τελευταίες. (Έντυπο σεμιναρίου τμήματος χορηγήσεων υπαλλήλων Εθνικής τράπεζας της Ελλάδος 2007)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΤΡΟΠΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

6.1 Τραπεζικός Δανεισμός

Ο Τραπεζικός δανεισμός είναι σήμερα ο πιο συνηθισμένος τρόπος στον οποίο καταφεύγουν οι επιχειρήσεις για να βρουν χρηματοδότηση. Οι τράπεζες προσφέρουν δύο μεγάλες κατηγορίες δανείων προς τις επιχειρήσεις: Τα δάνεια Κεφαλαίου κίνησης και τα μακροπρόθεσμα δάνεια. Τα δάνεια κεφαλαίου κίνησης αποσκοπούν στη βελτίωση της ρευστότητας της επιχείρησης και είναι και από την φύση τους μικρής διάρκειας. Αντίθετα τα μακροπρόθεσμα δάνεια είναι μακράς διάρκειας και περιλαμβάνουν τα δάνεια εγκατάστασης και τα δάνεια επαγγελματικού εξοπλισμού. Το επιτόκιο των Μακροπρόθεσμων δανείων είναι συνήθως χαμηλότερο από το

αντίστοιχο επιτόκιο των δανείων Κεφαλαίου Κίνησης λόγω ακριβώς της μεγαλύτερης διάρκειας αποπληρωμής του.

6.1.1 Δάνεια για κεφάλαια κίνησης

Τα πιστωτικά ιδρύματα προσφέρουν σήμερα ολοκληρωμένα πακέτα για την κάλυψη των αναγκών ρευστότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων ή των ελεύθερων επαγγελματιών. Τέτοια προϊόντα είναι τα ανοιχτά ή ανακυκλούμενα δάνεια και οι αλληλόχρεοι λογαριασμοί. Στα ανοιχτά δάνεια οι τράπεζες δίνουν ένα πιστωτικό όριο στον πελάτη τους ως το οποίο μπορεί να δανείζεται. Ο δανειολήπτης μπορεί να θέλει να εξοφλήσει μέρος ή το σύνολο της οφειλής του, ενώ μπορεί να επαναδανείζεται όταν έχει ανάγκη ως το όριο που του έχει χορηγηθεί, χωρίς να απαιτείται να επιστρέφει σε συγκεκριμένο διάστημα το κεφάλαιο που χρησιμοποίησε. Υπάρχουν τράπεζες που χρηματοδοτούν για κεφάλαιο κίνησης ποσοστό ως κι το 100% του τζίρου της επιχείρησης και άλλες που το ποσοστό αυτό δεν ξεπερνά το 50% του τζίρου.

6.1.2 Δάνεια για επαγγελματική στέγη

Τα δάνεια επαγγελματικής στέγης μπορεί να χρηματοδοτήσουν μέχρι και το 100% της αξίας του ακινήτου και η διάρκεια τους κυμαίνεται από 3 μέχρι 30 χρόνια ανάλογα με την τράπεζα και τον πελάτη, με επιτόκια (2004) που κυμαίνονται από 5,50 ως 9,50% περίπου. Το τελικό επιτόκιο των δανείων αυτών προσαυξάνεται από την εισφορά του Ν. 128/75 κατά 0,60%. Για τους νέους επιχειρηματίες οι τράπεζες παρέχουν συνήθως περίοδο χάριτος μέχρι δύο χρόνια, διάστημα κατά το οποίο οι νέοι επιχειρηματίες καλούνται να πληρώσουν μόνο τους τόκους ή μικρότερες δόσεις. Τα έξοδα δανείου που χρεώνουν οι τράπεζες συνήθως δεν ξεπερνούν το 1% του δανείου.

6.1.3 Δάνεια για αγορά πάγιου εξοπλισμού

Τα δάνεια της μορφής αυτής χορηγούνται για την αγορά πάγιου εξοπλισμού (έπιπλα, μηχανήματα κ.λ.π.). Η διάρκεια αποπληρωμής των δανείων αυτών φτάνει τα 15 χρόνια με επιτόκιο το οποίο σήμερα (2005) κυμαίνεται από 6,25% μέχρι 10%. Η χρηματοδότηση μπορεί να καλύψει ολόκληρη την επένδυση της αγοράς του πάγιου εξοπλισμού., ενώ η

εκταμίευση μπορεί να γίνεται είτε εφάπαξ , είτε σταδιακά ανάλογα με την εξέλιξη των αγορών.

Αποστολή της εταιρείας, σύμφωνα με τον ιδρυτικό νόμο 3066/2002 (ΦΕΚ Α΄ 252/18.10.2002), είναι η διευκόλυνση της πρόσβασης στο χρηματοπιστωτικό και χρηματοοικονομικό σύστημα της χώρας μας των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων (ΜΕ), παρέχοντας εγγυήσεις και αντεγγυήσεις υπέρ αυτών και αναλαμβάνοντας έτσι την κάλυψη μεγάλου μέρους των οικονομικών και εμπορικών κινδύνων τους

6.2 Ταμείο Εγγυοδοτήσεων

Βασική αρχή λειτουργίας της ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ είναι η κατανομή των κινδύνων μεταξύ ιδιωτικού και δημόσιου τομέα (επιχειρήσεις, πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα και ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ).

Με βάση την αρχή αυτή η Φιλοσοφία της εταιρείας εστιάζεται στην:

- Ενθάρρυνση-προτροπή, όλων των κοινωνικοοικονομικών ομάδων στο δικαίωμα του Επιχειρείν με περιορισμό των κοινωνικών συνεπειών στη περίπτωση μια επιχειρηματικής αποτυχίας. Γι' αυτό το λόγο ο Κανονισμός Παροχής Εγγυήσεων και Λειτουργίας της ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ απαγορεύει να βαρύνεται με προσημείωση ή υποθήκη η μόνιμη και μοναδική κατοικία του επιχειρηματία, όταν η ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ παρέχει υπέρ αυτού εγγύηση (υπό την προϋπόθεση βέβαια ότι η κατοικία αυτή δεν είναι ήδη προσημειωμένη ή υποθηκευμένη).
- Κάλυψη των κενών της χρηματοοικονομικής αγοράς και ικανοποίηση των αναγκών των Μικρών και Πολύ Μικρών επιχειρήσεων με χαμηλό κόστος και με στόχο τον περιορισμό της τοκογλυφίας και της παραοικονομίας εις βάρος τ5ων Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων.

Σήμερα, το Ταμείο έχει δημιουργήσει 5 διαφορετικά προγράμματα/ προϊόντα που αφορούν εγγυήσεις σε μεσομακροπρόθεσμα και βραχυπρόθεσμα δάνεια για νέες ή υφιστάμενες επιχειρήσεις οποιασδήποτε μορφής (Ατομικές, ΕΕ, ΟΕ, ΕΠΕ, ΑΕ). Το ύψος του δανείου που μπορεί να εγγυηθεί το Ταμείο κυμαίνεται, ανάλογα με το Πρόγραμμα, από €10.000-€320.000,

το ποσοστό κάλυψης του δανείου από 45%-70% και η ετήσια προμήθεια προσεγγίζει, κατά μέσο όρο, το 1% επί του εκάστοτε υπολοίπου του δανείου.

Εγγυημένα μεσομακροπρόθεσμα δάνεια διάρκειας 3 ετών και άνω της ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ για τα Προγράμματα 1,2,3, και 1,5 έτους και άνω για το πρόγραμμα 4 καλύπτονται από αντεγγύηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων, στο πλαίσιο του Πολυετούς Προγράμματος της Ευρωπαϊκής ένωσης για την Επιχείρηση και το Επιχειρείν και πιο συγκεκριμένα για τις Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις (2001-2005).

ΤΕΜΠΜΕ 1₀₄:	ΕΓΓΥΟΛΟΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΜΙΚΡΩΝ Ή ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΝΕΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΤΕΜΠΜΕ 2₀₄:	ΕΓΓΥΟΛΟΣΙΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
ΤΕΜΠΜΕ 3₀₄:	ΕΓΓΥΟΛΟΣΙΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
ΤΕΜΠΜΕ 4₀₄	ΕΓΓΥΟΛΟΣΙΑ ΜΙΚΡΟΔΑΝΕΙΩΝ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΤΕΜΠΜΕ 5₀₄	ΕΓΓΥΟΛΟΣΙΑ ΓΙΑ ΕΞΑΓΟΡΕΣ, ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ, ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ, ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

6.3 Κεφάλαια Επιχειρηματικών Συμμετοχών (Venture Capital)

Ένας εναλλακτικός τρόπος χρηματοδότησης που πρόσφατα ξεκίνησε και στην Ελλάδα, είναι μέσω Κεφαλαίων Επιχειρηματικών Συμμετοχών που είναι ευρύτερα γνωστά με την διεθνή ονομασία, δηλαδή Venture Capital. Σήμερα στην Ελλάδα δραστηριοποιούνται στο χώρο του Venture Capital 20 περίπου εταιρείες. Το Venture Capital αποτελεί κατά κανόνα μορφή χρηματοδότησης που απευθύνεται σε νέες, φιλόδοξες και ταχέως αναπτυσσόμενες εταιρείες που συνήθως εκμεταλλεύονται επιχειρηματικά καινοτόμες ιδέες.

Οι εταιρείες Venture Capital χρηματοδοτούν τις επιχειρήσεις- πελάτες τους με αντάλλαγμα την απόκτηση ενός ποσοστού των μετοχών τους. Το ποσοστό αυτό ποικίλει ανάλογα με το ύψος της χρηματοδότησης και το μέγεθος της χρηματοδοτούμενης επιχείρησης, αλλά κατά

κανόνα κυμαίνεται στα επίπεδα του 30%. Η χρονική διάρκεια της επένδυσης κυμαίνεται συνήθως μεταξύ 3 και 7 ετών. Οι επιχειρήσεις που χρηματοδοτούνται είναι συνήθως δυναμικές με καινοτόμες επιχειρηματικές ιδέες και επιχειρηματικά σχέδια που υπόσχονται υψηλές αποδόσεις, ικανές να ανταμείψουν τις εταιρείες; Venture Capital για το ρίσκο που αναλαμβάνουν.

Η συνεργασία των εταιρειών Venture Capital δεν περιορίζεται μόνο στην παροχή κεφαλαίων αλλά παρέχεται επίσης βοήθεια και σε ότι αφορά την διοίκηση, το marketing, την στελέχωση και το στρατηγικό σχεδιασμό της επιχείρησης. Σημαντικές επίσης για την χρηματοδοτούμενη επιχείρηση είναι οι σχέσεις της εταιρείας Venture Capital με άλλες επιχειρήσεις της αγοράς που μπορεί να χρησιμεύσουν στην σύναψη συνεργασιών.

Το μεγάλο πλεονέκτημα της χρηματοδότησης μέσω Venture Capital είναι η επιχείρηση δεν υποχρεούται στην παροχή εγγυήσεων για το κεφάλαιο που της παρέχεται. Έτσι ακόμα και σε περίπτωση αποτυχίας της επιχείρησης, η εταιρεία Venture Capital δεν διεκδικεί επιστροφή των χρημάτων που επένδυσε στην επιχείρηση, εφόσον φυσικά τηρήθηκαν οι όροι της συμφωνίας μεταξύ των δύο πλευρών.

6.4 Πρακτόρευση Απαιτήσεων

Η πρακτόρευση επιχειρηματικών απαιτήσεων εφαρμόζεται από τις τράπεζες και τις ανώνυμες εταιρείες που έχουν ως αποκλειστικό σκοπό αυτή την δραστηριότητα. Η πρακτόρευση απαιτήσεων αφορά τη σύναψη σύμβασης μεταξύ του προμηθευτή και του πράκτορα (τράπεζα ή εταιρεία factoring) βάση της οποίας ο προμηθευτής εκχωρεί στον πράκτορα τις απαιτήσεις του έναντι πελατών- οφειλετών του. Ο πράκτορας αναλαμβάνει τη διαχείριση, είσπραξη, προεξόφληση, πιστωτικό έλεγχο και κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου των απαιτήσεων του προμηθευτή. Το χρηματοδοτικό ίδρυμα συνήθως αποδίδει άμεσα στην επιχείρηση υο 80% περίπου των οφειλών. Χρεώνει επίσης την εταιρεία 0,5 ως 2% του ποσού που αντιστοιχεί στις απαιτήσεις προς πελάτες για τη διαχείριση του χαρτοφυλακίου.

Η πρακτόρευση Απαιτήσεων ως τρόπος χρηματοδότησης είναι ένας αποτελεσματικός τρόπος χρηματοδότησης κεφαλαίου κίνησης και αποτελεί έναν εύκολο και γρήγορο τρόπο βελτίωσης της ρευστότητας μιας επιχείρησης ενώ παράλληλα μειώνεται το λειτουργικό κόστος και αυξάνεται η παραγωγική ικανότητα των επιχειρήσεων καθώς οι διαδικασίες, λογιστικής

παρακολούθησης και είσπραξης των απαιτήσεων μιας επιχείρησης ανατίθενται στο πιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί ως πράκτορας.

Οι επιχειρήσεις καταφεύγουν σε αυτόν τον τρόπο της χρηματοδότησης στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Προκειμένου να χρηματοδοτηθούν άμεσα για τις τρέχουσες ανάγκες τους όταν δεν έχουν εμπράγματα εγγυήσεις
- Όταν έχουν μια αυξημένη ζήτηση προϊόντων ή υπηρεσιών και δεν μπορούν να ανταποκριθούν παρά μόνο με ασύμφορους όρους προς τους προμηθευτές τους
- Όταν οι διαδικασίες είσπραξης των απαιτήσεων τους είναι εξαιρετικά δαπανηρές
- Όταν έχουν μεγάλες ζημίες από αφερέγγυους πελάτες.

6.5 Ιδιώτες Επενδυτές (Business Angels)

Με τον όρο εννοούνται ιδιώτες επενδυτές που οι οποίοι διαθέτουν κεφάλαια και επαγγελματική εμπειρία σε ένα συγκεκριμένο χώρο τα οποία και διαθέτουν σε νέους επιχειρηματίες με τη μορφή μακροπρόθεσμης επένδυσης.

Στην Ελλάδα η χρηματοδότηση με τον τρόπο αυτόν δεν είναι ούτε θεσμοθετημένη ούτε ιδιαίτερα διαδεδομένη όπως είναι διεθνώς και περιορίζεται συνήθως στην χρηματοδότηση από συγγενικά πρόσωπα. Ωστόσο τα επόμενα χρόνια αναμένεται να επεκταθεί και στην Ελλάδα η χρηματοδότηση από ιδιώτες επενδυτές.

6.6 Θερμοκοιτίδες Επιχειρήσεων (Business Incubators)

Παγκοσμίως με τον όρο Θερμοκοιτίδα Επιχειρήσεων εννοείται μια εταιρεία η οποία παρέχει σε νέο-ιδρυόμενες και με προοπτικές γρήγορης ανάπτυξης εταιρείες χρηματοδότηση (σε μικρότερη έκταση από την αντίστοιχη που προσφέρουν τα VCs), χώρους και εξοπλισμό (όπως κτιριακές εγκαταστάσεις, έπιπλα, ηλεκτρονικούς υπολογιστές, τηλεφωνικές συσκευές, πρόσβαση στο internet, κ.λ.π.), υπηρεσίες γραμματειακής υποστήριξης, συμβουλευτικές υπηρεσίες και υποστήριξη (όπως σε θέματα φοροτεχνικά, λογιστικά, νομικά, πληροφορικής, εξεύρεσης προσωπικού) αλλά και ένα δίκτυο επαφών με πελάτες και προμηθευτές και σε αντάλλαγμα παίρνει ένα ποσοστό του μετοχικού κεφαλαίου και /ή πληρωμές από την νέο ιδρυόμενη εταιρεία.

Γενικά η αποστολή του Incubator είναι να ιδρύσει και να μεγαλώσει την νέα εταιρεία τόσο ώστε αυτή να φτάσει με επιτυχία ως την πόρτα του VC για να ζητήσει πλέον, με σωστή υποδομή και επαγγελματική προετοιμασία, την πρώτη ευμεγέθη επένδυση που θα της επιτρέψει να αναπτυχθεί και να επιβληθεί στην αγορά. Η χρονική διάρκεια της επένδυσης του Incubator κυμαίνεται συνήθως μεταξύ των 6 και 18 μηνών. Στον ελληνικό χώρο, και μέσω της κρατικής- ευρωπαϊκής χρηματοδότησης του προγράμματος <Ελευθώ>, έχουν ιδρυθεί και λειτουργούν κανονικά πλέον οι πρώτες ελληνικές <θερμοκοιτίδες> με την διεθνή έννοια του όρου.

Οι θερμοκοιτίδες αυτές είναι προς το παρόν οι:

- Θέρμη ΑΕ Θεσσαλονίκη
- Θερμοκοιτίδα Θεσσαλονίκης Θεσσαλονίκη
- Θερμοκοιτίδα Νέων Επιχειρήσεων Χανίων Χανιά
- Τεχνολογικό πάρκο Ηρακλείου Ηράκλειο

Ενώ αναμένεται να ξεκινήσουν την λειτουργία τους και άλλες δυο incubators.

Αυτές οι θερμοκοιτίδες έχουν δημιουργηθεί από (και ανήκουν εξολοκλήρου σε)ελληνικές εταιρείες VC, γενικότερων επενδυτικών υπηρεσιών και συμβούλων επιχειρήσεων ή ιδιωτών επενδυτών. Θ πρέπει να τονιστεί ότι, παρότι γενικά ακολουθούν το μοντέλο λειτουργίας των διεθνών incubatorsόπως αυτό περιγράφηκε παραπάνω, η προσέγγιση τους σε αυτό είναι διαφορετική. Οι διαφορές εντοπίζονται κυρίως στον τρόπο και το ύψος της χρηματοδότησης που προσφέρουν στους νέους επιχειρηματίες. Έτσι, άλλοι Έλληνες έχουν τα δικά τους κεφάλαια με τα οποία χρηματοδοτούν τους incubates(τις νέες εταιρείες τις οποίες λαμβάνουν υπό την προστασία τους) και άλλοι απλώς μεσολαβούν και φέρνουν σε επαφή τις νέες εταιρείες με εταιρείεςVC οι οποίες αναλαμβάνουν την χρηματοδότηση τους.

Η χρονική διάρκεια της επένδυσης του Incubator κυμαίνεται συνήθως μεταξύ 6 και 18 μηνών. Τα κριτήρια αξιολόγησης των νέων επιχειρήσεων-υποψηφίων Incubates για τους περισσότερους incubators είναι κοινά και περιλαμβάνουν:

- Τα προσόντα της διοικητικής ομάδας (όπως η σχετική εμπειρία, η αποφασιστικότητα και η αφοσίωση, η ποιότητα και τα ευγενικά προσόντα ως στοιχεία του χαρακτήρα, κ.λ.π.)

- Το επιχειρηματικό μοντέλο και προϊόν/ υπηρεσία (όπως τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας η ανάγκη της αγοράς για το συγκεκριμένο προϊόν/ υπηρεσία, η βιωσιμότητα του επιχειρηματικού μοντέλου, το κεφάλαιο κίνησης και επενδυτικές ανάγκες, η δυνατότητα επέκτασης σε άλλες αγορές, το επίπεδο του υφισταμένου ανταγωνισμού, τα εμπόδια στην είσοδο νέων ανταγωνιστών, οι ενδεχόμενες συνεργασίες, το κόστος και η βιωσιμότητα των προτεινόμενων δραστηριοτήτων μάρκετινγκ, οι ενδεχόμενες συνεργασίες με άλλες εταιρείες που συμμετέχουν στη θερμοκοιτίδα, το προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου, οι επιχειρηματικοί κίνδυνοι, κ.λ.π.)
- Άλλα επενδυτικά-χρηματοοικονομικά κριτήρια (όπως οι ανάγκες χρηματοδότησης έναντι προσφερόμενης εταιρικής συμμετοχής, το στάδιο της επένδυσης, η διάρθρωση της συμφωνίας μετόχων, η συμβατότητα με τους υφιστάμενους incubates, η διαθεσιμότητα των μελών της διοικητικής ομάδας για υποστήριξη της εταιρείας, κ.λ.π.).

6.7 Χρηματοδοτική Μίσθωση (Leasing)

Η Χρηματοδοτική Μίσθωση είναι ένας ολοκληρωμένος χρηματοδοτικός μηχανισμός που δίνει την δυνατότητα σε μια επιχείρηση να δημιουργήσει ή να επεκτείνει τον παραγωγικό εξοπλισμό της χωρίς να διαθέσει τα δικά της κεφάλαια. Τα απαιτούμενα κεφάλαια διατίθενται από την εταιρεία Χρηματοδοτικής Μίσθωσης η οποία αγοράζει τον εξοπλισμό σύμφωνα με τις οδηγίες της επιχείρησης. Στην συνέχεια εκμισθώνει τον εξοπλισμό αυτόν στην επιχείρηση για προκαθορισμένο χρονικό διάστημα και για συγκεκριμένο μίσθωμα. Με την λήξη της σύμβασης η επιχείρηση έχει τη δυνατότητα να αγοράσει τον εξοπλισμό καταβάλλοντας ένα μικρό ποσό το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει το 5% της αξίας του εξοπλισμού. Μπορεί εναλλακτικά να επιστρέψει τον εξοπλισμό στην εταιρεία Χρηματοδοτικής Μίσθωσης ή να συνεχίσει τη μίσθωση.

Οι δόσεις της μίσθωσης καταβάλλονται μηνιαία, ανά τρίμηνο ή ανά εξάμηνο. Το επιτόκιο για τον υπολογισμό των δόσεων είναι λίγο πιο υψηλό από το αντίστοιχο επιτόκιο δανεισμού. Η επιχείρηση θα κληθεί επίσης να καταβάλλει εφάπαξ και ένα ποσό 0,1% ως 1% επί της αξίας

της επένδυσης για το διαχειριστικό κόστος. Η περίοδος αποπληρωμής είναι 3 ως 5 χρόνια, ή δε χρηματοδότηση μπορεί να φτάσει μέχρι και το 100% της αξίας του εξοπλισμού.

Η Χρηματοδοτική Μίσθωση ως μορφή χρηματοδότησης παρουσιάζει πλεονεκτήματα ιδιαίτερα για τις νέες επιχειρήσεις.

Συγκεκριμένα η επιχείρηση:

- i. Δεν χρειάζεται να καταβάλλει αμέσως τα ποσά που απαιτούνται για την αγορά αναγκαίου εξοπλισμού γεγονός ουσιώδες για νέες και μικρές επιχειρήσεις με μικρή ρευστότητα
- ii. Δεν αναγκάζεται να καταφύγει σε υπέρμετρο δανεισμό
- iii. Έχει την επιλογή μετά το πέρας της μίσθωσης να αγοράσει τον εξοπλισμό, να τερματίσει ή να ανανεώσει τη σύμβαση.
- iv. Απαλλάσσεται από τον φόρο για τον εξοπλισμό που μισθώνει αφού το σύνολο των δόσεων αναγνωρίζεται σαν λειτουργική δαπάνη.
- v. Εμφανίζει καλύτερη εικόνα στις οικονομικές της καταστάσεις καθώς δεν επηρεάζονται αρνητικά ορισμένοι χρηματοοικονομικοί δείκτες
- vi. Δεν χρειάζεται να παράσχει μεγάλες εγγυήσεις όπως συμβαίνει με τον τραπεζικό δανεισμό διότι οι διαδικασίες του Leasing είναι απλούστερες και ταχύτερες.

6.8 Νέα Χρηματιστηριακή Αγορά

Η Νέα Χρηματιστηριακή Αγορά (NE.X.A.) που πρόσφατα έχει συνταθεί στην Ελλάδα αποτελεί μια εναλλακτική πηγή από όπου οι επιχειρήσεις μπορούν να αντλήσουν κεφάλαια. Στην αγορά αυτή μπορούν να εισαχθούν δυναμικές ή καινοτόμες μικρομεσαίες επιχειρήσεις που δεν έχουν εισαχθεί στην Κύρια ή την Παράλληλη αγορά του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών.

Η είσοδος στο χρηματιστήριο αποτελεί μια μορφή σημαντικής χρηματοδότησης για κάθε επιχείρηση η οποία συγκεντρώνει κεφάλαια που μπορεί να χρησιμοποιήσει για την περαιτέρω ανάπτυξη της. Η εισαγωγή ωστόσο στην Νέα Χρηματιστηριακή Αγορά ως μορφή χρηματοδότησης δύσκολα βρίσκει εφαρμογή στην περίπτωση νέων επιχειρήσεων αφού απαραίτητη προϋπόθεση για την εισαγωγή είναι τα ίδια κεφάλαια της επιχείρησης να

ξεπερνούν τα 586.941€ . (Έντυπο σεμιναρίου τμήματος χορηγήσεων υπαλλήλων Εθνικής τράπεζας της Ελλάδος 2008)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΕΙΔΗ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ

Τρία είναι οι βασικοί τύποι των χορηγήσεων προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Πρόκειται για τα δάνεια κίνησης, δηλαδή δάνεια που χρησιμοποιούν οι επιχειρηματίες για να καλύψουν οποιεσδήποτε ανάγκες τους, τα δάνεια πάγιων εγκαταστάσεων για αγορά εξοπλισμού και τα δάνεια επαγγελματικής στέγης. Πέρα από αυτά, οι τράπεζες έχουν δημιουργήσει εξειδικευμένα χρηματοδοτικά προγράμματα ανάλογα με το είδος των επιχειρήσεων (εμπορικά, βιοτεχνικά, βιομηχανικά, μεγάλων επιχειρήσεων κ.α.).

7.1 Δάνεια Κεφαλαίου Κίνησης

Τα δάνεια κεφαλαίου κίνησης είναι βραχυπρόθεσμες μορφές δανεισμού με μέση διάρκεια το εξάμηνο. Το δάνειο μπορεί να καλύψει ως 100% των αναγκών της επιχείρησης, ενώ το ποσοστό κάλυψης εξαρτάται από το μέγεθος την αποδοτικότητα και τις προοπτικές της επιχείρησης. Το επιτόκιο επίσης δεν είναι δεδομένο. Με βάση ένα βασικό επιτόκιο κάθε τράπεζας υπάρχει μια προσαύξηση από 0 μέχρι 4 μονάδες, ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες του πελάτη και με βάση υποκειμενικά και αντικειμενικά κριτήρια, όπως η φερεγγυότητα του, τα οικονομικά στοιχεία και η εξέλιξη της επιχείρησης ακόμη και οι προοπτικές της. Τα δάνεια αυτά χορηγούνται προκειμένου να ενισχυθεί η ρευστότητα μιας επιχείρησης, να πραγματοποιηθούν εισαγωγές ή εξαγωγές, να αντιμετωπιστούν άμεσες ανάγκες ή για την αγορά εταιρικών τοκομεριδίων. Αν μια επιχείρηση βρίσκεται στο στάδιο έναρξης της δραστηριότητας της τα κεφάλαια κίνησης μπορούν να πάρουν πιο μόνιμο χαρακτήρα και να επεκταθεί η διάρκεια αποπληρωμής τους από μερικούς μήνες μέχρι και μερικά χρόνια, εφόσον η βιωσιμότητα και οι προοπτικές της επιχείρησης το δικαιολογούν. Το τελευταίο διάστημα έχει κυκλοφορήσει στην αγορά δάνειο κεφαλαίου κίνησης με τη μορφή ανακυκλούμενης πίστωσης στα πρότυπα των ανοιχτών προσωπικών δανείων.

7.1.1 Μορφές κεφαλαίου κίνησης

➤ Προεξόφληση τίτλων του χαρτοφυλακίου της επιχείρησης

Προεξόφληση είναι η διαφορά ανάμεσα στην ονομαστική αξία ενός πιστωτικού τίτλου (συναλλαγματικής, γραμματίου σε διαταγή ή και επιταγής) και της παρούσας αξίας στην οποία μεταβιβάζεται αυτός στην τράπεζα σε ένα χρονικό σημείο πριν από την λήξη του. Η

Διαφορά αυτή αντιστοιχεί, στον τόκο που αναλογεί στο χρονικό διάστημα μέχρι τη λήξη του συν την προμήθεια της τράπεζας συν ένα περιθώριο που ορίζει η τράπεζα.

Η παρακράτηση που κάνει η τράπεζα του τόκου και της προμήθειας της κατά την προεξόφληση και που αποτελεί την ωφέλεια της τράπεζας από την πράξη λέγεται «επικαταλλαγή» ή άτζιο. Για την προεξόφληση πιστωτικών τίτλων ο πιστούχος συμπληρώνει ένα ειδικό έντυπο που δίνεται από την τράπεζα και λέγεται «πινάκιο προεξόφλησης». Οι προεξοφλήσεις γίνονται για χρονικό διάστημα το πολύ ενός έτους.

Το σύνολο των πιστωτικών τίτλων που συγκεντρώνει κάθε εμπορική τράπεζα συνιστά το «εμπορικό χαρτοφυλάκιο» της. Οι τράπεζες έχουν τη δυνατότητα να αναπροεξοφλούν το χαρτοφυλάκιο τους στην τράπεζα της Ελλάδος με το ισχύον προεξοφλητικό επιτόκιο, για τη διατήρηση της ρευστότητας τους, όπως αναφέρουμε παρακάτω.

➤ ***Προκαταβολή έναντι αξιόγραφων***

Αφορά κυρίως στην προκαταβολή που δίνεται από την τράπεζα έναντι «φορτωτικών εγγράφων» με κυριότερο τη «φορτωτική» (στις 2 αυτές έννοιες αναφερθήκαμε παραπάνω για την περίπτωση αξιόγραφων). Υπενθυμίζουμε ότι η φορτωτική είναι τίτλος σε διαταγή που εκδίδεται από το μεταφορέα και αποτελεί απόδειξη της φόρτωσης και της μεταφοράς του εμπορεύματος. Μεταβιβάζεται με οπισθογράφηση στην τράπεζα και αυτή χορηγεί προκαταβολή έναντι της αξίας των εμπορευμάτων

➤ ***Χορηγήσεις με προσωπική ασφάλεια.***

Δίνονται πολύ περιορισμένα ή και καθόλου γιατί η εξασφάλιση της τράπεζας είναι μικρή, αφού στηρίζεται μόνο στην υπογραφή του δανειοδοτούμενου. Είναι περισσότερο ισχυρή αν συνοδεύεται με εγγύηση τρίτου προσώπου (τριτεγγύηση).

➤ ***Χορηγήσεις με εμπράγματα ασφάλεια.***

Διαιρούνται σε χορηγήσεις με ενέχυρο (κινητών πραγμάτων) και με υποθήκη(για τα ακίνητα).

Οι χορηγήσεις με ενέχυρο διακρίνονται σε:

- i. Χορηγήσεις έναντι ενέχυρου εμπορευμάτων για εμπορεύματα που είναι αποθηκευμένα σε αποθήκες της Προνομιούχου Ανώνυμης Εταιρίας Γενικών Αποθηκών της Ελλάδος –ΠΑΕΓΑΕ και για την οποία αυτή εκδίδει «ενεχυρόγραφα» που συνιστούν το ενέχυρο

επί των εμπορευμάτων και έναντι των οποίων οι τράπεζες χορηγούν μέρος της αξίας των εμπορευμάτων.

- ii. Χορηγήσεις με ενέχυρο αξιόγραφων. Τα αξιόγραφα (μετοχές, ομολογίες, ομόλογα, έντοκα γραμμάτια του δημοσίου κ.α.) ενεχυριάζονται με παράδοση στην τράπεζα η οποία χορηγεί πίστωση μέχρι ορισμένο ποσοστό επί της αξίας των ενεχυριαζόμενων αξιόγραφων. (Οι χορηγήσεις με παροχή υποθήκης σε ακίνητο υπέρ της τράπεζας – ενυπόθηκα δάνεια –δίνονται κυρίως για μέσο – μακροπρόθεσμα δάνεια, για επενδύσεις σε πάγιες εγκαταστάσεις, που η εξόφληση τους γίνεται τοκοχρεολυτικά με καταβολή σε κάθε δόση του τόκου και μέρους του κεφαλαίου).
- iii. Χορηγήσεις με ανοιχτό αλληλόχρεο λογαριασμό. Ο αλληλόχρεος λογαριασμός γενικά είναι κοινό⁹⁵ λογαριασμός στον οποίο καταχωρίζονται οι μεταξύ 2 συμβαλλομένων συναλλαγές με αντίστοιχες χρεώσεις και πιστώσεις. Ο τραπεζικός ανοιχτός αλληλόχρεος λογαριασμός δημιουργείται με μια σύμβαση ανάμεσα στη τράπεζα και τον πελάτη της, με την οποία η πρώτη ορίζει ένα όριο πίστωσης μέσα στο οποίο ο πελάτης μπορεί να κάνει αναλήψεις με την υποχρέωση να κινεί το λογαριασμό με καταβολές. Ο πιστούχος αποσύρει και καταβάλλει χρηματικά ποσά, με αντίστοιχη χρέωση και πίστωση του. Ο λογαριασμός είναι τοκοφόρος για την τράπεζα, ο δε τόκος υπολογίζεται κάθε φορά στα χρεωστικά υπόλοιπα του πελάτη. Σήμερα, με την χρησιμοποίηση των computers ο υπολογισμός του τόκου είναι εύκολος. Οι καταβολές του πελάτη γίνονται συνήθως με κατάθεση μετρητών και μεταβίβαση στην τράπεζα συναλλαγματικών γραμματίων σε διαταγή κ.α. δικαιούχος των οποίων είναι ο πελάτης και με τα αντίστοιχα ποσά αυτός πιστώνεται. Οι αναλήψεις γίνονται με επιταγές που εκδίδει ο πιστούχος από στέλεχος που του δίνει η τράπεζα και με τα ποσά των οποίων αυτός χρεώνεται. Η τράπεζα παρακολουθεί την κίνηση του λογαριασμού του κάθε πελάτη και φροντίζει πάντα ώστε η «θέση» του δηλαδή το χρεωστικό του υπόλοιπο να μην ξεπερνά το plafond που έχει τεθεί σε αυτόν. Αν ο πελάτης δεν κινεί το λογαριασμό με καταβολές του, η τράπεζα κλείνει το λογαριασμό και επιδιώκει την είσπραξη του χρεωστικού υπολοίπου του πελάτη.

7.1.2 Πιστωτικές διευκολύνσεις

Αυτές έχουν τις παρακάτω μορφές:

- i. Η πιο κλασική περίπτωση πιστωτικής διεύρυνσης είναι οι συναλλαγματικές και τα γραμμάτια ευκολίας. Πρόκειται για συναλλαγματικές και γραμμάτια σε διαταγή που οφειλέτης εμφανίζεται ένας τρίτος, ο οποίος υπογράφει χωρίς να έχει γίνει καμία εμπορική πράξη, αλλά με την υπόθεση να διευκολύνει τον εμφανιζόμενο ως δικαιούχο, που παραδίδει τα αξιόγραφα αυτά στην τράπεζα για προεξόφληση. Σε ορισμένες περιπτώσεις οι τράπεζες δείχνουν κατανόηση ή ανοχή και κάνουν τις προεξοφλήσεις, εν γνώσει ή με τη βάσιμη υποψία ότι πρόκειται για εικονικές καταστάσεις. Έτσι με τη σύμπραξη του εμφανιζόμενου δήθεν ως οφειλέτη της συναλλαγματικής ή του γραμματίου που θέλει να διευκολύνει το εμφανιζόμενο δήθεν ως δικαιούχο και της τράπεζας που «κλείνει τα μάτια» γιατί και η ίδια επιθυμεί να διευκολύνει ένα πελάτη της, ολοκληρώνεται η πιστωτική διευκόλυνση. Γενικά όμως, για να αποφεύγεται η έκδοση τέτοιων εικονικών πιστωτικών τίτλων, οι τράπεζες ζητούν, οι τίτλοι που παραδίδονται για προεξόφληση να συνοδεύονται από τιμολόγια (αν και είναι ενδεχομένη η έκδοση τιμολογίων, τα οποία ακυρώνονται μετά την προεξόφληση). Η πιστωτική διευκόλυνση αυτής της μορφής δεν στερείται κινδύνων. Για τον εμφανιζόμενο ως δικαιούχο ο κίνδυνος είναι στην περίπτωση που η τράπεζα αγνοεί την εικονικότητα, να αποκαλυφθεί αυτή και να θεωρηθεί η πράξη του ως απάτη. Για τον εμφανιζόμενο ως οφειλέτη, να στραφεί εναντίον του η τράπεζα αν, στη λήξη της συναλλαγματικής ο δήθεν δικαιούχος που διευκολύνθηκε, δεν τακτοποίησε τους λογαριασμούς του μαζί της. Για την τράπεζα ο κίνδυνος είναι αν η συμπαιγνία του εικονικού δικαιούχου και του εικονικού οφειλέτη αποκλειστικό σκοπό είχε την εξαπάτηση της τράπεζας να πέσει θύμα της απάτης και να αγωνίζεται κατόπιν για την είσπραξη του ποσού που προκατέβαλε.
- ii. Συγγενής με την προηγούμενη περίπτωση είναι η οπισθογράφιση από ένα τρίτο πρόσωπο πιστωτικών τίτλων εικονικά, για να μπορέσει ο κάτοχος τους να διευκολύνει πιστωτικά. Πρόκειται για «οπισθογράφιση διευκόλυνσης».
- iii. Ως πιστωτική διευκόλυνση που παρασχέθηκε στους συναλασσομένους με διάταξη νόμου, θεωρείται η προεξόφληση επιταγών. Στον παρελθόν οι τράπεζες προεξοφλούσαν μόνο συναλλαγματικές και γραμμάτια σε διαταγή. Επειδή στα τελευταία χρόνια η αγορά κινείται ως επί το πλείστον με «μεταχρονολογημένες επιταγές», η δε μεταχρονολόγηση χωρίς να είναι παράνομη αλλοιώνει την υφή των

επιταγών ως υποκατάστατων του νομίσματος που πληρώνονται «εν όψει» παρασχέθηκε το δικαίωμα στις επιχειρήσεις, στο χαρτοφυλάκιο τίτλων που προσκομίζουν στις τράπεζες για προεξόφληση, να περιλαμβάνουν και επιταγές όπως αναφέραμε και παραπάνω. Αυτό έδωσε την δυνατότητα στις τράπεζες να δέχονται για είσπραξη, ενεχυρίαση και φύλαξη επιταγές όχι όψεως (μεταχρονολογημένες) που καταγράφονται στα πινάκια υποχρεωτικά και στη συνολική τους αξία τους επιβάλλεται τέλος χαρτόσημου 2,5%. Οι τράπεζες συνήθως δίνουν ως προεξόφληση το 60-70% της αξίας των επιταγών.

- iv. Πιστωτική διευκόλυνση εκ μέρους της τράπεζας αποτελεί η παροχή του δικαιώματος υπερανάληψης, δηλαδή ανάληψη χρημάτων πάνω από το ανώτατο όριο πιστοδότησης. Το δικαίωμα αυτό ορίζεται ως ποσοστό ή ως απόλυτος αριθμός.
- v. Επίσης πιστωτική διευκόλυνση εκ μέρους της τράπεζας αποτελεί η παροχή για προεξόφληση συναλλαγματικών, γραμμάτων και επιταγών, που δεν συνοδεύονται από τιμολόγια.
- vi. Σοβαρή πιστωτική διευκόλυνση εκ μέρους της τράπεζας αποτελεί η μετά αίτηση του οφειλέτη, μετατροπή ενός βραχυπρόθεσμου χρέους που έχει υψηλό επιτόκιο σε μακροπρόθεσμο χρέος με ευνοϊκότερο επιτόκιο.
- vii. Τέλος πιστωτική διευκόλυνση αποτελεί η υπέρβαση του ποσοστού που έχει γενικά καθοριστεί για τις προεξοφλήσεις, από ορισμένους πελάτες.
- viii. Τέλος πιστωτικές διευκολύνσεις γίνονται προς τους εξαγωγείς για τη διευκόλυνση των εξαγωγών.

7.1.3 Δικαιολογητικά

Τι δικαιολογητικά χρειάζονται για δάνειο κεφαλαίου κίνησης; Τα δύο βασικά έντυπα που θα πρέπει να συμπληρώσετε είναι η αίτηση του δανείου και η δήλωση οφειλών. Από εκεί και πέρα, ανάλογα με την κατηγορία της επιχείρησής σας θα πρέπει να προσκομίσετε στην τράπεζα τα ακόλουθα δικαιολογητικά: ελεύθεροι επαγγελματίες και ατομικές επιχειρήσεις, εκκαθαριστικό σημείωμα της εφορίας των τριών τελευταίων ετών, περιοδικές δηλώσεις ΦΠΑ τρέχοντος έτους (μόνο για ατομικές επιχειρήσεις), δήλωση έναρξης ασκήσεως επιτηδεύματος,

φωτοτυπία ταυτότητα. Αν τηρείτε βιβλία Β΄ Κατηγορίας απαιτούνται: αναλυτικά στοιχεία φορολογίας εισοδήματος τριών τελευταίων ετών (Ε3) περιοδικές δηλώσεις ΦΠΑ τρέχοντος έτους, νομιμοποιητικά έγγραφα της εταιρείας, φωτοτυπία ταυτότητας νομίμων εκπροσώπων. Αν τηρείτε Γ΄ Κατηγορίας πρέπει να προσκομίσετε: ισολογισμούς τριών τελευταίων ετών, πρόσφατο ισοζύγιο και το αντίστοιχο του προηγούμενου έτους, νομιμοποιητικά έγγραφα της εταιρείας, φωτοτυπία ταυτότητας νομίμων εκπροσώπων εταιρείας.

7.2 Δάνεια Πάγιων Εγκαταστάσεων και Εξοπλισμού

Τα δάνεια πάγιων εγκαταστάσεων και εξοπλισμού είναι μακροπρόθεσμα που η διάρκεια τους μπορεί να φτάσει και τα 30 χρόνια, αν και μία συνηθισμένη περίοδος αποπληρωμής είναι τα 10 χρόνια. Χορηγούνται με σκοπό την εκτέλεση των επενδυτικών προγραμμάτων της επιχείρησης ή κάλυψης άλλων αναγκών, όπως η δημιουργία ή επέκταση των κτιριακών εγκαταστάσεων η απόκτηση καινούριου ή μεταχειρισμένου εξοπλισμού, η αγορά επαγγελματικού αυτοκινήτου κ.α. Το ύψος του δανείου κυμαίνεται από 50% -80% της επένδυσης και σε ειδικές περιπτώσεις φτάνει και το 100% του προϋπολογισμού. Το ποσοστό κάλυψης εξαρτάται από την κατηγορία και τη μορφή της χρηματοδότησης και από το μέγεθος, την αποδοτικότητα και τις προοπτικές της επιχείρησης.

7.2.1 Επέκταση των κτιριακών εγκαταστάσεων

Επενδύσεις αυτού του είδους γίνονται από επιχειρήσεις που βρίσκονται ήδη σε λειτουργία και επιδιώκουν την επέκταση των κτιριακών τους εγκαταστάσεων, είτε γιατί θέλουν να αυξήσουν την ποσοτική τους παραγωγή είτε γιατί θέλουν να αποκτήσουν μεγαλύτερη άνεση χώρου, αν αυτός που υπάρχει δεν επαρκεί, είτε γιατί στις ήδη υπάρχουσες κτιριακές εγκαταστάσεις θέλουν να προσθέσουν χώρους λ.χ. για εστιατόρια, αποδυτήρια κλπ. Και στην περίπτωση αυτή απαιτείται τεχνικοοικονομική μελέτη, διαφορετική όμως από την προηγούμενη.

Καταρχήν πρέπει να προσδιοριστεί ο συγκεκριμένος λόγος για τον οποίο επιδιώκεται η επέκταση. Στη συνέχεια: η τεχνική μελέτη θα καθορίσει, που θα γίνει η επέκταση (σε οικοπεδικό χώρο που υπάρχει ή σε νέο οικόπεδο που θα αγοραστεί), ποιες νέες κτιριακές εγκαταστάσεις θα γίνουν, πως θα συνδεθούν αυτές με τις υπάρχουσες, με ποια μέσα θα κατασκευαστούν, με ποιο προσωπικό κατά ειδικότητες και πως θα γίνει το νέο έργο χωρίς να παρακωλυθεί η λειτουργία των εγκαταστάσεων που ήδη υπάρχουν. Και η οικονομική μελέτη, ανάλογα με τον σκοπό που επιδιώκεται με την επέκταση θα περιλαμβάνει το λεπτομερειακό

προϋπολογισμό των δαπανών που θα απαιτηθούν για την εκτέλεση του έργου, σύμφωνα με το είδος κατασκευής που επιλέχθηκε και τον τρόπο που θα καλυφθούν αυτές, με ίδια κεφάλαια ή/ και με δανεισμό. Στη δεύτερη περίπτωση προσδιορίζεται και το ύψος του δανείου που απαιτείται και η χρονική διάρκεια που πρέπει να έχει. Επίσης θα πρέπει να αναφέρονται οι ωφέλειες που αναμένεται να προκύψουν από την επέκταση.

7.2.2 Προμήθεια μηχανολογικού εξοπλισμού

Η επένδυση αυτή μπορεί να γίνεται είτε για την ποσοτική αύξηση της παραγωγής είτε για τη βελτίωση της παραγωγικότητας της επιχείρησης είτε για την αντικατάσταση του μηχανολογικού εξοπλισμού που υπάρχει και έχει απαξιωθεί λόγω φθοράς και χρόνου είτε για ανανέωση και εκσυγχρονισμού των μηχανημάτων σύμφωνα με τα επιτεύγματα της νεώτερης τεχνολογίας. Και στην περίπτωση αυτή απαιτείται τεχνικό-οικονομική μελέτη.

Η τεχνική μελέτη αφορά στο συνδυασμό κατά το δυνατόν περισσότερων σκοπιμοτήτων όπως, ανανέωση και εκσυγχρονισμό αύξηση της παραγωγής ποσοτική και ποιοτική και βελτίωση της παραγωγικότητας, ώστε με το ίδιο προσωπικό να επιτυγχάνονται όλα τα παραπάνω. Η τεχνική μελέτη πρέπει να καταλήξει στο είδος και τον τύπο του νέου μηχανήματος ή των νέων μηχανημάτων και μετά από εξονυχιστική εξέταση να καταλήξει στις βιομηχανίες εκείνες που παράγουν τέτοια μηχανήματα. Στην ίδια μελέτη πρέπει να αναφέρονται τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα του μηχανήματος που προσφέρει η κάθε βιομηχανία και να προτείνεται ένα ή περισσότερα που δεν διαφέρουν μεταξύ τους.

Επιδίωξη των σύγχρονων επιχειρήσεων είναι να χρησιμοποιούν μηχανήματα προηγμένης ηλεκτρονικής τεχνολογίας. Η οικονομική μελέτη θα κάνει τη σύγκριση κόστους και ωφέλειας από κάθε μηχανήμα χρησιμοποιώντας και τη σχετική επιστημονική τεχνική. Όταν γίνει η πρόκριση του ή των συγκεκριμένων μηχανημάτων που επιθυμεί να προμηθευτεί η επιχείρηση, αυτή έρχεται σε επικοινωνία είτε με τον αντιπρόσωπο της παρούσας βιομηχανίας του εξωτερικού στην Ελλάδα είτε απευθείας με τη βιομηχανία. Με την επικοινωνία αυτή γίνονται γνωστοί οι όροι πληρωμής και ο χρόνος παράδοσης.

Όλα τα στοιχεία αυτά η επιχείρηση, η οποία θέλει να επενδύσει σε μηχανολογικό εξοπλισμό, τα θέτει υπόψη της τράπεζας με την οποία συνεργάζεται για τον καθορισμό των λεπτομερειών της χρηματοδότησης της.

7.2.3 Δικαιολογητικά

Τα δικαιολογητικά για τη λήψη δανείου πάγιων εγκαταστάσεων είναι τα ίδια κατά κατηγορία επαγγελματικών με τα δικαιολογητικά για το κεφάλαιο κίνησης. Επιπλέον όμως απαιτούνται: προτιμολόγιο ή προσφορά αγοράς εξοπλισμού αυτοκινήτου (για την έγκριση του δανείου) ανεξάρτητο τιμολόγιο (για την εκταμίευση του δανείου) εξοφλητική απόδειξη τιμολογίου (εντός 5 ημερών από την εκταμίευση του δανείου).

7.3 Δάνεια Επαγγελματικής Στέγης

Η ιδιόκτητη επαγγελματική στέγη είναι σημαντική για μια επιχείρηση προκειμένου να μπορεί να σχεδιάσει ασφαλέστερα τον οικονομικό της ορίζοντα και την επέκτασή της. Το ύψος των χορηγήσεων για απόκτηση επαγγελματικής στέγης είναι θεωρητικά απεριόριστο. Η διάρκεια αποπληρωμής των στεγαστικών δανείων για επαγγελματίες μπορεί να φτάσει και τα 20 χρόνια.

7.3.1 Ανέγερση κτιριακών εγκαταστάσεων

Ο επιχειρηματικός φορέας (συνήθως Ανώνυμη Εταιρεία) που πρόκειται να αναγείρει τις κτιριακές εγκαταστάσεις πρέπει να καταρτίσει τεχνική και οικονομική μελέτη για αυτές. Και, ή αναθέτει σε τεχνικό και οικονομολόγο της επιλογής της να καταρτίσουν τις δύο αυτές μελέτες ή απευθύνεται σε ιδιωτικό γραφείο μελετών, από αυτά που αναλαμβάνουν την εκπόνηση τεχνικό- οικονομικών μελετών.

Η τεχνική μελέτη περιλαμβάνει με λεπτομέρειες όλα όσα πρόκειται και πρέπει να γίνουν για την τεχνική ολοκλήρωση των κτιριακών εγκαταστάσεων όπως:

- Αγορά του κατάλληλου οικοπέδου που πρέπει αφενός να είναι σε τοποθεσία που να εξυπηρετεί την επιχείρηση και αφετέρου να έχει το απαιτούμενο μέγεθος για να ανεγερθούν οι κτιριακές εγκαταστάσεις με τις ζητούμενες διαστάσεις. Η λύση της αγοράς οικοπέδου για ανέγερση εγκαταστάσεων και λειτουργία της μονάδας μέσα σε «βιομηχανική περιοχή» της ΕΤΒΑ είναι πολύ συμφέρουσα και λαμβάνεται σοβαρά υπόψη.
- Προσδιορισμός των κτιριακών εγκαταστάσεων που θα ανεγερθούν. Αν πρόκειται για νέα μονάδα και ανάλογα με το είδος που θα παράγει, τα κτίρια που θα πρέπει να γίνουν είναι, το κτίριο του βιομηχανοστάσιου, τα κτίρια των αποθηκών πρώτων υλών,

έτοιμων προϊόντων και βοηθητικών υλών, τα κτίρια για γραφεία, οι χώροι για αποδυτήρια, λουτρά, εστιατόρια των εργαζομένων, τα υπόστεγα για τα μεταφορικά μέσα, η πύλη και το γραφείο των ελεγκτών κυκλοφορίας και μέσων κλπ.

- Προσδιορισμός των μέσων (είδος κατασκευής) και του προσωπικού που θα απαιτηθεί (κατά ειδικότητα) για την εκτέλεση του έργου, από τη διευθέτηση του οικοπέδου και τις θεμελιώσεις μέχρι την πλήρη αποπεράτωση του.
- Καθορισμός του χρόνου εκτέλεσης του έργου, με κατανομή του σε επιμέρους φάσεις.

Η οικονομική μελέτη που γίνεται με βάση την τεχνική περιλαμβάνει όλα τα οικονομικά στοιχεία που συνδέονται με την ανέγερση των κτιριακών εγκαταστάσεων, όπως είναι:

- Η σκοπιμότητα της επένδυσης ειδικά της ανέγερσης των κτιριακών εγκαταστάσεων στον τόπο και το μέγεθος που θεωρήθηκε ως το καλύτερο.
- Τα στοιχεία που προέκυψαν από την εφαρμογή του Marketing και ειδικά της έρευνας της αγοράς και τα οποία συνηγορούν υπέρ του τόπου εγκατάστασης, του χώρου ανέγερσης των κτιρίων και του μεγέθους τους που προκρίθηκε.
- Τα στοιχεία που αφορούν στις επιλογές, στις κινήσεις ή και στις προθέσεις των ανταγωνιστών της επιχείρησης.
- Το λεπτομερειακό προϋπολογισμό των δαπανών που θα απαιτηθούν για την πραγματοποίηση του έργου, από την αγορά του οικοπέδου μέχρι την πλήρη αποπεράτωση του.
- Η επισήμανση της δυνατότητας να ληφθεί επιχορήγηση ή επιδότηση του επιτοκίου δανεισμού από το κράτος, βάσει των κειμένων αναπτυξιακών νόμων και σε συνάρτηση με τον τόπο εγκατάστασης.
- Η σύνδεση των διαφόρων φάσεων εκτέλεσης του όλου έργου με τη λήψη του δανείου που ζητά η επιχείρηση από την τράπεζα και που δίνεται σε δόσεις.
- Η ωφέλεια που θα προκύψει από την επένδυση.

7.3.2 Δικαιολογητικά

Πέρα από τα βασικά δικαιολογητικά κατά κατηγορία χορήγησης δανείων σε επαγγελματίες, για τη χρηματοδότηση επαγγελματικής στέγης θα απαιτηθούν ακόμη από την τράπεζα: φωτοτυπία επικυρωμένου τίτλου ιδιοκτησίας ακινήτου, φωτοτυπία οικοδομικής άδειας, διάγραμμα κάλυψης ή τοπογραφικό σχέδιο κάτοψης (οικοδομική άδεια και σχέδιο κάτοψης δεν ζητούνται για οικόπεδα). Ο επιχειρηματίας/επαγγελματίας πριν προχωρήσει σε μια επένδυση μηχανολογικού εξοπλισμού ή επέκτασης της επιχείρησης είναι σημαντικό να κάνει μια οικονομοτεχνική μελέτη προκειμένου να διαπιστώσει αν πραγματικά συνεφέρει η επένδυση. Μάλιστα το πρώτο πράγμα που πρέπει να υπολογίσει με βάση τα στοιχεία της επιχείρησης του είναι τα επιπρόσθετα κέρδη που θα έχει από την συγκεκριμένη επένδυση. Το όφελος μπορεί να μην είναι άμεσο και να έρθει έπειτα από μερικούς μήνες. Τους πρώτους μήνες που θα αρχίσει να αποπληρώνει το δάνειο για τον εξοπλισμό που αγόρασε είναι φυσιολογικό τα κέρδη από την επένδυση να μην καλύπτουν τα μηνιαία έξοδα. Για να είναι όμως συμφέρουσα μια επένδυση τα στοιχεία αυτά θα πρέπει να αντιστραφούν μετά τους πρώτους μήνες και η νέα επένδυση να αποφέρει έξτρα έσοδα ώστε να καλύπτει τη δόση του δανείου και να αφήνει και κέρδος στην επιχείρηση. Στον προϋπολογισμό της επένδυσης με αυστηρά κριτήρια ο δανειολήπτης θα πρέπει να προσέξει τουλάχιστον να υπάρχει συνολικά ισοζύγιο ανάμεσα στο κόστος του εξοπλισμού και στα έσοδα που θα αποφέρει. Η αγορά ενός καταστήματος ή ενός χώρου που θα στεγάσει τις επιχειρηματικές δραστηριότητες είναι δύσκολη υπόθεση αφού σε κεντρικά σημεία πόλεων και δήμων οι επαγγελματικοί χώροι που πωλούνται είναι δυσεύρετοι. Από την άλλη όμως πρόκειται για μια άκρως συμφέρουσα ενέργεια, αφού το κόστος ενοικίασης στέγης για επιχειρήσεις είναι πολύ υψηλό, ιδιαίτερα αν πρόκειται για εμπορικά καταστήματα. Τα χρήματα που θα χρειαστεί να δώσει ένας επιχειρηματίας για τον <αέρα> της ενοικίασης, που ανέρχεται σε αρκετές χιλιάδες ευρώ, μπορεί να τα δώσει ως προκαταβολή για να αγοράσει το δικό του χώρο και να συμπληρώσει το υπόλοιπο ποσό με κάποιο στεγαστικό δάνειο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Προϊόντα με ολοκληρωμένες επιχειρηματικές προτάσεις προς τους ελεύθερους επαγγελματίες έχουν να προσφέρουν όλες οι τράπεζες, λαμβάνοντας υπόψη τους τόσο τους ρυθμούς ανάπτυξης όσο και τις απαιτήσεις μιας έντονα ανταγωνιστικής αγοράς. Πιο συγκεκριμένα :

➤ **ALPHA BANK**

Alpha Ταμειακή Διαχείριση: Χρηματοδότηση αόριστης διάρκειας από €3000 έως και το 100% των αναγκών σε κεφάλαιο κίνησης της επιχείρησης. Προβλέπει πληρωμή μόνο τόκων και αποπληρωμή του κεφαλαίου με ελεύθερες καταβολές ενώ παρέχει 10% επιστροφή τόκων. Το επιτόκιο είναι 6% (ΕΔΕ) + περιθώριο από 1%-3,25% (τελικό επιτόκιο μετά την επιστροφή τόκου από 6,30%-8,33%) και επιβαρύνεται με έξοδα 3 %ο (εφάπαξ) επί των εκάστοτε ορίων.

Alpha Ανάπτυξη: Χρηματοδοτεί μεσοπρόθεσμες ανάγκες έως €150.000. Παρέχει διάρκεια αποπληρωμής έως 6 έτη και δυνατότητα μεταφοράς 2 τριμηνιαίων δόσεων. Επιβαρύνεται με επιτόκιο 6% (ΕΔΕ) + περιθώριο 2% ή σταθερό 2ετίας 8% ή σταθερό 4ετίας 8,50% και έξοδα €350 καταβαλλόμενα εφάπαξ.

Alpha Επαγγελματικό Ακίνητο: Χρηματοδοτεί την απόκτηση επαγγελματικής στέγης και η διάρκεια της χρηματοδότησης είναι από 5 έως 20 έτη με περίοδο χάριτος έως 2 έτη. Επιβαρύνεται με επιτόκιο euribor 3μήνου + περιθώριο 1,70% έως 3,50% ή σταθερό 3ετίας 6%, 5ετίας 6,50%, 10ετίας 7,50%, 15ετίας 8% και έξοδα €150 (πλέον 3%ο έως 5%ο).

Alpha Εξοπλισμός: Η διάρκεια χρηματοδότησης έως και €15.000 φθάνει τα 5 έτη και για ποσά άνω των €15.000 φθάνει τα 10 έτη. Επιβραβεύει τη συνέπεια με 10% επιστροφή των τόκων. Αρχικό επιτόκιο εκκίνησης 4,90% για τον 1ο χρόνο και μετά δυνατότητα επιλογής ανάμεσα σε επιτόκιο 6% (ΕΔΕ) + περιθώριο από 1% - 3,25% (τελικό επιτόκιο μετά την επιστροφή τόκου από 6,30% έως 8,33%), σταθερό 3ετίας 7% (μετά την επιστροφή τόκου 6,30%) ή σταθερό 5ετίας 7,50% (μετά την επιστροφή τόκου 6,75%). Τα έξοδα ξεκινούν από €300 δάνειο €30.000 και κλιμακώνονται έως €1.500 για ποσά άνω των €150.000.

➤ **ATE BANK**

Κεφάλαιο Κίνησης με Υποσχετικές: Λειτουργεί με επιμέρους αποδόσεις κεφαλαίου στα όρια του εγκεκριμένου πιστοδοτικού ορίου και η λήξη της κάθε υποσχετικής είναι ανάλογη της χρονικής διάρκειας ανακύκλωσης των εισπράξεων του πελάτη. Το ύψος της δανειοδότησης ορίζεται με βάση το τζίρο της επιχείρησης και το επιτόκιο βάσης είναι σήμερα $6,10\% + \text{spread}$ ή επιτόκιο EKT euribor + spread.

Κεφάλαιο Κίνησης Τακτής Λήξης: Περιλαμβάνει απόδοση κεφαλαίου στα όρια του εγκεκριμένου πιστοδοτικού ορίου και πληρωμή του κεφαλαίου στη λήξη. Επιβαρύνεται με επιτόκιο $6,10\% + \text{spread}$ ή EKT ή euribor + spread.

Κεφάλαιο Κίνησης Τακτής Λήξης Ανοιχτό Επαγγελματικό: Απευθύνεται σε επιχειρήσεις που έχουν τη δυνατότητα να δανειοδοτούνται με πιστοδοτικό όριο και απαιτεί την καταβολή των τόκων που λογίζονται κάθε εξάμηνο, ενώ το επιτόκιο είναι $6,10\% + \text{spread}$ ή EKT ή euribor + $1,25\% + \text{spread}$.

Κεφάλαιο Κίνησης Μικρών Επιχειρήσεων : Απευθύνεται σε μμε επιχειρήσεις όλων των κλάδων με τζίρο έως 2,5 εκατ. ευρώ και προσφέρει δυνατότητα επιστροφής του 5% των τόκων στη λήξη κάθε περιόδου εκτοκισμού, υπό προϋποθέσεις, με ελάχιστο ύψος δανείου €30.000 και επιτόκιο $6,10\% + \text{spread}$. Σε όλα τα δάνεια κεφαλαίου κίνησης το spread κυμαίνεται από 0,75% έως 3,75% και τα εφάπαξ έξοδα έγκρισης που επιβαρύνουν το δάνειο διαμορφώνονται από €180 έως €1.200 ανάλογα με το ύψος του.

Μεσομακροπρόθεσμο Δάνειο Εξοπλισμού: Χρηματοδότηση έως το 100% της δαπάνης, με όριο €500.000 και επιβάρυνση επιτοκίου $6,10\% + \text{spread}$ ή των M/M δανείων σταθερού 6,25% ή κυμαινόμενο $6,10\% + \text{spread}$ ή euribor 1M, 3M ή 6M για ποσά άνω των €100.000 έως €500.000E, ενώ παρέχεται η δυνατότητα μείωσης κατά 10% του περιθωρίου προσαύξησης υπό προϋποθέσεις.

Μεσομακροπρόθεσμο Επαγγελματικής Στέγης: Παρέχεται εφάπαξ με την προσκόμιση συμβολαίου ή τμηματικά ανάλογα με την πορεία των εργασιών επισκευής ή ανακαίνισης και καλύπτει το 85% - 100% της δαπάνης, ενώ το επιτόκιο είναι κυμαινόμενο 5,75%.

Μεσομακροπρόθεσμο Νέο Δάνειο Επαγγελματικής Στέγης: Παρέχεται εφάπαξ ή τμηματικά, καλύπτει το 100% της δαπάνης με ελάχιστο τα €30.000 και το επιτόκιο είναι το βασικό της EKT + spread MM δανείων. Στους συνεπείς πελάτες, παρέχεται μετά την αποπληρωμή και τη 12ης δόσης, έκπτωση-bonus 10% επί του περιθωρίου προσαύξησης του

επιτοκίου. Μεσομακροπρόθεσμο Επενδυτικό: Χρηματοδοτεί σε ποσοστό από 70% -100% της δαπάνης επένδυσης παγίων με δυνατότητα περιόδου χάριτος μέχρι 2 χρόνια. Το επιτόκιο είναι σταθερό 6,25% ή κυμαινόμενο + spread ή ΕΚΤ ή euribor + 1,25% + spread. Όλα τα Μ/Μ δάνεια επιβαρύνονται με έξοδα έγκρισης από €200 έως €9.000 ανάλογα με το ύψος του δανείου + €50 ως έξοδα εξέτασης αιτήματος.

Νέα Επιχειρηματικότητα: Αφορά κάθε νέο επιχειρηματία που θέλει να δημιουργήσει νέα επιχείρηση ή την ήδη λειτουργούσα έως και 3 χρόνια. Περιλαμβάνει δυνατότητα χρηματοδότησης για κεφάλαιο κίνησης, δάνειο επαγγελματικής στέγης και δάνειο εξοπλισμού είτε ως πακέτο είτε μεμονωμένα. Το επιτόκιο είναι το ισχύον για κάθε κατηγορία δανείου με δυνατότητα μείωσης του περιθωρίου κατά 0,5 μονάδες υπό προϋποθέσεις και πολλών επιπλέον παροχών.

➤ **ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ**

Ανοικτό Επαγγελματικό Πλάνο: Χρηματοδοτεί την κάλυψη αναγκών κεφαλαίου κίνησης ή αγορά παγίων χαμηλού κόστους με ελάχιστο ποσό τα €6.000 και ανώτατο έως το 100% του κύκλου εργασιών. Η διάρκεια είναι από 1 έως 4 έτη με δυνατότητα ανανέωσης, το επιτόκιο είναι κυμαινόμενο 6,10% + περιθωρίου από 0% έως 4% και τα έξοδα είναι €200 ετησίως για όριο έως €50.000, €300 για €50.000 έως €100.000 και €500 από €100.000 και άνω.

Επιχειρηματικό Πολυδάνειο-Ανάπτυξη: Χρηματοδοτεί αγορά επαγγελματικού αυτοκινήτου, μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού, απόκτηση άυλων παγίων, ανακαίνιση / βελτίωση επαγγελματικής στέγης (διάρκεια από 1 έως 15 έτη), αγορά / ανέγερση επαγγελματικής στέγης, ενίσχυση ρευστότητας με εξασφάλιση επί ακινήτου και διάρκεια από 1 έως 25 έτη. Το επιτόκιο είναι κυμαινόμενο 6,10% ή σταθερό 3ετές 6,10%, 5ετές 6,40%, 7ετές 6,50% (όλα + περιθώριο 0% έως 4%) ή βασικό επιτόκιο ΕΚΤ + περιθώριο 1,75% - 4% για δάνεια €100.000 και άνω που έχουν εμπράγματα εξασφάλιση ή ενέχυρο μετρητών. Τα έξοδα είναι από €350 έως €1.550 ανάλογα με το ύψος της χρηματοδότησης.

Λοιπές χρηματοδοτήσεις Κεφαλαίου Κίνησης α. Κάλυψη βραχυπρόθεσμων αναγκών με χρηματοδοτήσεις 12μηνιαίας διάρκειας και όριο χρηματοδότησης που καθορίζεται ως ποσοστό του κύκλου εργασιών της επιχείρησης, επιτόκιο 6,10% + περιθώριο 0% έως 4% ή euribor + περιθώριο από 2% έως 4%, ενώ τα έξοδα ανέρχονται από €250 - €1.000 ανάλογα με το ύψος του ορίου. β. Κάλυψη μεσοπρόθεσμων αναγκών με διάρκεια δανείου έως 5 χρόνια και κυμαινόμενο επιτόκιο 6,10% + περιθώριο 0% έως 4% ή euribor + περιθώριο 2% έως 4% ή

σταθερό 3ετές 6,20% και στη συνέχεια κυμαινόμενο 6,10%. Τα έξοδα κυμαίνονται από €350 έως €1.500 ανάλογα με το ύψος του δανείου.

Μεσομακροπρόθεσμες Χρηματοδοτήσεις Παγίων: Καλύπτει ανάγκες κτιριακών εγκαταστάσεων, μηχανημάτων, υποδομών κλπ, με εγγραφή προσημείωσης. Το επιτόκιο είναι κυμαινόμενο, σήμερα 6,10%+περιθώριο 0% έως 4%. Δυνατότητα παροχής υπό προϋποθέσεις επιτοκίου euribor+ περιθωρίου 2%-4%, ενώ για δάνεια έως 8 ετών, παρέχεται δυνατότητα επιλογής σταθερού 3ετούς επιτοκίου, σήμερα 6,20% και στη συνέχεια είτε σταθερού για άλλα 3 χρόνια, είτε κυμαινόμενου. Εισπράττονται εφάπαξ έξοδα, που κυμαίνονται για μεμονωμένα δάνεια από €350-€1.500 ευρώ και για χρηματοδοτήσεις στο πλαίσιο ενιαίου επενδυτικού προγράμματος από €750-€5.500.

➤ **EFG EUROBANK**

Ανοιχτό Επαγγελματικό Λειτουργίας και Ανάπτυξης: Πιστωτικό όριο με ελεύθερη χρήση για ανάγκες κεφαλαίου κίνησης ανεξαρτήτου του τζίρου της επιχείρησης. Το επιτόκιο είναι κυμαινόμενο από 4,90% έως 7,65% και bonus επιτόκιο στον όψεως έως 2% ως επιβράβευση για την χρήση του. Ευρωπαϊκό Επαγγελματιών με προσημείωση: Χρηματοδοτεί ανάγκες κεφαλαίου κίνησης και η διάρκειά του μπορεί να φτάσει τα 15 έτη, ενώ το επιτόκιο είναι συνδεδεμένο με το επιτόκιο της ΕΚΤ + περιθώριο από 2%-4%.

Ανοιχτό Επαγγελματικό Εξοπλισμού: Χρηματοδοτεί έως 120% του τιμολογίου και προβλέπει ελεύθερη αποπληρωμή με ελάχιστη μηνιαία καταβολή τόκων για το εκάστοτε υπόλοιπο του δανείου. Το επιτόκιο είναι κυμαινόμενο από 4,50% -7,25% και η διάρκεια μπορεί να φτάσει έως 10 έτη. Αναπτυξιακό Εξοπλισμού Επαγγελματιών: Χρηματοδοτεί έως 120% του τιμολογίου, έχει διάρκεια έως 15 έτη και επιτόκιο το βασικό της ΕΚΤ + περιθώριο 2% έως 3,5% ή σταθερό επιτόκιο 4,9% για 1 έτος.

Ανοιχτό Επαγγελματικό Στέγης με ελεύθερη αποπληρωμή και ελάχιστη μηνιαία καταβολή τόκων για το εκάστοτε του υπόλοιπου δανείου με διάρκεια έως 15 έτη και επιτόκιο 4,25% έως 6,25% για αγορά και κατασκευή και 6,75% έως 7,25% για ανακαίνιση χωρίς εξασφάλιση. Ευρωπαϊκό Στέγης Επαγγελματιών με εφάπαξ ή σταδιακές εκταμιεύσεις και αποπληρωμή με μηνιαίες ή τριμηνιαίες δόσεις, διάρκεια έως 25 έτη και επιτόκιο το βασικό της ΕΚΤ + περιθώριο από 1,5% έως 3,7%. Τοκοχρεωλυτικό Επαγγελματικών Σταθερού Επιτοκίου με σταθερό 3,5% επιτόκιο για το 1ο έτος, 4,8% σταθερό 3ετίας, 5% σταθερό 5ετίας, 5,2% σταθερό 10ετίας και 5,4% σταθερό 15ετίας. Όλα τα δάνεια επαγγελματικής στέγης

χρηματοδοτούν το 120% της εμπορικής αξίας του ακινήτου, ενώ προσφέρουν και περίοδο χάριτος με καταβολή μόνο τόκων ή κεφαλαιοποίησή τους.

➤ **ΕΜΠΟΡΙΚΙ BANK**

Easy Ανοιχτό: Ανακυκλούμενη πίστωση αόριστης διάρκειας για κάλυψη αναγκών σε κεφάλαιο κίνησης σε ατομικές, ΟΕ και ΕΕ με ετήσιο κύκλο εργασιών από € 6.000-1 εκατ. Το ύψος του δανείου μπορεί να ανέλθει έως το 20% του κύκλου εργασιών της επιχείρησης με ελάχιστο όριο €3.000 έως και τα €60.000 και η αποπληρωμή γίνεται με μηνιαίες δόσεις ίσες με το 2% του εκάστοτε χρησιμοποιηθέντος κεφαλαίου, πλέον τόκων. Παρέχεται με δωρεάν ασφαλιστική κάλυψη και το επιτόκιο είναι 6,25% + spread 2%.

Easy Ρευστότητα: Δάνειο κεφαλαίου κίνησης μονιμότερου χαρακτήρα ύψους από €5.000 -€ 300.000, διάρκεια αποπληρωμής έως 10 έτη με μηνιαίες ή τριμηνιαίες τοκοχρεωλυτικές δόσεις με δυνατότητα παροχής περιόδου χάριτος μέχρι 30 μήνες για δάνεια χωρίς εξασφαλίσεις ουσίας ή 60 μήνες για δάνεια με εξασφαλίσεις ουσίας. Για δάνεια χωρίς εξασφαλίσεις ουσίας το επιτόκιο είναι σταθερό 8,75% για 3 έτη και 9% για 5 έτη. Για δάνεια με εξασφαλίσεις ουσίας το σταθερό επιτόκιο για 3 έτη είναι 6,25%, για 5 έτη 6,75%, για 7 έτη 7,10% και για 10 έτη 7,60% και το κυμαινόμενο είναι το euribor 3μήνου + περιθώριο 4%.

Easy Επιχειρηματική Στέγη: Μακροπρόθεσμη 20ετής χρηματοδότηση έως €300.000 για επιχειρήσεις με τζίρο έως €1.000.000. Το επιτόκιο για επενδύσεις σε αστικά ακίνητα είναι σταθερό 3ετές 5,75%, 5ετές 6,25%, 7ετές 6,60%, 10ετές 7,10% και 15ετές 7,20% ή κυμαινόμενο euribor 3M + spread 3,5%, ενώ για επενδύσεις σε βιομηχανικά ακίνητα όλα τα παραπάνω επιτόκια προσαυξάνονται κατά 1 μονάδα.

Easy Εξοπλισμός: Το ύψος του δανείου έχει ελάχιστο όριο €5.000 ευρώ και μέγιστο €300.000 και η διάρκεια φθάνει 10 χρόνια. Το επιτόκιο για δάνεια χωρίς εξασφαλίσεις είναι σταθερό 3ετές 8,75% και 5ετές 9%. Το επιτόκιο για δάνεια με εξασφαλίσεις ουσίας είναι κυμαινόμενο euribor 3M + spread 4,50% και το σταθερό 3ετές 6%, το 5ετές 6,25%, το 7ετές 6,50% με δυνατότητα ανανέωσης είτε με το εκάστοτε επιτόκιο euribor 3M + spread, είτε με το εκάστοτε σταθερό

➤ **ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ**

ΠΕΙΡΑΙΩΣ Επιχειρείν Fast Business: Χρηματοδότηση αόριστης διάρκειας από €15.000 έως €80.000 και μέχρι το 20% του ετήσιου κύκλου εργασιών και επιτόκιο BEX + 1% - 3% και επιβάρυνση εξέτασης αιτήματος €150 ετησίως.

ΠΕΙΡΑΙΩΣ Επιχειρείν Ανοιχτό: Χρηματοδότηση αόριστης διάρκειας με ελάχιστο τα €15.000, επιτόκιο euribor + 2% και επιβάρυνση εξέτασης αιτήματος από €200 ετησίως, κλιμακούμενα ανάλογα με το ποσό του δανείου. Τα δάνεια αόριστης διάρκειας αποπληρώνονται είτε με καταβολή μόνο μηνιαίων τόκων και το κεφάλαιο όποτε επιθυμεί ο πελάτης είτε με ελάχιστη καταβολή 5% επί του εκάστοτε υπολοίπου.

ΠΕΙΡΑΙΩΣ Επιχειρείν Κεφάλαιο Κίνησης: Χρηματοδότηση από €15.000 με συνολική διάρκεια εξόφλησης μέχρι 3 χρόνια, επιτόκιο euribor + 2%, επιβάρυνση δαπάνης εξέτασης αιτήματος από €200 κλιμακούμενα ανάλογα με το ύψος του ορίου και περίοδο χάριτος μέχρι 1 έτος.

ΠΕΙΡΑΙΩΣ Επιχειρείν Στέγης & Εξοπλισμού: Χρηματοδοτεί μέχρι το 100% του προϋπολογισμού του έργου ή των τιμολογίων ή μέχρι το 80% της αξίας του αγοραζόμενου ακινήτου. Η διάρκεια εξόφλησης φθάνει τα 7 χρόνια για αγορά εξοπλισμού και τα 15 χρόνια για αγορά, ανέγερση, αποπεράτωση επιχειρηματικής στέγης και το επιτόκιο είναι euribor + 2%. Προσφέρεται με περίοδο χάριτος 1 έτος και επιβαρύνεται με δαπάνη εξέτασης αιτήματος από €250 κλιμακούμενα ανάλογα με το όριο χρηματοδότησης

➤ **ΑΤΤΙΚΑ BANK**

Προσφέρει βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα επαγγελματικά δάνεια το ύψος των οποίων μπορεί να ανέλθει μέχρι το 100% των αναγκών της επιχείρησης. Το προνομιακό επιτόκιο βραχυπρόθεσμων χορηγήσεων διαμορφώνεται στο 7,75% και το ελάχιστο επιτόκιο στο 7,45%. Το κυμαινόμενο επιτόκιο επαγγελματικής στέγης είναι 7,20% και τα σταθερά για 1,2,3,5,10 και 15 χρόνια διαμορφώνεται αντίστοιχα στο 5,05%, 5,15%, 5,75%, 5,80%, 6,35% και 6,45% αντίστοιχα.

➤ **CITIBANK**

Παρέχει στις επιχειρήσεις όλα τα είδη δανείων και πιστώσεων σε ευρώ και συνάλλαγμα. Συγκεκριμένα στις βραχυπρόθεσμες χορηγήσεις περιλαμβάνονται τα δάνεια για κεφάλαιο κίνησης, εισαγωγών- εξαγωγών εκτέλεσης παραγγελιών, προεξόφληση απαιτήσεων, επιταγών συναλλαγματικών, προεξόφληση απαιτήσεων έναντι τ5ων πιστωτικών καρτών Citibank και Diners ,προχρηματοδότηση έναντι των μελλοντικών πωλήσεων με πιστωτικές κάρτες Citibank. Το βασικό επιτόκιο επαγγελματικής πίστης διαμορφώνεται σήμερα στο 11,36% το βασικό επιτόκιο βραχυπρόθεσμων χορηγήσεων στο 8,86% και προνομιακό στο 7,86%.

➤ **ASPIS BANK**

Χορηγεί δάνεια για κεφάλαια κίνησης επιχειρήσεων με κυμαινόμενο επιτόκιο 8,3% ενώ αν υπάρχουν εμπράγματα εξασφαλίσεις είναι χαμηλότερο. Τα δάνεια επαγγελματικού εξοπλισμού έχουν επιτόκιο 7,75% με περιθώριο μέχρι 5 μονάδες. Τα δάνεια επαγγελματικής στέγης έχουν σταθερό επιτόκιο ανάλογα με τη διάρκεια από 3,60 % για ένα χρόνο μέχρι 5% για 5 χρόνια. Με τη λήξη σταθερής περιόδου το επιτόκιο μετατρέπεται σε κυμαινόμενο με βάση το επιτόκιο EKT πλέον περιθωρίου από 1,2 έως 2,5 μονάδες. Στα δάνεια μεταφοράς υπολοίπου το επιτόκιο είναι κυμαινόμενο βάσει EKT + περιθώριο 1,5 μονάδες.

➤ **GENIKI BANK**

Χορηγεί μέσω του προγράμματος **Geniki επιχειρείν** δάνεια για εξοπλισμό και επαγγελματική στέγη με προνομιακό επιτόκιο, το οποίο έχει προκαθορισμένο όριο διακύμανσης (+/- 2 μονάδες), που σημαίνει ότι το επιτόκιο δεν θα ανέβει πάνω από 2 μονάδες ακόμη και αν το επιτόκιο βάσης αυξηθεί περισσότερο. Το ίδιο ισχύει αντίστροφα. Το σταθερό επιτόκιο επαγγελματικής στέγης διαμορφώνεται από 7,30% (σταθερά για 7 χρόνια) έως 7,90% (σταθερό 15ετίας). Το βασικό επιτόκιο για κεφάλαια κίνησης στα 7,75% (στο 6,75%στο δάνειο **Geniki Ανοιχτός λογαριασμός**) και πάγιων τα σταθερά διαμορφώνονται από 5,60% (για 1 και 3 χρόνια) μέχρι 6,5%το σταθερό 20ετίας.

➤ **MARFIN EGNATIA BANK**

Προσφέρει δάνεια για κεφάλαια κίνησης πάγιων εγκαταστάσεων, επαγγελματικής στέγης. Το επιτόκιο καθορίζεται ανάλογα με τον πελάτη (φερεγγυότητα, ευρωστία επιχείρησης κ.α.) Το κυμαινόμενο επιτόκιο επαγγελματικής στέγης βασίζεται στο επιτόκιο EKT πλέον περιθωρίου από 1,6 μέχρι 2,4 μονάδες (ανάλογα με το ύψος δανειοδότησης) και το σταθερό για 2 χρόνια

διαμορφώνεται σήμερα στο 4,60%. Το επιτόκιο για κεφάλαιο κίνησης (με εμπράγματα εξασφαλίσεις) στο 7,25% σταθερό για 5 χρόνια.

➤ **MILLENNIUM BANK**

Έχει λανσάρει την σειρά **Mbusiness** για την κάλυψη των αναγκών των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Τα προϊόντα περιλαμβάνουν ανοιχτό δάνειο, εξοπλισμού, επαγγελματικής στέγης.

➤ **HSBC BANK**

Με το προϊόν **My Business** απευθύνεται στους επαγγελματίες και προσφέρει δάνειο εξοπλισμού ή επαγγελματικής στέγης με επιτόκιο που βασίζεται στο euribor 1 μήνα (4,4% σήμερα) πλέον περιθωρίου 3,7 μονάδες. Η διάρκεια κυμαίνεται από 6 μήνες μέχρι 7 χρόνια και το μέγιστο ποσό δανειοδότησης φτάνει τις 50.000 ευρώ.

➤ **FB BANK**

Έχει λανσάρει σειρά προϊόντων που καλύπτουν τις ανάγκες των επιχειρήσεων για κεφάλαια κίνησης, αγορά και κατασκευή επαγγελματικής στέγης. Το βασικό επιτόκιο επιχειρηματικής πίστης διαμορφώνεται σήμερα στο 8,10%. Το επιτόκιο για αγορά ή κατασκευή επαγγελματικής στέγης βασίζεται στο euribor τριών ή έξι μηνών πλέον περιθωρίου που ξεκινά από τις 2 μονάδες.

➤ **PROBANK**

Έχει βασικό επιτόκιο επιχειρηματικής πίστης στο 8,45% και για αγορά/ ανέγερση επαγγελματικής στέγης και πάγιων στο 8,05%, το σταθερό για ένα στο 8,35% και για τρία χρόνια στο 7,40%.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Οι Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις αποτελούν τη πλειοψηφία των επιχειρήσεων τόσο στον ελλαδικό χώρο όσο και στην Ευρώπη από την άποψη αριθμού και καινοτομίας. Συγκεκριμένα, στη χώρα μας, λόγω του μεγάλου αριθμού τους και της σημαντικής απασχόλησης εργατικού δυναμικού, οι Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις χαρακτηρίζονται ως ένας από τους σημαντικότερους παράγοντες οικονομικής ανάπτυξης.

Παλαιότερα δεν ήταν τόσο διαδεδομένο να απευθύνεται μία επιχείρηση στην Τράπεζα για την κάλυψη των χρηματοδοτικών της αναγκών. Υπήρχε αμοιβαία δυσπιστία, καχυποψία και υψηλά επιτόκια. Τα τελευταία χρόνια όλο και περισσότερες επιχειρήσεις συνεργάζονται με τις Τράπεζες. Έχουν καταρριφθεί τα ταμπού, οι προτακαλήψεις και έχουν μειωθεί τα επιτόκια.

Ο τραπεζικός δανεισμός είναι η πιο διαδεδομένη λύση εξωτερικού δανεισμού για μια επιχείρηση. Οι εμπορικές τράπεζες αποτελούν τα σημαντικότερα χρηματοδοτικά ιδρύματα καθώς κυριαρχούν στο χρηματοδοτικό σύστημα κάθε χώρας.

Κάθε Τραπεζικός Όμιλος στην χώρα μας διαθέτει πληθώρα προϊόντων. Οι Χορηγήσεις-Χρηματοδοτήσεις όμως, είναι εκείνο το τραπεζικό προϊόν στο οποίο στηρίζεται το μεγαλύτερο ποσοστό κερδών μιας τράπεζας. Αυτός είναι άλλωστε και ο λόγος ο οποίος όλες οι Τράπεζες προσπαθούν να προωθήσουν το συγκεκριμένο προϊόν. Στην εργασία παρουσιάζονται τα σημαντικότερα επιχειρηματικά προϊόντα των Τραπεζών που λειτουργούν σήμερα στην χώρα μας

Γενικά μπορούμε να πούμε ότι οι τράπεζες προσφέρουν ποικιλία και ευελιξία χρηματοδοτικών προϊόντων και υπηρεσίες με υψηλό επίπεδο. Η καλή εξυπηρέτηση, τα επιτόκια, η έγκαιρη πληροφόρηση είναι τα στοιχεία που αναζητά ο πελάτης από μία Τράπεζα και είναι αυτά που καθιστούν μία Τράπεζα ανταγωνιστική.

Υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης των παρεχόμενων υπηρεσιών εκ μέρους των τραπεζών. Ο έντονος ανταγωνισμός που πλέον ασκείται σε διατραπεζικό επίπεδο λειτουργεί ως όφελος της ανταγωνιστικότητάς τους και εκφράζεται σε μεγαλύτερη και καλύτερη παροχή υπηρεσιών και τραπεζικών προϊόντων. Τα περιθώρια βελτίωσης τους είναι αρκετά μεγάλα και είναι στο χέρι των Τραπεζών να βελτιώσουν το πιστοληπτικό τοπίο, να γίνουν οι αρωγοί της ανάπτυξης της Ελληνικής Μικρομεσαίας Επιχείρησης και όλοι μαζί να

βοηθήσουν στην αύξηση του παραγόμενου εθνικού προϊόντος και άρα στη βελτίωση της Εθνικής Οικονομίας

Στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ** που ακολουθεί εμφανίζονται τα κυριότερα προϊόντα του τμήματος των χορηγήσεων της **ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ** καθώς και όλα τα δικαιολογητικά και τις αιτήσεις που συμπληρώνει ο ενδιαφερόμενος πελάτης για την ολοκλήρωση του αιτήματος δανείου.

Αναλυτικότερα αφού συμπληρωθεί το αίτημα και κατατεθούν και τα δικαιολογητικά ο πελάτης και το εκάστοτε κατάστημα υπογράφουν ότι δέχονται και οι 2 την συνεργασία και το αίτημα μεταφέρεται στο πιστοδοτικό κέντρο Β2 στο οποίο μελετάται το αίτημα και εκεί αποφασίζεται από τους υπάλληλους του πιστοδοτικού κέντρου αν ο εκάστοτε πελάτης τηρεί τα κριτήρια και αποφασίζεται το τελικό πόσο χορήγησης που θα χορηγηθεί στον πελάτη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΜΕΣΟΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟ ΔΑΝΕΙΟ ΠΑΓΙΩΝ**Βασικά χαρακτηριστικά προϊόντος:**

- κάλυψη αναγκών για επισκευή / συντήρηση κτιριακών εγκαταστάσεων, αγορά εξοπλισμού γραφείου ή εργαστηρίου κτλ.,
- αποπληρωμή δανείου με χρεολυτικές ή τοκοχρεολυτικές δόσεις (μηνιαίες έως τριμηνιαίες) και περίοδο χάριτος μέχρι 12 μήνες,
- δυνατότητα πρόωρης εξόφλησης χωρίς επιβάρυνση,
- για δάνεια μέχρι € 30.000, δεν είναι υποχρεωτική η προσκόμιση αντίστοιχων δικαιολογητικών.

Ποσό:

Από €10.000 μέχρι και το 100% των αναγκών χρηματοδότησης της επιχείρησης, ανάλογα με τα οικονομικά της στοιχεία.

Διάρκεια:

μέχρι 8 χρόνια

Επιτόκιο:

- το βασικό κυμαινόμενο επιτόκιο παγίων της Δ/σης Πιστοδοτήσεων Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (σήμερα 7,60%), πλέον περιθωρίου 0-4% και εισφοράς του Ν.128/75 ή,
- σταθερό επιτόκιο παγίων της Δ/σης Πιστοδοτήσεων Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων της Τράπεζας για 3 χρόνια (σήμερα 6,75%), πλέον περιθωρίου 0-4% και εισφοράς του Ν.128/75.

Εφάπαξ έξοδα επεξεργασίας και αξιολόγησης:

- για δάνεια ύψους μέχρι € 30.000:	€ 300
- για δάνεια ύψους από € 30.001 έως και € 50.000:	€ 500
- για δάνεια ύψους από € 50.001 έως και € 100.000:	€ 600
- για δάνεια ύψους από € 100.001 έως και € 500.000:	€ 1.000
- για δάνεια ύψους από € 500.000 και άνω:	€ 1.500

Τα παραπάνω έξοδα εισπράττονται κατά την υλοποίηση της χορηγητικής απόφασης και κατά το ήμισυ (50%) στις περιπτώσεις δανείων διάρκειας έως ενός έτους.

Απαιτούμενα δικαιολογητικά:

- Αίτηση
- Νομιμοποιητικά έγγραφα της επιχείρησης
- **Για βιβλία Β' κατηγορίας:** εκκαθαριστικό, Ε1, Ε3, Ε9, περιοδικές δηλώσεις Φ.Π.Α. προηγούμενου και τρέχοντος έτους (όπου προβλέπεται)
- **Για βιβλία Γ' κατηγορίας:** πέρα από τα παραπάνω δικαιολογητικά και ισολογισμοί 3 τελευταίων ετών, πρόσφατο ισοζύγιο και ισοζύγιο του αντίστοιχου περυσινού μήνα.

Δυνητική πελατεία:

Επαγγελματίες και επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών μέχρι € 2,5 εκατ.

Περισσότερες πληροφορίες για το Μεσομακροπρόθεσμο Δάνειο Παγίων:

Υ.Ε. 81 και 82/23.4.2002, Υ.Ε. 245/14.11.2002, Υ.Ε. 85/15.4.2005, Υ.Ε. 18/27.1.2006, Υ.Ε. 273/22.11.2005, Υ.Ε. 62/16.3.2006

Επιστροφή

ΜΕΣΟΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟ ΔΑΝΕΙΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΙΝΗΣΗΣ**Βασικά χαρακτηριστικά προϊόντος:**

- κάλυψη αναγκών κεφαλαίου κίνησης μονιμότερου χαρακτήρα,
- αποπληρωμή δανείου με χρεολυτικές ή τοκοχρεολυτικές δόσεις (μηνιαίες έως τριμηνιαίες) και περίοδο χάριτος μέχρι 6 μήνες,
- δυνατότητα πρόωρης εξόφλησης χωρίς επιβάρυνση,
- για δάνεια μέχρι € 30.000, δεν είναι υποχρεωτική η προσκόμιση αντίστοιχων δικαιολογητικών.

Ποσό:

Από €10.000 μέχρι και το 100% των αναγκών χρηματοδότησης της επιχείρησης, ανάλογα με τα οικονομικά της στοιχεία.

Διάρκεια:

μέχρι 5 χρόνια

Επιτόκιο:

- το βασικό κυμαινόμενο επιτόκιο κεφαλαίου κίνησης της Δ/σης Πιστοδοτήσεων Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (σήμερα 7,60%), πλέον περιθωρίου 0 - 4% και εισφοράς του Ν.128/75 ή,
- σταθερό επιτόκιο κεφαλαίου κίνησης της Δ/σης Πιστοδοτήσεων Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων της Τράπεζας για 3 χρόνια (σήμερα 6,75%), πλέον περιθωρίου 0-4% και εισφοράς του Ν.128/75.

Δαπάνη προέγκρισης Δανείου € 50:

Εισπράττεται με την υποβολή του αιτήματος ανεξαρτήτως ύψος δανείου και αιτούμενης διάρκειας.

Εφάπαξ έξοδα επεξεργασίας και αξιολόγησης:

- για δάνεια ύψους μέχρι € 30.000:	€ 300
- για δάνεια ύψους από € 30.001 έως και € 50.000:	€ 500
- για δάνεια ύψους από € 50.001 έως και € 100.000:	€ 600
- για δάνεια ύψους από € 100.001 έως και € 500.000:	€ 1.000
για δάνεια από € 500.001 και άνω:	€ 1.500

Τα παραπάνω έξοδα εισπράττονται κατά την υλοποίηση της χορηγητικής απόφασης και κατά το ήμισυ (50%) στις περιπτώσεις δανείων διάρκειας έως ενός έτους.

Απαιτούμενα δικαιολογητικά:

- Αίτηση
- Νομιμοποιητικά έγγραφα της επιχείρησης
- **Για βιβλία Β' κατηγορίας:** εκκαθαριστικό, Ε1, Ε3, Ε9, περιοδικές δηλώσεις ΦΠΑ προηγούμενου και τρέχοντος έτους (όπου προβλέπεται)
- **Για βιβλία Γ' κατηγορίας:** πέρα από τα παραπάνω δικαιολογητικά και ισολογισμοί 3 τελευταίων ετών, πρόσφατο ισοζύγιο και ισοζύγιο του αντίστοιχου περυσινού μήνα.

Δυνητική πελατεία:

Επαγγελματίες και επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών μέχρι € 2,5 εκατ.

Περισσότερες πληροφορίες για το Μεσομακροπρόθεσμο Δάνειο Κεφαλαίου Κίνησης:

Υ.Ε. 81 και 82/23.4.2002, Υ.Ε. 245/14.11.2002, Υ.Ε. 85/15.4.2005, Υ.Ε. 18/27.1.2006, Υ.Ε. 273/22.11.2005, Υ.Ε. 62/16.3.2006

Επιστροφή

I.	ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ – ΟΡΟΙ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΟΛΥΔΑΝΕΙΟ	σελ. 1
----	--	--------

A. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Επαγγελματίες και Επιχειρήσεις κάθε μορφής, με κύκλο εργασιών μέχρι € 2.500.000

B. ΣΚΟΠΟΣ ΔΑΝΕΙΟΥ

1. Αγορά επαγγελματικού αυτοκινήτου
2. Αγορά μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού
3. Αγορά άυλων παγίων (π.χ. άδεια αυτοκινήτου Δ.Χ.)
4. Βελτίωση ιδιοχρησιμοποιούμενης επαγγελματικής στέγης
5. Αγορά / ανέγερση επαγγελματικής στέγης, που προορίζεται για ιδιόχρηση (χρηματοδοτείται και η αγορά του οικοπέδου)
6. Ενίσχυση ρευστότητας με εξασφάλιση επί ακινήτου.
Μέσω του εν λόγω σκοπού είναι δυνατή και η χρηματοδότηση της τυχόν διαφοράς μεταξύ της αγοραίας αξίας και της αντικειμενικής αξίας αγοραζόμενου οικοπέδου / έτοιμης επαγγελματικής στέγης.

Γ. ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Σκοπός δανείου 1 - 4

Από 1 έως 15 έτη.

Σκοπός δανείου 5 - 6

Από 1 έως 25 έτη. Εφόσον το δάνειο σκοπού 6 χορηγείται για αναδιάρθρωση των υποχρεώσεων της επιχείρησης, η διάρκειά του δε θα υπερβαίνει τα 7 έτη.

Παρέχεται δυνατότητα περιόδου χάριτος, μέχρι 18 μήνες, σε συνάρτηση πάντα με το σκοπό και το ύψος του δανείου, καθώς και τις παρεχόμενες εξασφαλίσεις.

Δ. ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ

Σκοπός δανείου 1 - 4

Οι συνήθεις τραπεζικές εξασφαλίσεις (προσωπικές εγγυήσεις, εμπράγματα εξασφαλίσεις, κτλ).

Σκοπός δανείου 5

Εγγραφή προσημείωσης στην υπό αγορά/ανέγερση επαγγελματική στέγη ή τρίτο ακίνητο, που θα παρέχει διασφάλιση (αγοραία αξία μείον τα τυχόν προϋφιστάμενα βάρη) σε ποσοστό τουλάχιστον 120% του δανείου.

Σκοπός δανείου 6

Εγγραφή προσημείωσης σε ακίνητο, που θα παρέχει διασφάλιση (αγοραία αξία μείον τα τυχόν προϋφιστάμενα βάρη) σε ποσοστό τουλάχιστον 120% του δανείου.

Σημείωση: Η διασφαλιστική αξία των βαρών, για τον υπολογισμό του καλυμμένου με θετικές εξασφαλίσεις τμήματος των κινδύνων, ακολουθεί το γενικό πλαίσιο του Κανονισμού Πιστοδοτήσεων της Τράπεζας (80% ή 60% επί της αξίας άμεσης διάθεσης μείον τα τυχόν προϋφιστάμενα βάρη).

I.	ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ – ΟΡΟΙ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΟΛΥΔΑΝΕΙΟ	σελ. 2
----	--	---------------

Ε. ΕΓΓΡΑΦΗ ΠΡΟΣΗΜΕΙΩΣΗΣ

Αρμοδιότητα εγγραφής

A. Στις περιοχές Αττικής – Θεσσαλονίκης – Πάτρας

- Συνεργαζόμενοι δικηγόροι, εφόσον η συνολική χρηματοδότηση του πελάτη, με δάνεια των μορφών αυτών, δεν υπερβαίνει το ποσό των € 600.000.
- Οι δικηγόροι της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών στις υπόλοιπες περιπτώσεις.

B. Στις λοιπές περιοχές

- Οι Νομικοί Σύμβουλοι των Καταστημάτων.

Έλεγχος τίτλων ιδιοκτησίας

Από τον αρμόδιο δικηγόρο για την εγγραφή βάρους θα ελέγχεται:

- Ο τελευταίος τίτλος, εφόσον εγγράφεται προσημείωση σε κατάσταση ή διαμέρισμα πολυκατοικίας με σύσταση οριζόντιας ή κάθετης ιδιοκτησίας (ανεξαρτήτως ποσού δανείου), καθώς και στις περιπτώσεις «λοιπών» εντός σχεδίου ακινήτων, εφόσον όμως το ποσό της χρηματοδότησης είναι μέχρι € 150.000.
- Τίτλοι τελευταίας δεκαετίας, στις περιπτώσεις «λοιπών» εντός σχεδίου ακινήτων, εφόσον το ποσό χρηματοδότησης είναι μεγαλύτερο των € 150.000 και μέχρι € 300.000.
- Τίτλοι τελευταίας εικοσαετίας για όλες τις άλλες περιπτώσεις.

Ποσό εγγραφής

Το 120% του ποσού του δανείου για τους σκοπούς 5 και 6. Στις λοιπές περιπτώσεις το ποσό εγγραφής θα καθορίζεται στις αντίστοιχες εγκριτικές αποφάσεις των Κέντρων Πιστοδοτήσεων Β'.

ΣΤ. ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

Η εκτίμηση της αξίας των ακινήτων που προσημειώνονται, του εύλογου κόστους και της προόδου/αποπεράτωσης των εργασιών ανέγερσης επαγγελματικής στέγης θα διενεργείται από:

- συνεργαζόμενους μηχανικούς για δάνεια ποσού μέχρι € 600.000.
- μηχανικούς της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών για δάνεια ποσού μεγαλύτερου των € 600.000.

Σημείωση: Στις σχετικές αιτήσεις τους τα Καταστήματα θα ζητούν αρμοδίως εκτίμηση τόσο της “αγοραίας”, όσο και της αξίας “άμεσης διάθεσης” των ακινήτων.

I.	ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ – ΟΡΟΙ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΟΛΥΔΑΝΕΙΟ	σελ. 3
----	--	--------

Z. ΟΡΟΙ ΔΑΝΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

1. Ποσοστό χρηματοδότησης

Σκοπός δανείου 1 - 2

Μέχρι το 100% της καθαρής αξίας (εκτός δηλαδή του ΦΠΑ) του/των τιμολογίου/ων αγοράς.

Σκοπός δανείου 3

Μέχρι το 100% της καθαρής αξίας (εκτός δηλαδή του ΦΠΑ) του τιμολογίου αγοράς ή της τρέχουσας αγοραίας αξίας του αγοραζόμενου άυλου παγίου.

Σκοπός δανείου 4

Μέχρι το 100% του προϋπολογισμού δαπανών των εργασιών βελτίωσης/ανακαίνισης.

Σκοπός δανείου 5

Μέχρι το 90% της εκτιμηθείσας αγοραίας αξίας (αγορά οικοπέδου/επαγγελματικής στέγης) ή του εύλογου κόστους ανέγερσης/αποπεράτωσης επαγγελματικής στέγης. Σε περίπτωση αγοράς έτοιμης επαγγελματικής στέγης το ποσό του δανείου δε θα υπερβαίνει το πιστούμενο τμήμα του συμβολαίου. Το ίδιο ισχύει και για το τμήμα του δανείου που τυχόν χορηγείται για την αγορά του οικοπέδου.

Σκοπός δανείου 6

Μέχρι το 90% της εκτιμηθείσας αγοραίας αξίας του ακινήτου στο οποίο θα εγγραφεί η προσημείωση.

Σημείωση: Αιτήματα για μεγαλύτερο ποσοστό χρηματοδότησης των υπό 5 και 6 σκοπών, που υποβάλλονται κατ' εξαίρεση από απόλυτα επιθυμητούς πελάτες, διαβιβάζονται στο αρμόδιο Κέντρο Πιστοδοτήσεων Β' και αντιμετωπίζονται κατά περίπτωση.

2. Ανώτατο ύψος δανείου

- Χωρίς όριο για τα Καταστήματα «Full Banking».
- Μέχρι € 600.000 ανά πελάτη για τα Καταστήματα «Retail Banking».

3. Επιτόκιο

Το επιτόκιο ορίζεται ως:

- Κυμαινόμενο επιτόκιο για τη συνολική διάρκεια του δανείου με δυνατότητα επιλογής ως εξής:
 - Βασικό κυμαινόμενο παγίων της Διεύθυνσης Πιστοδοτήσεων Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (σήμερα 6,10%),
 - Βασικό Επιτόκιο για Πράξεις Κύριας Αναχρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (Ε.Κ.Τ.), μόνο για δάνεια ποσού € 100.000 και άνω, εξασφαλισμένα εμπραγμάτως ή με ενέχυρο μετρητών και λοιπών εξομοιούμενων με μετρητά στοιχεία.

Η δυνατότητα αυτή δεν παρέχεται για χρηματοδοτήσεις του υπό 6 σκοπού, εκτός εάν χορηγούνται ως συμπληρωματικά δανείων του υπό 5 σκοπού (κάλυψη της διαφοράς μεταξύ της αγοραίας και της αντικειμενικής αξίας του προς ανορά οικοπέδου / έτοιμης επαγγελματικής στέγης).

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ – ΟΡΟΙ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΟΛΥΔΑΝΕΙΟ	σελ. 4
--	---------------

ΟΡΟΙ ΔΑΝΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ (συνέχεια)

- Μικτό επιτόκιο, ήτοι σταθερό επιτόκιο για τα πρώτα 3, 5 ή 7 έτη της διάρκειας του δανείου (τα ισχύοντα σήμερα επιτόκια για το προϊόν "Εθνοαναπτυξιακό") και μετά τη λήξη της σταθερής περιόδου, επιτόκιο κυμαινόμενο. Συγκεκριμένα, παρέχονται οι εξής εναλλακτικές δυνατότητες:
 - σταθερό επιτόκιο για τα πρώτα 3 έτη της διάρκειας του δανείου (σήμερα ~~6,20%~~) και στη συνέχεια (από το 4^ο έτος και μετά) το βασικό κυμαινόμενο παγίων της Διεύθυνσης Πιστοδοτήσεων Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (σήμερα 6,10%),
 - σταθερό επιτόκιο για τα πρώτα 5 έτη της διάρκειας του δανείου (σήμερα 6,40%) και στη συνέχεια (από το 6^ο έτος και μετά) το βασικό κυμαινόμενο παγίων της Διεύθυνσης Πιστοδοτήσεων Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (σήμερα 6,10%),
 - σταθερό επιτόκιο για τα πρώτα 7 έτη της διάρκειας του δανείου (σήμερα 6,50%) και στη συνέχεια (από το 8^ο έτος και μετά) το βασικό κυμαινόμενο παγίων της Διεύθυνσης Πιστοδοτήσεων Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (σήμερα 6,10%).

Περιθώριο Επιτοκίου

Το περιθώριο επιτοκίου ορίζεται:

- από ~~0%~~^{1,5} έως 4% επί των βασικών επιτοκίων για πιστοδοτήσεις Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων,
- από ~~2%~~^{1,5} έως 4% επί του επιτοκίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Σημείωση: Αιτήματα για ευνοϊκότερο περιθώριο επιτοκίου, που υποβάλλονται κατ' εξαίρεση από απόλυτα επιθυμητούς πελάτες, διαβιβάζονται στο αρμόδιο Κέντρο Πιστοδοτήσεων Β' και αντιμετωπίζονται κατά περίπτωση.

Εισφορά Ν.128/75

Το εκάστοτε ισχύον ποσοστό (σήμερα 0,60%) και εφαρμογή μειωμένου συντελεστή (σήμερα 0,12%, για αγροτικές, κτηνοτροφικές και λοιπές εκμεταλλεύσεις) ή πλήρης απαλλογή, όπου αυτή προβλέπεται (συνολικά Ν.Ε. 11/90, 1/99, 1/2004)

I.	ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ – ΟΡΟΙ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΟΛΥΔΑΝΕΙΟ	σελ. 5
----	--	--------

Η. ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ

1. Απόσβεση με μηνιαίες, τριμηνιαίες ή εξαμηνιαίες τοκοχρεολυτικές δόσεις.
2. Δυνατότητα πρόωρης μείωσης κεφαλαίου ή πρόωρης ολικής εξόφλησης με την καταβολή αποζημίωσης 1,5% επί του πρόωρα εξοφλούμενου κεφαλαίου και μόνο εφόσον πρόκειται για την περίοδο σταθερού επιτοκίου. Δάνεια με κυμαινόμενο επιτόκιο απαλλάσσονται της καταβολής της σχετικής αποζημίωσης.
3. Αυτοματοποιημένη έκδοση και αποστολή ειδοποιητηρίων με στόχο την ενημέρωση του πελάτη ως προς την:
 - επόμενη δόση του δανείου,
 - τυχόν αλλαγή του κυμαινόμενου επιτοκίου.
 Για τα δάνεια μηνιαίας ή τριμηνιαίας εξυπηρέτησης η έκδοση και η αποστολή του ειδοποιητηρίου επόμενης δόσης θα διενεργούνται ανά τρίμηνο ενώ για τα δάνεια εξαμηνιαίας εξυπηρέτησης ανά εξάμηνο.
4. Αυτοματοποιημένη έκδοση και αποστολή ενημερωτικών επιστολών ληξιπροθέσμων οφειλών προς:
 - τους δανειολήπτες,
 - τους εγγυητές του δανείου.

Θ. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΔΑΠΑΝΩΝ

Σκοπός δανείου 1 - 4

Τα κατά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά δαπανών (τιμολόγια, συμφωνητικό για το τίμημα πώλησης μεταχειρισμένου επαγγελματικού αυτοκινήτου, αντίγραφο άδειας κυκλοφορίας επαγγελματικού αυτοκινήτου, κτλ).

Απαλλαγή από την υποχρέωση προσκόμισης δικαιολογητικών δαπανών για δάνεια των υπό 2 – 4 σκοπών, ποσού μέχρι € 50.000.

Σκοπός δανείου 5

Τα προβλεπόμενα για δάνεια της εν λόγω μορφής (συμβόλαιο αγοράς οικοπέδου/κτιρίου, άδεια οικοδομής, κτλ) σύμφωνα με τα ισχύοντα για τα δάνεια Κτηματικής Πίστης.

Αναλυτικά, τα βασικά δικαιολογητικά που απαιτούνται ανά σκοπό περιλαμβάνονται στο συνημμένο Παράρτημα II. «ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΟΛΥΔΑΝΕΙΟ».

9

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι
ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

Όνομασία προϊόντος	«ΑΜΕΣΩΣ»
Μορφή Λογαριασμού	Καταθετικός (όψεως) με δυνατότητα υπεραναλήψεων. Κινείται από όλα τα Καταστήματα, τα ΑΤΜς και μέσω Internet Banking. Επίσης με χρήση επιταγών που χορηγούνται ανέξοδα.
Δυνητική πελατεία	Επαγγελματίες και Ατομικές Επιχειρήσεις, με βιβλία Α΄ ή Β΄ κατηγορίας και διετή τουλάχιστον δραστηριοποίηση/λειτουργία (2 <u>δωδεκάμηνες</u> κλεισμένες χρήσεις), <u>που συνεχίζεται.</u>
Ηλικία δανειολήπτη	25 - 65 ετών (κατά την ημερομηνία υποβολής αίτησης αρχικής χορήγησης του προϊόντος)
Απαιτούμενα δικαιολογητικά	<ul style="list-style-type: none"> • Έντυπα Ε1 και Ε3 των 2 τελευταίων ετών • Πρόσφατο εκκαθαριστικό σημείωμα φόρου εισοδήματος Φ.Π. και • Έντυπο Ε9 έτους 2005, με τις τυχόν μεταγενέστερες τροποποιήσεις <p>Η αίτηση και τα δικαιολογητικά αποστέλλονται στο Κ.Π.Β΄ μέσω fax. Με τον ίδιο τρόπο διακινούνται και οι αντίστοιχες αποφάσεις</p> <p><u>Σημείωση:</u> Αυτονόητο ότι λαμβάνονται και τηρούνται κατά τα προβλεπόμενα από το Κατάστημα φωτοτυπία Δελτίου Αστυνομικής Ταυτότητας και Βεβαίωση Έναρξης Εργασιών / Επιτηδεύματος. <u>Επίσης, πριν την εκταμίευση λαμβάνεται βεβαίωση ασφαλιστικής ενημερότητας, η οποία ανανεώνεται στη λήξη της.</u></p>
Όριο πίστωσης	€ 10.000 μέχρι € 50.000
Ποσοστό χρηματοδότησης	<p>α) Για ελεύθερους επαγγελματίες: Το 50%, 70% ή 90% των ακαθάριστων εσόδων τους (ανάλογα με το αν ανήκουν σε κλάδο υψηλού, μέσου ή χαμηλού κινδύνου).</p> <p>β) Για ατομικές επιχειρήσεις : Το 30%, 50% ή 70% του κύκλου εργασιών τους (ανάλογα με το αν ανήκουν σε κλάδο υψηλού, μέσου ή χαμηλού κινδύνου).</p> <p><u>Σημείωση:</u> Για τον προσδιορισμό του εγκρινόμενου ορίου της πίστωσης συνεκτιμώνται, όπως είναι ευνόητο, και άλλες παράμετροι (δανειακές υποχρεώσεις, ετήσιες δόσεις αποπληρωμής τους κ.α.).</p>
Ισχύς ορίου	Τριετής, με δυνατότητα τριετούς κάθε φορά ανανέωσης (με διαδικασία ανάλογη εκείνης της αρχικής έγκρισης). Επίσης διενεργείται ετήσια επικαιροποίηση.

ΚΑΙΜΑΚΕΣ ΕΠΙΤΟΚΙΟΝ

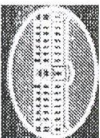
ΤΜΗΜΑ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΧΡΕΣΤΙΚΟΥ ΥΠΟΔΟΜΙΟΥ ΣΕ €

κωδικός	Περιγραφή	ΤΜΗΜΑ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΧΡΕΣΤΙΚΟΥ ΥΠΟΔΟΜΙΟΥ ΣΕ €			
		< 20.000	20.000,01 - 30.000	30.000,01 - 40.000	40.000,01 και άνω
<u>1396</u>	ΑΜΕΣΩΣ Βασική με εισφορά (default)	10,70%	9,70%	8,70%	7,70%
		6,10+4,00+0,60	6,10+3,00+0,60	6,10+2,00+0,60	6,10+1,0+0,60
1397	ΑΜΕΣΩΣ Βασική με μειωμένη εισφορά	10,22%	9,22%	8,22%	7,22%
		6,10+4,00+0,12	6,10+3,00+0,12	6,10+2,00+0,12	6,10+1,00+0,12
1398	ΑΜΕΣΩΣ Βασική χωρίς εισφορά	10,10%	9,10%	8,10%	7,10%
		6,10+4,00	6,10+3,00	6,10+2,00	6,10+1,00
<u>1399</u>	ΑΜΕΣΩΣ Μέσου κινδύνου με εισφορά	9,70%	8,70%	7,70%	6,70%
		6,10+3,00+0,60	6,10+2,00+0,60	6,10+1,00+0,60	6,10+0,00+0,60
1400	ΑΜΕΣΩΣ Μέσου κινδύνου με μειωμένη εισφορά	9,22%	8,22%	7,22%	6,22%
		6,10+3,00+0,12	6,10+2,00+0,12	6,10+1,00+0,12	6,10+0,00+0,12
1401	ΑΜΕΣΩΣ Μέσου κινδύνου χωρίς εισφορά	9,10%	8,10%	7,10%	6,10%
		6,10+3,00	6,10+2,00	6,10+1,00	6,10+0,00
<u>1402</u>	ΑΜΕΣΩΣ Χαμηλού κινδύνου με εισφορά	8,70%	7,70%	6,70%	5,70%
		6,10+2,00+0,60	6,10+1,00+0,60	6,10+0,00+0,60	6,10-1,00+0,60
1403	ΑΜΕΣΩΣ Χαμηλού κινδύνου με μειωμένη εισφορά	8,22%	7,22%	6,22%	5,22%
		6,10+2,00+0,12	6,10+1,00+0,12	6,10+0,00+0,12	6,10-1,00+0,12
1404	ΑΜΕΣΩΣ Χαμηλού κινδύνου χωρίς εισφορά	8,10%	7,10%	6,10%	5,10%
		6,10+2,00	6,10+1,00	6,10+0,00	6,10-1,00

σε όλες τις κλίμακες ημεθωτικό επιτόκιο επί πιστωτικού υπολοίπου

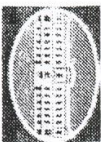
ΚΑΙΜΑΚΕΣ ΕΠΙΤΟΚΙΟΝ		ΤΜΗΜΑ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΧΡΕΣΤΙΚΟΥ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ ΣΕ €			
Κωδικός	Περιγραφή	< 20.000	20.000,01 - 30.000	30.000,01 - 40.000	40.000,01 και άνω
<u>1396</u>	ΑΜΕΣΩΣ Βασική με εισφορά (default)	10,70%	9,70%	8,70%	7,70%
		6,10+4,00+0,60	6,10+3,00+0,60	6,10+2,00+0,60	6,10+1,0+0,60
1397	ΑΜΕΣΩΣ Βασική με μειωμένη εισφορά	10,22%	9,22%	8,22%	7,22%
		6,10+4,00+0,12	6,10+3,00+0,12	6,10+2,00+0,12	6,10+1,00+0,12
1398	ΑΜΕΣΩΣ Βασική Χωρίς εισφορά	10,10%	9,10%	8,10%	7,10%
		6,10+4,00	6,10+3,00	6,10+2,00	6,10+1,00
<u>1399</u>	ΑΜΕΣΩΣ Μέσου κινδύνου με εισφορά	9,70%	8,70%	7,70%	6,70%
		6,10+3,00+0,60	6,10+2,00+0,60	6,10+1,00+0,60	6,10+0,00+0,60
1400	ΑΜΕΣΩΣ Μέσου κινδύνου με μειωμένη εισφορά	9,22%	8,22%	7,22%	6,22%
		6,10+3,00+0,12	6,10+2,00+0,12	6,10+1,00+0,12	6,10+0,00+0,12
1401	ΑΜΕΣΩΣ Μέσου κινδύνου Χωρίς εισφορά	9,10%	8,10%	7,10%	6,10%
		6,10+3,00	6,10+2,00	6,10+1,00	6,10+0,00
<u>1402</u>	ΑΜΕΣΩΣ Χαμηλού κινδύνου με εισφορά	8,70%	7,70%	6,70%	5,70%
		6,10+2,00+0,60	6,10+1,00+0,60	6,10+0,00+0,60	6,10-1,00+0,60
1403	ΑΜΕΣΩΣ Χαμηλού κινδύνου με μειωμένη εισφορά	8,22%	7,22%	6,22%	5,22%
		6,10+2,00+0,12	6,10+1,00+0,12	6,10+0,00+0,12	6,10-1,00+0,12
1404	ΑΜΕΣΩΣ Χαμηλού κινδύνου Χωρίς εισφορά	8,10%	7,10%	6,10%	5,10%
		6,10+2,00	6,10+1,00	6,10+0,00	6,10-1,00

Σημείωση: σε όλες τις κλίμακες μηνιαίο επιτόκιο επί πιστωτικού υπολοίπου

Βασικά χαρακτηριστικά προϊόντων Επενδυτικών Δανείων

Επιχειρηματικό πολυδάνειο	Εφάπαξ δάνειο παγίων χρεολυτικής απόσβεσης	Εφάπαξ δάνειο παγίων μέσω ΤΕΜΠΜΕ	Leasing
Τοκοχρεωλυτική αποπληρωμή	Χρεωλυτική αποπληρωμή	Χρεωλυτική αποπληρωμή	Φορολογικές ελαφρύνσεις
Επιτόκιο σταθερό για 3,5 ή 7 χρόνια και μέσω Ε.Κ.Τ.	Χρήση υφιστάμενης σύμβασης Α.Α.Λ.	Χρήση υφιστάμενης σύμβασης Α.Α.Λ.	Χωρίς ίδια συμμετοχή
Μεγάλη διάρκεια	Σύνδεση με υφιστάμενες εξασφαλίσεις	Σύνδεση με υφιστάμενες εξασφαλίσεις	Επιτάχυνση ρυθμού αποσβέσεων
Χορήγηση και από retail καταστήματα		Εγγύηση και επιδότηση ΤΕΜΠΜΕ	Χορήγηση και από retail καταστήματα

Βασικά χαρακτηριστικά προϊόντων Κεφαλαίου Κίνησης

Όριο κεφαλαίου κίνησης	overdraft	Επαγγελματικό πλάνο	Αμέσως
Συγκεκριμένη διάκριση	Διάκριση επιλογής πελάτη	Διάκριση επιλογής πελάτη	Διάκριση επιλογής πελάτη
Εξαμηνιαίος εκτοκισμός	Εξαμηνιαίος εκτοκισμός	Μηνιαίος εκτοκισμός	Μηνιαίος εκτοκισμός
Δυνατότητα ενεχυρίασης ρ/σ	Δυνατότητα Ο/Ν μέσω D/L	Ελάχιστη μηνιαία καταβολή	Αποκλιμακούμενη τιμολόγηση
	Δωρεάν βιβλιάριο επιταγών –Ethnocash (φυσικά πρόσωπα)	Δωρεάν βιβλιάριο επιταγών-Ethnocash (φυσικά πρόσωπα) Αιτόδοση στο πιστωτικό	Δωρεάν βιβλιάριο επιταγών-Ethnocash (φυσικά πρόσωπα) Ασφάλεια αποπληρωμής
Έξοδα € 250-1000	Έξοδα € 250-1000	Έξοδα € 200-500	Έξοδα € 200 + 150 σε κάθε επέτειο
			Εκταμίευση αυθημερόν

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

**ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΠΙΣΤΟΛΟΤΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
ΠΟΥ ΤΗΡΕΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ Α΄ η Β΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ
(Έντυπο για τον Πελάτη)**

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ: _____

Προς: ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: _____

Βασικά στοιχεία που αφορούν επιχειρήσεις όλων των νομικών μορφών:

- Φωτοαντίγραφα φορολογικών δηλώσεων: έντυπο Ε3 τελευταίας τριετίας
- Φωτοαντίγραφα περιοδικών δηλώσεων Φ.Π.Α. τρέχοντος έτους και αντίστοιχες προηγούμενου έτους
- Φωτοαντίγραφα βεβαιώσεων έναρξης επιτηδεύματος (για νεοσύστατες επιχειρήσεις) και τυχόν μεταβολών, από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.
- Φωτοαντίγραφα φορολογικών δηλώσεων εγγητούλων: έντυπα Ε1 τελευταίου έτους και Ε9 έτους 2005 με τις τυχόν μεταγενέστερες τροποποιήσεις
- Φωτοαντίγραφα φορολογικών δηλώσεων συγγενικών επιχ/σεων: έντυπο Ε3 τελευταίου έτους

Επιπλέον στοιχεία που αφορούν επιχειρήσεις ατομικής μορφής:

- Φωτοαντίγραφα φορολογικών δηλώσεων του φορέα της επιχ/σης: έντυπα Ε1 τελευταίας τριετίας και Ε9 έτους 2005 με τις τυχόν μεταγενέστερες τροποποιήσεις
- Φωτοαντίγραφο αστυνομικής ταυτότητας του φορέα της επιχείρησης

Επιπλέον στοιχεία που αφορούν επιχειρήσεις εταιρικής μορφής:

- Επικυρωμένα αντίγραφα πλήρους σειράς καταστατικού και τροποποιήσεων (ιδιωτικά συμφωνητικά)
- Φωτοαντίγραφο δήλωσης Φόρου Μεγάλης Ακίνητης Περιουσίας (ΦΜΑΠ) τελευταίου έτους (εφόσον υπάρχει)
- Φωτοαντίγραφα φορολογικών δηλώσεων εταίρων: έντυπα Ε1 τελευταίας τριετίας και Ε9 έτους 2005 με τις τυχόν μεταγενέστερες τροποποιήσεις

Επιπλέον, για όποιες περιπτώσεις ισχύει:

- Αντίγραφο συνταχθείσας μελέτης για αξιολόγηση επενδυτικού προγράμματος

Σημείωση: Η προσκόμιση των ανωτέρω δικαιολογητικών είναι απαραίτητη μόνο στην περίπτωση που αυτά δεν έχουν επισυναφθεί σε προηγούμενη αίτηση.

Σας διαβιβάζω συνημμένα τα ανωτέρω δικαιολογητικά, για τις δικές σας ενέργειες.

.....
τόπος.....
ημερομηνία.....
σφραγίδα και υπογραφή πελάτη

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

**ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
(Έντυπο για τον Πελάτη)**

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΕΛΑΤΗ:

Προς ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ:

- Φωτοαντίγραφο αστυνομικής ταυτότητας πελάτη.
- Φωτοαντίγραφα φορολογικών δηλώσεων πελάτη (έντυπα: **E1, E3** τελευταίας τριετίας και **E9** έτους 2005 με τις τυχόν μεταγενέστερες τροποποιήσεις) και επικυρωμένο **εκκαθαριστικό σημείωμα (*)** τελευταίας χρήσης.
- Φωτοαντίγραφο αστυνομικής ταυτότητας εγγυητού/τών.
- Φωτοαντίγραφα φορολογικών δηλώσεων εγγυητού/τών (έντυπα: **E1** τελευταίας χρήσης και **E9** έτους 2005 με τις τυχόν μεταγενέστερες τροποποιήσεις).

(*) Φωτοαντίγραφο από το πρωτότυπο που θα επικυρώνεται από την Τράπεζα.

Σημείωση: Η προσκόμιση των ανωτέρω δικαιολογητικών είναι **απαραίτητη μόνο στην περίπτωση που αυτά** δεν έχουν επισυναφθεί σε προηγούμενη αίτηση.

Σας διαβιβάζω συνημμένα τα ανωτέρω δικαιολογητικά, για τις δικές σας ενέργειες.

τόπος

ημερομηνία

σφραγίδα και υπογραφή πελάτη

**ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΗΙΣΤΟΡΙΑΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
ΠΟΥ ΤΗΡΕΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ Γ' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ
(Έντυπο για τον Πελάτη)**

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ:

Προς: ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ:

Βασικά στοιχεία που αφορούν επιχειρήσεις όλων των νομικών μορφών:

- Φωτοαντίγραφα φορολογικών δηλώσεων: έντυπο **E3** τελευταίας τριετίας
- Φωτοαντίγραφα βεβαιώσεων **έναρξης επιτηδεύματος** (για νεοσύστατες επιχειρήσεις) και τυχόν **μεταβολών**, από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.
- Φωτοαντίγραφα φορολογικών δηλώσεων **εγγυητούλών**: έντυπα **E1** τελευταίου έτους και **E9** έτους 2005 με τις τυχόν μεταγενέστερες τροποποιήσεις.
- Ισολογισμοί **3** τελευταίων ετών, με τα σχετικά **προσαρτήματα** (όπου προβλέπονται)
- Οριστικό ισοζύγιο **δευτεροβάθμιων** λογ/σμών **τελευταίας κλεισμένης χρήσης**, υπογεγραμμένο από λογιστή
- Ισοζύγιο **δευτεροβάθμιων** λογ/σμών **τελευταίου μήνα και αντίστοιχο προηγούμενου έτους**, υπογεγραμμένα από λογιστή
- Φωτοαντίγραφα φορολογικών δηλώσεων **συγγενικών** επιχ/σεων: έντυπο **E3** τελευταίου έτους

Επιπλέον στοιχεία που αφορούν επιχειρήσεις ατομικής μορφής:

- Φωτοαντίγραφα φορολογικών δηλώσεων του **φορέα** της επιχ/σης: έντυπα **E1** τελευταίας τριετίας και **E9** έτους 2005 με τις τυχόν μεταγενέστερες τροποποιήσεις και **εκκαθαριστικό σημείωμα** τελευταίας χρήσης.
- Φωτοαντίγραφο αστυνομικής ταυτότητας του **φορέα** της επιχείρησης

Επιπλέον στοιχεία που αφορούν επιχειρήσεις εταιρικής μορφής:

- Επικυρωμένα αντίγραφα πλήρους σειράς καταστατικού και τροποποιήσεων (ιδιωτικά συμφωνητικά, ή ΦΕΚ, ή πρακτικά Γ.Σ.), ανάλογα με τη νομική μορφή
- Φωτοαντίγραφο δήλωσης Φόρου Μεγάλης Ακίνητης Περιουσίας (ΦΜΑΠ) τελευταίου έτους (εφόσον υπάρχει)
- Φωτοαντίγραφα φορολογικών δηλώσεων **εταίρων / μετόχων**: έντυπα **E1** τελευταίας τριετίας και **E9** έτους 2005 με τις τυχόν μεταγενέστερες τροποποιήσεις.

Επιπλέον, για όποιες περιπτώσεις ισχύει:

- Αντίγραφο συνταχθείσας μελέτης για αξιολόγηση επενδυτικού προγράμματος

Σημείωση: Η προσκόμιση των ανωτέρω δικαιολογητικών είναι **απαραίτητη** μόνο στην περίπτωση που αυτά δεν έχουν επισυναφθεί σε προηγούμενη αίτηση.

Σας διαβιβάζω συνημμένα τα ανωτέρω δικαιολογητικά, για τις δικές σας ενέργειες.

.....
τόπος ημερομηνία.....
σφραγίδα και υπογραφή πελάτη

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: (.....)

 Προς: ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΙΣΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ
 ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
 ΚΕΝΤΡΟ ΠΙΣΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ Β

ΑΙΤΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

(Συμπληρώνεται από τον Πελάτη με τη συνεργασία του Καταστήματος) - (Ποσά σε χιλιάδες ΕΥΡΩ)

Τα υπό Ι πεδία συμπληρώνονται μόνο στις περιπτώσεις Ελεύθερων Επαγγελματιών ή Ατομικών επιχ/σεων παροχής υπηρεσιών / γεωργικών και συναφών εκμεταλλεύσεων και τα υπό ΙΙ σε όλες τις άλλες περιπτώσεις. Τα υπό ΙΙΙ - V πεδία συμπληρώνονται σε όλα τα αιτήματα.

I. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΙΤΟΥΝΤΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑ - ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ / ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ

ΕΠΩΝΥΜΟ: ΟΝΟΜΑ:

ΕΠΩΝΥΜΟ-ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ: ΕΠΩΝΥΜΟ-ΟΝΟΜΑ ΣΥΖΥΓΟΥ:

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ: ΕΓΓΑΜΟΣ/Η: ΑΓΑΜΟΣ/Η: ΔΙΑΖΕΥΓΜΕΝΟΣ/Η: ΑΛΛΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ:

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ: ΑΡΙΘΜΟΣ Δ.Τ.: ΑΦΜ:

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ: Τ.Κ.: ΠΟΛΗ:

ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ: ΚΙΝΗΤΟ: ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ: ΝΑΙ ΟΧΙ

ΤΙΤΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ:

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: ΕΤΟΣ ΕΝΑΡΞΗΣ: ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ:

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ: Τ.Κ.: ΠΟΛΗ:

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: FAX:

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΣΤΕΓΗ: ΝΑΙ: ΟΧΙ: ΜΗΝΙΑΙΟ ΜΙΣΘΟΜΑ: ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΔΙΠΕΛ:

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΣ ΤΡΙΕΤΙΑΣ (Έντυπο Ε3)			ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΥ ΕΤΟΥΣ (Έντυπο Ε1)		
ΕΤΟΣ	ΕΤΗΣΙΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ (Ενοίκια, Μισθοί, Αναλώσιμα κτλ.)	ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΠΗΓΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΑΤΟΜΙΚΑ	ΣΥΖΥΓΟΥ
			ΑΠΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ		
			ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ		
			ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΜΑΤΑ		
			ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΕΣ ΑΞΙΕΣ κτλ.		
			ΣΥΝΟΛΑ		
Τρεχ. έτος: (1/1 - __/__/__)					

ΔΑΝΕΙΑΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ :						
ΣΕ ΤΡΑΠΕΖΕΣ, ΛΟΙΠΟΥΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ		ΜΟΡΦΗ (*) ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ	ΑΡΧΙΚΟ ΠΟΣΟ ή ΟΡΙΟ	ΣΗΜΕΡΙΝΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	ΕΤΗΣΙΕΣ ΔΟΣΕΙΣ ή ΜΙΣΘΩΜΑΤΑ (€)	ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ

(*) Δάνεια: Επαγγελματικά (για κεφάλαιο κίνησης ή πάγια), Καταναλωτικά, Στεγαστικά, Πιστωτικές Κάρτες, Εγγ/κές Επιστολές, Leasing κτλ.

ΣΕ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ: ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ: ΣΕ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ:

II. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΙΤΟΥΣΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ (ΛΟΙΠΕΣ ΑΤΟΜΙΚΕΣ, Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε., Α.Ε. κλπ.) ΚΑΙ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΗΣ

α. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΕΠΩΝΥΜΙΑ: ΧΑΛΤΕ ΣΟΦΙΑ Α.Φ.Μ.: ΚΑΤΗΓ. ΒΙΒΛΙΩΝ:

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Τ.Κ.: ΤΗΛΕΦΩΝΟ / FAX:

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ: ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ:

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΣΤΕΓΗ: ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ: ΜΙΣΘΩΜΕΝΗ: ΜΗΝΙΑΙΟ ΜΙΣΘΟΜΑ: ΑΠΑΣΧΟΛ. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ:

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ: ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΔΙΠΕΛ:

III. ΑΙΤΟΥΜΕΝΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΙΣΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Μέσω των Retail Κατ/των υποβάλλονται αιτήματα μόνο της μορφής
Ανοικτό Επαγγελματικό Πλάνο και Επιχειρηματικό Πολυδάνειο

α. ΑΝΟΙΚΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΠΛΑΝΟ	ΠΟΣΟ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ (ΜΗΝΕΣ)

β. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΟΛΥΔΑΝΕΙΟ	ΣΚΟΠΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΠΟΣΟ ΔΑΝΕΙΟΥ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΑΝΕΙΟΥ (σε μήνες)	ΣΥΧΝΟ- ΤΗΤΑ ΔΟΣΕΩΝ (1)	ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΧΑΡΙΤΟΣ (2)	ΚΕΦΑΛΑΙΟ- ΠΟΙΗΣΗ ΤΟΚΩΝ (3)	ΜΟΡΦΗ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ (4)

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ
ΙΔΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ (5)
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΟΛΥΔΑΝΕΙΟ
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ (6)

- (1) Επιλέγεται συχνότητα αποπληρωμής δόσεων μηνιαία, τριμηνιαία ή εξαμηνιαία
(2) Επιλέγεται περίοδος χάριτος 0, 6, 12 ή 18 μηνών
(3) Αναγράφεται ΝΑΙ ή ΟΧΙ
(4) Επιλέγεται κυμαινόμενο, σταθερό 3, 5 ή 7 ετών, ή Euribor μηνός, τριμήνου ή εξαμήνου (μόνο για δάνεια ποσού €100.000 και άνω, με εγγραφή προσημείωσης ή με ενεχύραση μετρητών)
(5) Η ύπαρξη της ίδιας συμμετοχής θα πρέπει να αποδεικνύεται με την επισύναψη σχετικών δικαιολογητικών
(6) Σε περίπτωση ένταξης της επένδυσης σε Επιχορηγούμενα Προγράμματα

γ. ΛΟΙΠΕΣ ΠΙΣΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΚΕΦ. ΚΙΝΗΣΗΣ - Ε/Ε - Ε/Π	ΠΟΣΟ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ (ΜΗΝΕΣ)	ΣΚΟΠΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
			ΟΡΙΟ ΓΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ OVERDRAFT ΕΦΑΠΑΞ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ		
δ. ΛΟΙΠΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ	ΠΟΣΟ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ (ΜΗΝΕΣ)	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ		
			ΙΔΙΑ ΣΥΜ/ΧΗ (5)	ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ (6)

(5) Η ύπαρξη της ίδιας συμμετοχής θα πρέπει να αποδεικνύεται με την επισύναψη σχετικών δικαιολογητικών
(6) Σε περίπτωση ένταξης της επένδυσης σε Επιχορηγούμενα Προγράμματα

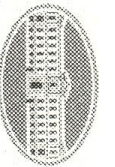
IV. ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΕΣ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ

i) ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ					
ΕΠΩΝΥΜΟ - ΟΝΟΜΑ - ΠΑΤΡΩΝΥΜΟ	Α.Φ.Μ.	Α.Δ.Τ.	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ		
ii) ΡΕΥΣΤΟΠΟΙΗΣΙΜΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ					
ΡΕΥΣΤΟΠΟΙΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΠΟΣΟ	% ΧΟΡΗΓ.	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ		
ΕΠΙΤΑΓΕΣ					
ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΕΣ					
iii) ΒΑΡΗ ΕΠΙ ΑΚΙΝΗΤΩΝ					
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΚΙΝΗΤΟΥ	ΑΕΙΑ	ΣΕΙΡΑ	ΠΟΣΟ	ΠΡΟΗΓ. ΒΑΡΗ u/ ΤΡΙΤΩΝ
iv) ΛΟΙΠΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ					
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ:					

β. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΕΩΝ (συμπληρώνονται μόνο στις περιπτώσεις εταιρειών)					
ΕΠΩΝΥΜΟ - ΟΝΟΜΑ - ΠΑΤΡΩΝΥΜΟ	ΕΤΟΣ ΓΕΝ.	% Συμ/χός	Α.Φ.Μ.	Α.Δ.Τ.	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

γ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ					
i) ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ - ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ		ΤΕΛΕΥΤΙΑΣ ΤΡΙΕΤΙΑΣ		ΤΡΕΧ. ΧΡΗΣΗΣ	ΠΡΟΗΓ. ΧΡΗΣΗΣ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ: / /
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ / ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΑ ΕΣΟΔΑ					
ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ)					
ii) ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΠΙΣΤΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ:					
ΤΡΑΠΕΖΑ / ΠΙΣΤΩΤ. ΟΡΓΑΝ.	ΜΟΡΦΗ ΠΙΣΤΟΔΟΤΗΣΗΣ (1)	ΕΓΚΕΚΡ. ΟΡΙΑ	ΥΠΟΛΟΙΠΟ	ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ	
(1) Πάγια, κεφάλαια κίνησης, εγγυητικές επιστολές, ενέγγυες πιστώσεις, Leasing, Factoring κλπ.					
iii) ΑΝΑΘΕΣΗ ΜΕΣΟΛΑΒΗΤΙΚΩΝ - ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΧΡΗΣΗ					
ΤΡΑΠΕΖΑ / ΠΙΣΤΩΤ. ΟΡΓΑΝ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ (2)			ΠΟΣΟ	
(2) Εισαγωγές, Εξαγωγές, μισθοδοσία προσωπικού, αξιόγραφα, ασφαλιστικές εργασίες κλπ.					
iv) ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ: 17 / 12 / 2008⁽³⁾			v) ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ: 17 / 12 / 2008⁽³⁾		
ΠΕΛΑΤΕΣ ΑΝΟΙΚΤΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ 20.000 ΕΠΙΤΑΓΕΣ - ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΕΣ - ΑΛΛΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ			ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΑΝΟΙΚΤΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ - ΕΠΙΤΑΓΕΣ - ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΠΛΗΡΩΤΕΕΣ 15.000 ΑΛΛΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ (ΔΗΜΟΣΙΟ, ΙΚΑ κτλ.)		
(3) Συμπληρώνονται μόνο από επιχειρήσεις που τηρούν λογιστικά βιβλία Β' Κατηγορίας					
vi) ΑΛΛΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ:					

δ. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ					
i) ΟΡΟΙ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ			ii) ΑΙΧΜΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ		
	ΑΓΟΡΕΣ		ΠΩΛΗΣΕΙΣ		Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΣΑΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΑΙΧΜΕΣ;
	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΜΗΝΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΜΗΝΕΣ	ΝΑΙ: ☐ ΟΧΙ: ☐
ΜΕΤΡΗΤΟΙΣ	20%		80%		
ΑΝΟΙΚΤΑ			20%	1-2	
ΜΕ Ρ/Σ	80%	3-4			
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ (ΣΕ ΜΗΝΕΣ): Α' ΥΛΕΣ _____ ΠΡΟΪΟΝΤΑ _____					
iii) ΑΛΛΕΣ ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ (ιδιαιτερότητες, σχέδια κλπ.)					
.....					
.....					
.....					

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΔΙΑΤΟΥΜΕΝΩΝ ΕΝΤΥΧΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΔΟΤΗΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΠΙΣΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Προς: ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΙΣΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΠΙΣΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ Β

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: (.....)

Ημερομηνία:

ΕΠΙΘΥΜΩΝ ΠΕΛΑΤΗ:

Αριθμός ΣΥ.ΔΙΠΕΛΑ:

Σας διαβιβάζουμε συνημμένα τα παρακάτω στοιχεία που αφορούν τον πελάτη, για τις δικές σας ενέργειες:

έντυπο 'ΑΙΤΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΟΔΟΤΗΣΗΣ'

έντυπο 'ΠΑΝΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΕΛΑΤΗ'

έντυπο 'ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΔΙΚΑΙΟΔΟΤΗΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΠΙΣΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΤΗΡΕΙ ΔΟΛΙΣΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ Α' & Β' ή Γ' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ', με τα συνημμένα σ' αυτό ανάλογα δικαιολογητικά του πελάτη

έντυπο 'ΦΥΛΛΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΥΣΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ'

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: (.....)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. (Λεωνίδου Σαρ. Λώλου «Το Τραπεζικόν Σύστημα (ιστορία - εξέλιξις-διάρθρωσις)» Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδος Αθήνα 1965)
2. (Γεώργιος Μ. Κορρές - Διονύσιος Π. Χιόνης «Ελληνική Οικονομία» Εκδόσεις ΑΘ. ΣΤΑΜΟΥΛΗ Αθήνα 2003
3. Αγριαντώνη Χρ. - Μπούρνοβα Ε. - Παπαθανασόπουλος Κ, - Προγουλάκης Γ. - Ρηγίνος Μ. - Χαρλαύτη Τζ . - Χατζηιωσήφ Χρ.«Εισαγωγή στην Νεοελληνική Οικονομική Ιστορία (18ος-20ος Αιώνας)»εκδόσεις τυπωθήτω Γιώργος Δαρδανος Αθήνα 1999 (Πανεπιστημιακό Εγχειρίδιο).
4. Αλεξιάκης Π . - Πετρακης Π . «Εμπορικές αναπτυξιακές τράπεζες» εκδόσεις Παπαζήση .
5. Δεμίρη Κλ. Χαραλάμπου « Χρηματοδοτήσεις (Θεωρία και Πράξη)» Ένωση Ελληνικών Τραπεζών Αθήνα 1993.
6. Αλεξιάκης Π., Γιαννίτσης Τ., Θωμαδάκης Στ., Ξανθάκης Μ. και Χατζηγιάννη Ν., (1995), «Απελευθέρωση Αγορών και Μετασχηματισμοί στο Ελληνικό Τραπεζικό Σύστημα, ΕΤΒΑ», Εκδόσεις Παπαζήση.
7. Καλλίας Σ., (1989), «Τεχνική χρηματοδοτήσεων», Έκδοση της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος.
8. Κιόχος Π.Α. και Παπανικολάου Γ.Δ., (1997), «Χρήμα – Πίστη, Τράπεζες, Ελληνικά Γράμματα».
9. Τσακλάγκανος Α., (1996), «Χρηματοδότηση και αξιολόγηση επενδύσεων ΙΙ», Εκδοτικός Οίκος Αφών Κυριακίδη Α.Ε.
10. Κανελλόπουλος Κ. Χαράλαμπος «Διοίκηση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων και Επιχειρηματικότητα» Αθήνα 1987

11. Π.Κυριαζόπουλος Γ. Παν . «Σύγχρονες Μορφές Διοίκησης Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων» Σύγχρονη Εκδοτική Αθήνα 1998
12. Λαζαρίδη Τ . Γιάννη «Σύγχρονες μορφές χρηματοδότησης» έκδοση Πανεπιστημίου Μακεδονίας Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών Θεσσαλονίκη 1996.
13. Έντυπο σεμιναρίου (τμήματος χορηγήσεων) υπάλληλων Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος 2002
14. Έντυπο σεμιναρίου (τμήματος χορηγήσεων) υπάλληλων Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος 2007
15. Έντυπο σεμιναρίου (τμήματος χορηγήσεων) υπάλληλων Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος 2008
16. Έκθεση του διοικητή της τράπεζας της Ελλάδος 2008

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ:

1. www.alpha.gr
2. www.emporiki.gr
3. www.eommex.gr
4. www.nbg.gr
5. www.eurobank.gr
6. www.europa.eu
7. www.icap.gr
8. www.piraeusbank.gr
9. www.larissa-chamber.gr/index.php
10. portal.kathimerini.gr/4dcgi/_w_articles